Poštnina plačana v gotovini

Leto VIII, št. 67

Ljubljana, sobota 19. marca 1927

Cena 3 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—; za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon štev. 72, ponoči tudi štev. 34.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 36.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 492

Podružnici: Maribor, Barvarska ulica št. 1. — Celje, Aleksandrova cesta.

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Prihodnja številka «Jutra» izide jutri zjutraj; opozarjamo cenjene inserente, da je oglasni oddelek «Jutra» odprt od 9. do 11. dopoldne. Telefon št. 2492.

Ljubljana, 18. marca.

Pred nekaj dnevi je eden vodilnih turških ministrov izrekel v intervjuvu svoje misli o balkanski politiki in njenih problemih ter se pri tem izrazil tudi o jugoslovenski zunanji politiki. Njegova sodba ni bila ugodna; očital nam je marsikaj, osobito, da je naša zunanja politika omahljiva, neodločna.

Ta očitek turškega državnika ne more presenetiti. Zakaj, če premotrimo stvar natančneje, bi bilo pravilno turški očitek označiti v tem smislu, da se nam očita, zakaj se v obrambo pred imperijalistično italijansko ofenzivnostjo ne naslonimo odločno na — Turčijo in morda sovjetsko Rusijo. Nedvomno je v tem tolmačenju znani smisel turških očitkov.

Marsikaj moremo očitati dosedanjemu vodstvu jugoslovenske politike, ali kar se tiče turških očitkov stvar vendarle ni tako enostavna, da bi jim morali dati popolnoma prav. Turški državnik meri zadevo seveda v prvi vrsti ali celo samo s turškega stališča, mi pa smo prav tako upravičeni misliti v prvi vrsti na lastne interese.

Že parkrat se je v naši in zunanji javnosti pojavilo mnenje, da se politična situacija v južnovzhodni Evropi in v bližnjem Orijentu tako razvija, da stvari same tirajo v smer zavezništva med Turčijo in Jugoslavijo. Kakor je fatalen tak zaokret političnega razvoja, — treba je priznati, da bi silile mnoge stvari obe državi na sodelovanje. Vsemu svetu je danes znano, kako streže Italija Turčiji po življenju, kako pripravlja ekspedicijo na maloazijsko obalo in morda tudi na ožino, v Angori menda v povojni dobi nobene zunanje opasnosti niso vzeli tako resno kot vojne priprave in kolonijalno imperijalistične napovedi italijanskega fašizma. Zato je seveda samo ob sebi umljivo, da bi jim bil dobrodošel vsak zaveznik, ki bi mogel nuditi pomoč zoper Italijo. In kdo bi bil za tako zavezništvo prikladnejši kot Jugoslavija, osobito odkar se je s tiranskim paktom pokazala nemožnost pomirjenja in sporazumnega sodelovanja Italije in Jugoslavije.

Zato bi seveda Turčija želela, da bi se obe državi skupno pripravljali na uspešno obrambo zoper italijansko ofenzivnost. In ker se nahaja Turčija v zvezi s sovjetsko Rusijo, bi se jugoslovensko zavezništvo raztegnilo še na prijateljstvo z Rusijo. Ta zadnja možnost je postala po tiranskem paktu zelo priljubljen predmet različnim časopisnim kombinacijam in senzacijam o bližnjem sporazumu med sovjetsko Unijo in našo kraljevino in da je prišel turški očitek prav sedaj, po nenadni italijanski ratifikaciji besarabskega protokola, seveda nikakor ni slučajno.

Pozicija naše kraljevine napram Italiji je približno ista, kakor je bila situacija predvojne Srbije napram Avstriji, le da smo sedaj močnejši od male Srbije in Italija slabša od nekdanje Avstrije. Kakor je Srbija našla svojo varnost v zaščiti Rusije, tako bi nam bila potrebna sedaj naslonitev na Rusijo, s čemer bi se pomen Rumunije, Bolgarije in eventualno Madžarske, ako bi hotele nastopati v nam sovražnem smislu, temeljito zmanjšal. Misel na zavezništvo z Rusijo se nam ponudi tedaj sama od sebe.

Toda od nje do uresničenja je daleč. Danes nam je potrebno zavezništvo države, ki bi predstavljala primerno efektivno moč in s katere pomočjo bi mogli računati. Današnja situacija sovjetske Rusije pa ni taka, da bi se mogli nanjo nasloniti v toliki meri kot nam je to potrebno. Vrh tega bi s tem izzvali še večje nasprotovanje Anglije in s tem indirektno dali Italiji priliko, da svojo sovražnost napram nam pokaže Veliki Britaniji v še bolj simpatični luči. Za take eksperimente so časi preresni in mi smo v mnogo preveč osamljeni situaciji, da bi se mogli zadovoljiti z negativno politiko, kakor dela to Rusija. Turčija dela sicer nekaj sličnega, ampak to nam je slab vzgled, zakaj kakor hitro ji je Italija pokazala svoje grabežljive kremplje, je Angora morala — Angliji prepustiti Mosul, da se ne zaplete neposredno v neprijetne avanture. Take politike si mi ne moremo privoščiti.

Situacija tedaj še ni zrela za zveze, kakršnih želimo. Očitek omahljivosti in neodločnosti nas tedaj ne more zadeti. Ne trdimo pa s tem, da je naša diplomacija napram sovjetski Rusiji storila svojo historično dolžnost.

Albanska armada

Atene, 18. marca. (be.) Albanska vlada je sklenila predložiti parlamentu zakonski načrt za ustanovitev stalne vojske.

Vlada na umiku pred opozicijo?

Oster nastop opozicije proti pooblastilnim amandmanom vlade je izzval nesoglasja tudi v vladni večini ter vlado prisilil, da revidira svoje stališče. — Odpovedana seja finančnega odbora. Opozicija bo borbo z vso energijo nadaljevala.

Beograd, 18. marca, p. Oster nastop opozicije proti nekaterim najvažnejšim amandmanom vlade je vlado spravil v nemalo zadrego. Ni dvoma, da so argumenti posl. dr. Svetislava Popovića, Jurija Demetrovića in dr. Šumenkovića napravili tudi na vladno večino velik utis. Opozicija je složna v tem, da gre v boju proti ogroženju ustavnih pravic parlamenta do skrajnosti ter je solidarno odobrila včerajšnjo napoved poslancu Demetroviću, da pomeni amandman čl. 32 a casus belli, ako bi vlada vztrajala na njem.

Danes dopoldne so se sestali člani vladne večine finančnega odbora na konferenco, na koji se je pokazalo, da je včerajšnji nastop opozicije med njimi samimi vzbudil živahna nesoglasja. Klerikalci so poskušali izrabiti položaj ter so zahtevali za sebe neke strankarsko-politične koncesije, ki bi se naj uveljavile potom novih amandmanov. Radikali so to odklonili, češ, da ne gre situacije še bolj komplicirati. Vsled tega so tudi klerikalci pričeli izmikati, češ, da jim dalekosežnost nekaterih pooblastil, ki jih zahteva finančni minister dosedaj, še ni bila povsem jasna in da jih morajo zato temeljito preštudirati. Rezultat dopoldanske konference je bil, da si vladna večina ni upala nadaljevati včeraj prekinjene razprave o čl. 32a. Zato je bila za danes popoldne napovedana seja finančnega odbora odpovedana, kar je vzbudilo v parlamentu precej senzacije.

Predsednik finančnega odbora poslanec Radonjić je po konferenci poročal ministrskemu predsedniku o položaju. Temu sestanku je prisostvoval tudi finančni minister in nekateri radikalski prvaki. Zadeva se je komplicirala še s tem, da se pojavlja v radikalskem klubu vedno odločnejši odpor proti pooblastilni metodi vlade, ki kluba sploh ni vprašala in mu amandmanov ni predložila v predhodno odobritev. Povdarja se, da je radikalska vlada to še vedno storila, celo lani, ko je bil minister financ Stojadinović odsoten. Tekom dneva se je položaj tako poostril, da je izgledalo, kakor da stojimo pred neposrednim izbruhom krize, zlasti ker se je vedno znova zatrjevalo, da finančni minister vztraja pri svojih amandmanih.

Popoldne se je ministrski predsednik sestal z dr. Koroščem, s katerim sta razpravljala, kako bi se mogla vlada izvleči in mučne zagate. Od 5. do 6. je bil g. Uzunović v dvoru ter je poročal kralju o političnem položaju. Ob 6. se je sestal ministrski svet, ki je trajal do tričetrt na 9. O sklepih ministrskega sveta se ne more izvedeti ničesar konkretnega, **a vsi znaki kažejo, da se vlada pripravlja na umik in da ne bo mogla vztrajati amandmanih, ki so protiustavni.**

Za jutri je sklican radikalski klub, na katerem bo poročal finančni minister in se nocoj zatrjuje, da bo izjavil, da prepušča končno odločitev klubu. Uzunović sedaj polaga največjo važnost na to, da bi v klubu ne prišlo do novih nesoglasij, ker se že par dni pogaja s pašičevci, da bi se dosegel med obema skupinama vsaj provizorični kompromis.

V opoziciji so vesti o popuščanju vlade naravno izzvale živahno zadoščenje. Opozicija bo nadaljevala svojo energično borbo proti metodi pooblastil, ki jo je praksa kleroradikalske vlade privedla do pravega absurda.

Živahne komentarje v političnih krogih so izzvali tudi današnji ostri konflikti med radičevci in ministrom Maksimovićem. Splošno se smatra, da so radičevski poslanci poostrili svojo taktiko po navodilu iz Zagreba kar znači da so ostala pogajanja g. Uzunovića z Radićem začasno brez rezultata.

Radić je zopet spremenil svoje mišljenje

Sedaj izjavlja, da se HSS z vlado niti razgovarjati noče, kaj še le pogajati. — Preti radikalom, da bodo drago plačali svojo dvoličnost.

Zagreb, 18. marca, r. Opoldne po seji oblastnega odbora je Stjepan Radić sprejel novinarje ter jim podal o političnem položaju sledečo izjavo:

Obtožba Demokratske zajednice je stvarna, resna in umerjena, ako sodimo po tem, kar so prinesli listi. Očitno je, da je izpuščeno vse ono, kar bi lahko učinkovalo kot strašilo ali da se izrazim v novem žargonu kot «goli človek». **Obtožba menja za nekaj časa politični položaj do temelja. Zato se HSS kot opozicija, dokler se nahaja pod obtožbo glavni član vlade, stvarno pa tudi ostala vlada, ker je ž njim solidarna, ne bo pogovarjala, kaj še pogajala o svojem vstopu v vlado ali pa o ublažitvi svoje ostre opozicije v parlamentu.**

Meni se je iz Beograda neprestano poročalo, da ne bo prišlo do te druge obtožbe Maksimovića. Z gotove radikalne strani se je pričelo to obtožbo kar grdo persiflirati. Jaz pa sem bil prepričan, da bo prišlo do obtožbe. Zato sem dal jasno razumeti, da je treba med prvo in drugo obtožbo rešiti vprašanje parlamentarne večine in vlade.

Radikali, ki vodijo sedaj našo državno politiko, so tudi to pot na vse strani sondirali, odnosno izigravali in niso nastopili s kako državniško potezo, ki bi kazala skrb za državo. To bodo sedaj prav drago plačali, plačala pa bosta, žal, tudi narod in država.

Vsled tega od vodstva HSS najbrž nihče ne bo odpotoval v Beograd radi oblastnih poslov, tako da bo odpadel izgovor, češ, da hoče vodstvo HSS z izgovorom samouprave voditi kaka politična pogajanja z vlado.

Kako so hoteli dobiti 50 milijonov „pod roko“

Beograd, 18. marca. p. Kakor smo javili je prišlo včeraj v finančnem odboru do prvega konflikta povodom razprave o amandmanu, v katerem zahteva vlada pooblastilo, da sme finančni minister odrejati in vršiti izplačila, kurznih razlik za imunitete državnih dolgov po stvarni potrebi brez ozira na višino odobrenih kreditov. (Naše včerajšnje poročilo je bilo vsled slabe telefonske zveze nejasno. Op. ured.) Vsled protesta opozicije je minister financ ta amandman umaknil. Danes je postalo znano, kaj je vlada s tem pooblastilom nameravala. Gre namreč za deficit 50 milij. dinarjev, ki ga je hotela vlada na ta način »profurtimašiti«. Opozicija izjavlja naj vlada ako denar potrebuje, zahteva naknadne kredite, nikakor pa ne gre, da bi si na politično in ustavno nedovolien način pridobila pravico nekontrolliranega izdajanja državnega denarja.

Izbruh stavke medicincev v Beogradu

Beograd, 18. marca n. Študenti medicinske fakultete v Beogradu so imeli danes od 5. do 9. zborovanje. Sprejet je bil sklep, da študenti medicinske fakultete v Beogradu stopajo v stavko v znak solidarnosti z zagrebškimi tovariši, dokler vlada ne izpolni njihovih zahtev glede staža. Trajanje stavke je neomejeno, dokler se vprašanje ne reši. Pozivljajo se tudi drugi tovariši, da pristopijo k tej akciji.

Smrt graškega škofa

Gradec, 18. marca. s. Nočoj je umrl, 75 let star, nadškof dr. Leopold Schuster.

Romantičen incident v Parizu

Pariz, 18. marca. s. Kakor poroča «L' Oeuvre» je italijanski poslanik v Parizu protestiral, ker je igralec Avguštin Martini v kabaretu «Notambules» predvajal satiro proti Mussoliniju. Italijanski poslanik je naprosil pariško policijo, naj prepove nadaljno predvajanje te pesmi. Ker pa ni bilo zakonske podlage za to prepoved, je policija naprosila Martinija, naj preneha s to pesmijo. Ta demarša je imela le ta uspeh, da je Martini sedaj svojo pesem predvajal z opombo: «Prepovedano od italijanskega poslaništva v Parizu». Na vprašanje lista «L' Oeuvre», ali Martini ne pričakuje protestne demonstracije Italijanov, ki živijo v Parizu, je izjavil umetnik, da nima nikakih skrbi. On ima sedaj v gledališču nekoliko mož v avstrijskih uniformah in od tega časa ne prihaja več noben Italijan v gledališče.

Pred splošno stavko na Poljskem?

Varšava, 18. marca. s. Pogajanja vlade z delavci in delodajalci v tekstilni industriji so ostala brez uspeha. Delodajalci odklanjajo vsako zvišanje mezd. V Lodzu je za jutri proglašena splošna stavka, kateri se bodo pridružili tudi delavci v neobhodno potrebnih mestnih obratih. V Varšavi in v drugih mestih računajo s simpatijsko stavko. V šlezijskem premogovnem revirju, kjer so bile tarifne pogodbe s 1. aprilom odpovedane, hočejo delodajalci zvišati delovni čas ne da bi obenem zvišali mezde. Tudi tukaj obstoja možnost splošne stavke.

Ženevska debata v Berlinu

Berlin, 18. marca. (be.) Zunanji odbor zbornice je danes končal debato o poročilu dr. Stresemanna o izidu posvetovanj v Ženevi. Danes se še ni sklepalo v odboru. Predsednik je na koncu seje naglašal zaupnost debate.

Važne politične izjave v Sofiji

Poslanik Nešić napoveduje pri svoji nastopni avdijenci delo za zbližanje. — Pomemben odgovor kralja Borisa.

Sofija, 18. marca, d. Pri včerajšnji nastopni avdijenci je imel novi jugoslovenski poslanik Ljuba Nešić govor, v katerem je naglašal svoje zadovoljstvo, da bo **mogel po svojih močeh delovati za zbližanje in za sporazum med obema velikima balkanskima narodoma. Ta sporazum je ideal cele generacije v obeh državah; tej generaciji pripada tudi on z mnogimi svojimi prijatelji na obeh straneh meje. Ali svest si je tudi ovir, ki so napoti sporazumu.** Vendar obetajo priprave, ki jih je začel njegov prednik Rakić na tem polju in podpora, ki se mu je pri tem izkazovala, **da so tla za zbližanje zelo ugodna. Dejstvo, da ga je imenovala njegova vlada na to važno mesto, je najboljši dokaz za čustva in razpoloženje v Jugoslaviji.** Nikakor ne dvomi, da goji ista čustva tudi bolgarski narod.

Kralj **Boris** je odgovoril, da ga zelo veseli, da vidi v nasledniku Rakića zastopnika one generacije, **ki je delala in še vedno dela za zbližanje med obema narodoma.** Navdaja ga zadovoljstvo nad zagotavljanjem, da se opažajo dobra čustva in ugodno razpoloženje pri vodilnih državnikih Jugoslavije, kakor tudi nad željo po sodelovanju pri zbliževanju med obema sosednima državama. **Isto razpoloženje in ista čustva navdajajo tudi Bolgare. Zato upa, da se bo ob obojestranski popustljivosti posrečilo odstraniti težave, ki so še napoti dosegi zbližanja.** Spričo naglašenih čustev ne dvomi, da merodajni krogi na Bolgarskem ne bi šli poslaniku na roko in zagotavlja, da bo s svojo vlado vred odobril in podpiral vsak korak, ki gre za tem, da se doseže ta veliki cilj.

Nastopni avdijenci poslanika Nešića je prisostvoval tudi zunanji minister Burov.

Vojne priprave Italije?

Kakor vse kaže, se pripravlja fašistična Italija na vojne avanture, ki jih skuša zatajiti z alarmantnimi vestmi iz Jugoslavije.

Rim, 18. marca. o. Pod naslovom «Čudne priprave» objavlja *«Giornale d' Italia»* dalj še poročilo svojega poročevalca iz Beograda, v katerem trdi, da se Jugoslavija mrzlično pripravlja na novo vojno. Poročevalec pravi med drugim:

Iz podatkov, ki sem jih prejel v poslednjem času in ki sem jih dobil iz najverodostojnejših virov, sem zvedel z gotovostjo, da pripravlja jugoslovenski generalni štab pod osebnim vodstvom kralja izvedbo obširnih načrtov. Ti načrti se nanašajo predvsem na mobilizacijo. Ne gre namreč za normalne priprave, marveč za ukrepe, s katerimi se hoče v največji naglici spraviti armada v pripravljenost. V stanu sem potrditi že razširjeno vest, da so v teku mobilizacijske priprave vzdolž albanske meje. Generalni štab je razporedil poveljstva, ki naj omogočijo koncentracijo čet vzdolž raznih mej. Pretežni del vojske bo razporejen na albanski in italijanski meji, medtem ko bodo za ostale meje izdani samo ukrepi v svrho kritja in varnosti. V poslednjih tednih se v generalnem štabu in v raznih poveljstvih ter uradih dela neumorno ob podvojenem urniku. Ta dela nadzoruje osebno kralj Aleksander, ki ima že pripravljeno listo za vojaško vlado. V armadi se razširjajo vesti o neizbežnosti novega spopada. Vojaške oblasti nabirajo po deželi komitaše, ki se bodo uporabili pri ev. akciji bodisi proti Albaniji, bodisi na kakem drugem kraju, v prvem času pa tudi na italijanski meji.

Izvaja se obširno popravilo cest in železnic, ki naj olajšajo mobilizacijo. (Poročevalec našteva tu vse ceste in železniške proge, ki se bodo iz enotirnih izpremenile in izpopolnile v dvotirne proge.)

V vojaškem arzenalu v Kragujevcu in v drugih državnih tovarnah smodnika se dela noč in dan. Centralna vojaška uprava neprestano urgira dobave vojnega materijala. Nakupujejo se v velikanskih količinah šotori in vojaška oprema in se vrše tudi pogajanja z inozemskimi tvrdkami zlasti za dobavo oklopnih avtomobilov in letal.

«Giornale d' Italia» pripominja, da vpliva na Beograd tudi Francija in da je treba s pozornimi očmi slediti nadaljnim dogodkom v Jugoslaviji.

Rim, 18. marca. o. Agenzia Stefani poroča, da krožijo po nekaterih inozemskih listih vesti o vojnih pripravah Italije, ki naj bi bile v zvezi s posebnim položajem na balkanskem polotoku.

Agenzia pravi, da so te vesti brez vsake podlage in da spadajo med one alarmantne in protifašistične izmišljotine, ki se večkrat ponavljajo v inozemskem tisku.

Italija je vedno in povsod dokazala, da zasleduje politiko miroljubnega sporazumevanja ter da nima in da ne bo nikdar imela kakih posebnih ali neprijateljskih namenov, ki bi bili v stanu kaliti mir ali kakor koli povzročiti Evropi skrbi.

Problemi poljske zunanje politike

Zaleski o odnošajih z Nemčijo, Rusijo in Litvo. — Po berlinskih vesteh naj bi Poljska danes zasedla Kovno, ako Litva ne ugodi poljskim zahtevam?

Varšava, 18. maca. g. Zunanji minister Zaleski je izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen z ugodno ureditvijo šolskega vprašanja v Gornji Šleziji in razmerja med Poljsko in Gdanskom. Njegovi razgovori z dr. Stresemannom v Ženevi so se nanašali le na gospodarske odnošaje med Poljsko in Nemčijo. **Ako obe vladi odobrita izid teh sestankov, se trgovinska pogajanja obnove že v par dneh.**

Glede Rusije je dejal minister Zaleski, da **namerava sedaj pospešiti pogajanja za sklenitev varnostnega pakta.** Poljski poslanik Patek pride po nova navodila iz Moskve. Upati je, da se bodo sedaj ta pogajanja z Rusijo živahneje nadaljevala.

Kar se tiče Litve, je dejal Zaleski, da je **Varšava pripravljena obnoviti pogajanja za obnovo normalnih medsebojnih odnošajev.** Sicer se je neka država ponudila, da bi posredovala v sporu z Litvo, vendar je najbolje, ako se obe vlade sporazumeta z neposrednimi pogajanji.

Berlin, 18. marca. s. Kakor poroča «Deutsche Allgemeine Zeitung», je ruska vlada uradno objavila, da je dobila iz zanesljivih krogov informacije o namerah Poljske, ki namerava Litvi izročiti ultimat, v katerem bo zahtevala ureditev nerešenih vprašanj v smislu Poljske. Ako bi Litva to odklonila, bi Poljska takoj zasedla Kovno, najbrže na rojstni dan Pilsudskega. Moskovska izjava veli dalje, da je Anglija v Ženevi obljubila Poljski, da bo podpirala stremljenje Poljske, da se nevtralizira Litva, ter da bo odobrila vkorakanje v Litvo.

Pred Sanghajem se bije odločilna bitka

Splošna stavka v Šanghaju. — Stalno napredovanje kantonskih čet. — Umik severne armade?

Šanghaj, 18. marca. s. **Splošna delavska zveza je proglasila splošno stavko, ki bo trajala tako dolgo, dokler ne bodo kantonske čete dospele v Šanghaj. Stavka je popolnoma politična.**

London, 17. marca. (lo.) **Med severnimi in južnimi kitajskimi četami je prišlo do hudih bojev. Kantonske čete napredujejo. Radi nejasnega položaja manjkajo natančnejša poročila. Kantonci napadajo z vsemi silami Nanking, katerega smatrajo za ključ Šanghaja. Kantonci operirajo med Wuhu in zapadno obaljo jezera Taihu.**

Lodon, 18. marca. s. Kakor poročajo «Times», ima general Čangšungšang v coni med Šanghajem in Tinangfujem 250.000 mož, med temi 2000 ruskih belih gardistov. Nadalje razpolaga tudi z dvema oklopnima vlakoma.

Šanghaj, 18. marca. d. Vsled neugodnega položaja na fronti se je poveljnik severne vojske general Čang odločil za umik s šanghajske fronte, ako bi Kantonci še nadalje zmagovali. Za umik proti severu je že vse pripravljeno.

Bivša angleška koncesija v Hankovu je bila izročena novemu občinskemu svetu, ki mu je predsednik Kitajec. Tudi večina tega sveta je kitajska.

London, 18. marca. s. «Daily News» poročajo iz Šanghaja: Branitelj Šanghaja general Čangšungšang je od kitajskih trgovcev zahteval 1 milijon funtov šterlingov, ker bi sicer umaknil svoje čete ter bi civilno prebivalstvo občutilo vse grozote vojne.

Stavke v Angliji prepovedane

Važne spremembe v angleškem zakonu o strokovnih organizacijah.

London, 18. marca d. Vlada je po dolgem posvetovanju končno izdelala načrt spremembe dosedanjega zakona o strokovnih organizacijah. Zakonski predlog pride že prihodnje dni pred parlament. **Glavna določba te spremembe je, da se prepovedujejo stavke, ker da so neke vrste ilegalne zarote. Prepovedano je tudi postavljanje stavkovnih straž v gručah in zlasti prisilno pobiranje posebnih doklad v strokovnih organizacijah za politične stranke ali organizacije.** Politične doklade v strokovnih organizacijah smejo biti le prostovoljne. Strokovnim organizacijam uradnikov in držav. nameščencev je prepovedano, pridružiti se takim vodilnim organizacijam, ki imajo politično tendenco ali ki se politično udejstvujejo.

Radićevski naskok na ministra Maksimovića

Burni prizori v Narodni skupščini. — Silno ostre obtožbe poslanca Pasarića proti Maksimoviću. — Spopad med ministrom in radičevci. — Zaostritev odnošajev med NRS in HSS. — Danes glasovanje o budžetu notranjega ministrstva.

Beograd, 18. marca p. Današnja seja Narodne skupščine je bila otvorjena ob pol 10. Po odobrenem zapisniku je predsedstvo sporočilo, da je demokratska zajednica predložila Narodni skupščini obtožbo zoper notranjega ministra Božo Maksimovića. Po prehodu na dnevni red je dobil v specijalni debati o proračunu notranjega ministrstva prvi besedo radikalni poslanec dr. Jovan Radivojević, ki je poizkušal braniti notranjega ministra Božo Maksimovića. Očital je opoziciji, da samo kleveta činovnike, skrivajoč se za svojo poslansko imuniteto. Činovniki se bodo morali braniti z brahijalno silo. »Mi radikali smo se že naveličali vaših klevet. Prišel bo dan, ko bomo morali od vas zahtevati satisfakcijo!« Te besede revoltirajo opozicijo, ki hrupno protestira, radikali odgovarjajo z izzivanji, iz splošnega prepira in krika se sliši glas posl. Pere Markovića (DZ). Predsedujoči opominja Markovića: »G. Marković, Vi pri vsaki priliki vihtite poslovnik v roki. A istočasno sami delate največji nemir!« Opozicija kriči: »Kaj, mi naj dajemo satisfakcijo Plamencu ali Londrevu?« Ropot in prepir postaja čedalje večji. Posl. Timotijević (DZ) zakliče posl. dr. Radivojeviću: »Ti si bitanga!« Predsedujoči je primoran prekiniti sejo. Prepir in vpitje v Narodni skupščini se nadaljuje in šele po 20 minutah more predsednik znova otvoriti sejo. Nadaljuje posl. Radivojević, ki vprašuje opozicijo, kaj je zagrešil Boža Maksimović. Radićevska obtožba je bila slaba in brez dokumentacije. Radićevci sedaj zabavljajo na orožnike, a ko so bili na vladi, so se obdajali s celimi četami orožništva. Ne minister, temveč opozicija povzroča nered v državi. Tem besedam sledijo zopet burni prepiri. Radikal Bingulac izziva posl. Žanića: »Kdaj se boste vi federalisti polastili vlade, da postavite državo na fedre (vzmeti)?« Poslanec Žanić odgovarja: »Poslušajte to radikalsko državniško veličino. On misli, da je »feder« in federalizem eno in isto!« (Buren smeh.) Posl. Radivojević je zaključil svoj govor med oglušujočim krikom in vikom.

Demokrat Mihajlo Kujundžić je govoril nato o terorju policijskih oblasti v Južni Srbiji, kjer bi se moral izmenjati ves policijski aparat. Med policijskimi uradniki se nahajajo tudi pobegli kaznjenci. Navajal je primere, kjer so policijski uradniki v Južni Srbiji izvršili posilstva. Zatem je govoril bivši minister dr. Benjamin Šuperina o osebi Bože Maksimovića, ki da nikoli ni iskreno usvojil politike »narodnega sporazuma«. Maksimović je za časa koalicije med radikali in radićevci neprestano izzival in povzročal spore. Po Šuperini je govoril radikal Kosta Gnjatić iz Bosne, ki je branil ministra.

Obča nervoza se je udejstvovala tudi na popoldanski seji. Prvi je govoril radićevec Juraj Antalić o nezakonitostih organov ministrstva za notranje stvari. Radićevec Valečić je končal svoj govor z besedami: »Naš narod se ne bo dal zlomiti. Radićevci so prišli v Narodno skupščino vsi po volji naroda, dočim so tukaj poslanci, ki so prišli radi »kundačenja« in presipavanja kroglic.« Pri teh besedah je predsednik Trifković razburjen vstal in Valečiću vzel besedo Valečić poskuša govoriti naprej, Trifković razjarjeno kriči: Pozivam Vas, da takoj zapustite govorniško tribuno! Vsestranski prepir, med katerim se Valečić vendarle odstrani in besedo dobi bivši radićevski drž. podsekretar posl. Pasarić. Izjavlja, da je Maksimović dobil največjo moralno obsodbo parlamenta in javnosti in da bi vsak drug minister na njegovem mestu že davno dal ostavko, toda Maksimović ne samo ne da ostavke, temveč se postavlja na čelo vlade in s svojim ekspozejem daje izjave, kakor da je on faktični šef vlade. (Maksimović: Predsednik vlade me ni desavuiral!) Pasarić nadaljuje: Tako se je ne samo pri nas, temveč tudi v inozemstvu razširilo mnenje, da je Boža Maksimović glavni faktor v vladi. Ruski list »Vozrođenje« je objavil dopis iz Beograda, v katerem se trdi, da po Pašićevi smrti vodijo glavno besedo v Jugoslaviji oni, ki ne dopustijo, da se prizna sovjetska Rusija. Med temi politiki se najbolj protivi priznanju sovjetske Rusije Boža Maksimović. (Maksimović: To je točno!) Dalje govori Pasarić o težkočah, ki jih je imela HSS od početka svoje koalicije z radikali, trdi, da je bil Stjepan Radić protiustavno in protiparlamentarno izključen iz vlade. Ukinjenje obznane je bilo razglašeno šele po poldrugem letu, toda tako, da dopušča dvojno tolmačenje. Tam se pravi, da se ustavlja akt obznane, kar po prečanski terminologiji lahko pomeni, da bi se obznana zopet mogla vzpostaviti. (Radikali vzklikajo: Tako je! Tako je!) Pasarić nato slika ministra Maksimovića kot glavnega sovražnika HSS in intriganta proti Radiću. Minister Maksimović je dal velikim županom naredbo, da pozovejo poslance HSS, naj pridejo v Beograd, grozeč jim z obznano in zahtevajoč, da se odrečejo šefu stranke Stjepanu Radiću. Vedno znova poskuša, da bi razbil HSS, tudi disidentski pokret v severni Dalmaciji je njegovo maslo. **Niti Stjepan Radić, niti naši seljaški ministri niso bili sigurni za svoje življenje pod režimom Maksimovića.** (Burna objašnjevanja.) Maksimović drži za vsako ceno splitskega velikega župana Perovića, ki pašuje v severni Dalmaciji. (Maksimović razburjeno skoči s klopi: To je skandal, to je sramota, vi ne smete tako govoriti! Nastane velik prepir.) Podpredsednik dr. Subotić opominja Pasarića, ki nadaljuje: Radikali so preprečevali tudi to, da se HSS afirmira v Vojvodini. V to svrho so sklenili z Madžari tak sporazum o njihovih šolah, da je peštanski »Pester Lloyd« pisal, da je ta sporazum daleko nadkrilil vse, kar so Madžari pričakovali. (Podpredsednik Subotić: »Vi pa daleko nadkrijujete ono, kar vam dovoljuje poslovnik!« Protesti pri radićevcih. Pasarić nadaljuje: Radikali so dali Italijanom v Dalmaciji toliko privilegijev, da radi tega sedaj vse izgubljajo. Od Beograda do morja imajo pet oblastnih poslancev, v Bosni pa nikjer večine. To je plod politike Rapalla, plod politike Bože Maksimovića Zato bom glasoval proti proračunu. (Radikali ironično vzklikajo: To še ni sigurno! Smeh.)

Pasariću takoj odgovarja minister Maksimović. Narodna skupščina ne sme niti trenotek ostati pod dojmom onega, kar je govoril g. Pasarić. Zaprepaščen sem, da gospod na visokem državnem položaju, bivši državnik podtajnik, še danes podpredsednik Narodne skupščine, ne izbira izrazov in da je nekolikokrat ponovil stvar, o kateri moram jaz kot minister izreči ostro besedo, da je to kleveta. G Pasarić je nekolikokrat ponovil, da je moja politika naperjena proti Hrvatom in proti HSS in da držim na visokih položajih ljudi, ki delajo v prilog tujcem. (Radikali vzklikajo: Skandal, sramota!) On je govoril o splitskem velikem županu Perović, da zavestno in namenoma ščiti italijanske interese. To je sramota, da se to ponavlja proti uradniku, ki je dostojen, pravilen in nacijonalno korekten. Še enkrat pravim: Sramota je, da se take besede govorijo v našem domu. (Ploskanje pri radikalih.) Tako se ne vodi razprava nikjer, najmanj pa v parlamentih.

Oglasi se zopet posl. Pasarić. Odločno odklanjam ostre besede Maksimovića. Hotel sem pokazati, kako Perović dela Njegovo delo v času volitev je bilo tako, da je moglo biti samo v prilog našim sosedom. (Maksimović: Vi ste rekli drugače. Pogiejte stenografski zapisnik!) Pasarić: Rekel sem, da Perović ni objektiven upravnik, temveč da vedno dela v prilog . (govornik pri tem obmolkne za trenotek minister Maksimović pa doda: Tujin!) Moja misel je bila, da on ne more biti na tem mestu. Ob največjem nemiru konča Pasarić svoj govor.

Za njim dobi besedo radićevski poslanec Kežman. Pri tem velika večina radikalov demonstrativno odide iz dvorane Kežman govori o zlorabah oborožene sile.

Kot zadnji je govoril Pavle Radić Ostro napada radikale in čestokrat izzove njihove burne proteste, katerim se gasno pridružuje tudi minister Maksimović Pavle Radić pravi: Ni res, da so radićevci bili nelojalni napram radikalom, res pa je, da so radikali bili neiskreni in nelojalni proti HSS. Z narodom se postopa, kakor z živino. Za ministra za notranje stvari mora priti mož boljših kvalitet, ki bi moral vedeti, kaj dela. Tu se neprestano naglaša, da so Hrvati je bili osvobojeni! (Radikali: Saj smo vas tudi osvobodili!) Mi preko nismo bili cigani brez nič. Mi smo bili tam na ozemlju nad tisoč let in se nismo premaknili do danes (Radikali Kosta Majkić: Ako ne bi bilo Srbov, Hrvati ne bi bili osvobojeni.) Pavle Radić: Ako ne bi bilo nas, bi Srbija ostala taka, kakor je bila. Radikali, posebno Boža Maksimović protestirajo proti tem besedam Pavla Radića.

Sledijo burni prizori, sredi katerih govornik konča. Seja je bila ob 21.15 zaključena in se nadaljuje jutri dopoldne ob 9 Glasovanje o budžetu ministrstva notranjih del bo verjetno jutri.

Tudi to smo pričakovali

Prepričani smo bili, da bo »Slovenec« tudi uradniške amandmane na vso moč pohvalil. In res, včeraj piše, kakor da so pravi blagoslov božji za vse državne uslužbence. Pravi, da so amandmani le »reforme, kakor jih uradništvo samo že zdavnaj zahteva«, da bo uradništvo imelo od njih »samo koristi, ne pa kakih neugodnosti«, da gre le za »podporo« itd. »SLS z vso mirnostjo lahko prevzame odgovornost tudi za to delo. Njena prisotnost v vladni večini je najboljše jamstvo, da se bodo pooblastila, ki jih bo vlada dobila, nesebično porabila izključno le v korist države in njenih uslužbencev.« S tem je »Slovenec« končal članek, v katerem dopoveduje, da je »vlada za državne uslužbence«, v posebni notici pa je še dodal, da se »dobremu uradniku ni treba nikoli nič bati, vsaka poštena vlada ga bo vedno ščitila« Kaj hočete še več! Uradniki naj sedaj poskakujejo od veselja in rajajo noč in dan nad srečo, ki jih je doletela. Nebeško kraljestvo jih od obljub kleroradikalskega režima čaka še na zemlji. Čemu potem državnemu uradništvu še službena pragmatika, čemu zakonito zajamčeni disciplinski postopek pri upravnem sodišču, čemu toliki prejemki, zakaj misliti na odtegljaje za poplavljence, na neizplačane diference, kaj skrbi za penzijsko pravico po 15., 20., 35. ali 40. letih! Krščanstvo ne pozna materijalizma, v dobi rimsko pravoslavnega režima se lahko živi od samih besed in Blaževega žegna. Nikomur se ničesar ni bati; saj se tudi dekan Kobler nič ne boji, četudi je navzlic izvrstni kvalifikaciji izgubil dekanijo. »Država potrebuje sposobnega, kvalificiranega uradništva, ne pa strankarskih agitatorjev po uradih.« Bog živi dobre uradnike in dobre duhovnike, za politikujočo duhovščino in slabe uradnike bo pa že skrbel klero radikalski režim, da jih bo dobro redila država! Kolosalni dečki so ti Jezuiti pri »Slovencu« Treba bi bilo, da bi včerajšnji »Slovenec« vsak državni nameščenec čital, kaj piše o uradniških amandmanih, da bi slehernl spoznal brezsrčnost in cinizem klerikalnega norčevanja iz uradništva. Mi, ki dobro poznamo klerikalizem, smo pričakovali, da bo o uradniškem vprašanju prav tako pisal, kakor je pisal.

„Hvala Bogu“

V svojem poročilu iz Beograda o «važnih uspehih naših ministrov» piše posl. Franjo Žebot tudi to-le:

«Odstranjena sta **hvala Bogu** oba samostojno-demokratska velika župana Pirkmajer in Baltič».

Ta «hvala Bogu» ni tu slučajen! Eliminirajmo osebo posl. Žebota, ki res ni tako važna, da bi jo morali še posebej komentirati . . .

Toda ni ta izrek nadvse značilen za slovenski klerikalizem? Z uprav makijavelistično brezobzirnostjo in z zatajitvijo vseh dosedanjih programov se dokoplje do oblasti in prva njegova skrb na oblasti je, da odstavlja prvovrstno kvalificirane uradnike. Slovenski klerikalizem ne vpraša, ali je ta ukrep moralen, ali smemo svojemu bližnjemu delati krivico. Ne, on odstavlja kvalificirano uradništvo in vzklika proti nebu: «Hvala Bogu!»

Tak je klerikalizem: Se prilizuje atavistično prešestni habsburški dinastiji in zavzdihne proti nebu «Hvala Bogu!»

Goni slovenske fante, družinske očete in slovensko ljudstvo v krvavo borbo za avstrijske cesarje, opravičuje to s «krščanstvom» in «z večnimi načeli» ter vriska: «Hvala Bogu!»

Po vojni mami naše preproste ljudi, jim slika novo državo kot vražjo nevarnost za katoliško cerkev in govori: «Hvala Bogu!»

Potem rohni proti radikalom, se repenči o korupciji, preko noči pa vse pozabi, se združi z radikali in korupcijo ter blagoslovi svoje brezvestno ravnanje s: «Hvala Bogu!»

Laže in obrekuje politične nasprotnike ter zaobrača oči: «Hvala Bogu!»

Vara naše ljudstvo o svojem delu za javni blagor, medtem ko izkorišča oblast za strankarske namene ter se blasfemično repenči: «Hvala Bogu!»

V tem «Hvala Bogu!» je zapopadena vsa brezdušna nemorala našega klerikalizma, ki opravičuje svoje umazano, nasilniško, vseskozi materijalistično javno delovane s «Hvala Bogu!»

Politične beležke

Nulla dies sine calumnia

Poslanec dr. Žerjav objavlja v »Reči« nastopno izjavo: »Pravda« od 18. t. m. poroča iz predsedništva kluba SLS, da SLS ni v zvezi z izpremembo komisarja pri Trboveljski družbi, pristavlja pa se, da so zveze samostojnih demokratov, z ravnateljem Skubicem iz afere Slavenske banke znane. Ni treba omenjati, da se Samostojna demokratska stranka v vprašanje komisarja Trboveljske družbe ni niti najmanje vmešavala protestiram pa proti kleveti o zvezi SDS z direkcijo Trboveljske družbe. Klerikalna stranka je res privilegirana, da opera samo z lažmi in klevetami. — **Dr. Gregor Žerjav.**

Primorci in klerikalci

Primorec nam piše: V proračunski debati notranjega ministrstva je zastopnik SDS iznesel škandalozno postopanje s prosilci za jugoslovensko državljanstvo. «Slovenec» o tem trdovratno molči. Razumemo. Klerikalni «gospodarski» ministri soglašajo s finančno politiko, ki varčuje na ta način, da zabranjuje beguncem — državnim uradnikom prevedbo na definitiven položaj. Nad našimi onstran granic se škofov list od časa do časa sentimentalno zjoka, iste ki so tu pa ob volitvah pohvali kot samostojno misleče ljudi, kadar računa, da jih bi mogel nahujskati proti demokratom. Ta pohvala je po njegovem mnenju Primorcem zadostno plačilo. Kvečjemu jih bo jutri «Slovenec» še zafrknil.

Priprave za nove volitve v Angliji

ki naj bi se vršile že v par mesecih. — Vlada skuša izkoristiti zunanjepolitični položaj.

London, 18. marca. g. Vedno se pri poučenih krogih opaža stremljenje po novih volitvah, ki da so postale neizogibne spričo neenotnosti konservativne stranke. Notranje- in zunanjepolitični dogodki zadnjih časov vedno bolj potrjujejo mnenje, da se bo treba odločiti za skorajšen apel na narod. Delavski «Daily Herald», pravi, da je zadnje dni poslala konservativna stranka svojim okrajnim organizacijam navodila, kako naj se pripravijo na skorajšnje nove volitve, ki naj bi se morda izvedle že v par mesecih. Vlada namerava baje porabiti dogodke na Kitajskem kot primeren povod za volitve, češ da je treba odločno varovati angleške interese v inozemstvu.

Konservativci izrabljajo tudi spor z Rusijo za volilne priprave. Tako je minister za Indijo lord Birkenhead imel javen govor, v katerem je dejal, da je v delavski stranki nekaj levičarsko - radikalnih elementov, ki povzročajo vznemirjenja. Ti elementi so plačani iz Moskve in izvršujejo sovjetska povelja. Oni so edina ovira za vzpostavitev blagostanja in sreče naroda. Govornik je dejal, da bo sovjete vedno imenoval po pravem imenu. Oni so vlada morilcev in atentatorjev, čijih člani se niso plašili umoriti nedolžne otroke, hčere carja Nikolaja.

Brez medsebojnega zaupanja ni razorožitve

Zanimiva debata o zračnem oboroževanju v spodnji zbornici. Brez moralne razorožitve ni vojaške.

London, 18. marca. d. Pri drugem čitanju proračuna o ministrstvu za letalstvo je predlagal bivši državni podtajnik v Macdonaldovem kabinetu, Ponsonby, naj se zračno brodovje sploh odpravi. Takoj za njim je povzel besedo vodja strokovnih organizacij Sexton in izjavil v imenu načelstva delavske stranke, da je Ponsonby stavil svoj predlog le v svojem imenu in po nalogu nekaterih prijateljev proti sklepu frakcije. Stranka stoji slejkoprej na stališču, da bi postopala proti interesom civilnega prebivalstva, ako bi opustila letala baš sedaj, ko se vse evropske države mrzlično oborožujejo za zračno vojno. Vladni govornik je dejal, da je Anglija, čeprav se druge države tako zelo oborožujejo v zraku, znižala svoj letalski stalež od 35.000 na 33.000 mož.

V nadaljni razpravi je izjavil letalski minister Hoare, da se vlada strinja z opozicijo, da je treba omejiti oboroževanje. Ali to vprašanje je v resnici le moralno. Najprej je treba doseči moralno razorožitev in potem šele začeti z vojaško. V Evropi se še povsod opaža splošno nezaupanje med državami. Dokler se ne doseže medsebojno zaupanje, tudi ni mogoče misliti na omejitev oboroževanja. Ako bi zbornica sprejela predlog za odpravo letalstva, bi bila Anglija popolnoma nezaščitena tam, kjer je najbolj ranljiva. Vlada je več let omalovaževala letalski program, zato je tudi Velika Britanija spričo drugih držav, ki hitro izpopolnjujejo svoja zračna brodovja, na slabšem. Razorožitev v zraku je eno najbolj zamotanih vprašanj, zato je treba v tej stvari postopati previdno in le počasi.

Končno je zbornica odklonila Ponsonbyjev predlog za odpravo letalstva s 197 proti 24 glasovom.

Pomorska razorožitvena konferenca

Pred nekaj tedni je sprožil predsednik Zedinjenih držav misel, da naj bi se sestala v Ženevi konferenca Anglije, Amerike, Japonske, Francije in Italije, na kateri bi se razpravljalo o omejitvi oboroževanja na morju, v kolikor ni uredila tega vprašanja že washingtonska konferenca leta 1922. Coolidgeova želja je bila, da bi se določil za razmerje, koliko malih morskih bojnih enot smejo imeti posamezne velesile, sliceu proporc, kakršen velja za oklopnice in velike križarke, namreč 5 : 5 : 3 : 1.75 : 1.75 (za Anglijo, Ameriko, Japonsko, Francijo in Italijo).

Francija in Italija sta odločno zavrnili povabilo na tako pomorsko konferenco. Prva je navedla v bistvu dva razloga: Francija je leta 1922. že itak odnehala do skrajnih mej, ko je bila izenačena z Italijo v pogledu težkih bojnih enot. Nikakor si ne more dati diktirati slične omejitve za lahke edinice, ki jih rabi za obrambo in vzdrževanje komunikacij s svojim ogromnim kolonijskim imperijem. Nadalje je Francija upravičeno očitala, da bi bila posebna pomorska konferenca samih velesil na škodo splošne razorožitvene konference vseh držav, ki jo pripravlja Društvo narodov v Ženevi.

Tudi Italija je navajala slične razloge o svoji odklonilni noti. Toda ti razlogi, ki drže za Farncijo, niso dokazilni za Italijo. Laške kolonije so majhne in blizu. Italija jih prav lahko brani s svojim današnjim brodovjem. Če torej Italija zahteva, da se je ne sme ovirati v pomorskem oboroževanju, je to najjasnejši dokaz, da goji imperijalistične, napadalne načrte.

Z odklonitvijo obeh latinskih velesil je padel načrt za skupno pomorsko konferenco velesil v vodo. Ker pa sta se Anglija in Japonska načelno odzvali ameriškemu povabilu, skuša zdaj Coolidge doseči svoj cilj s pomorsko razorožitveno konferenco, ki bi se je obvezno udeležile samo Zedinjene države, Velika Britanija in Japonska, dočim bi poslali Francija in Italija svoje «opazovalce». S takim povabilom se je torej obrnil te dni na pariško in rimsko vlado.

Kakor poroča časopisje iz Newyorka, bi bil Coolidge pripravljen na koncesije napram Japonski, Franciji in Italiji. Razmerje za lahke bojne ladje naj bi bilo 5 : 5 : 4 : 3 : 3 (za Ameriko, Anglijo, Japonsko, Francijo in Italijo) namesto 5 : 5 : 3 : 1¾ : 1¾, ki velja za težke križarke in oklopnice v smislu washingtonske pogodbe. S takimi obljubami upa Coolidge zvabiti na svojo konferenco Francijo in Italijo. Zaenkrat pa so to samo časopisne vesti, o kaki uradni ameriški obljubi ni znano nič drugega nego to, da ne bo Coolidge vztrajal baš na washingtonskem proporcu, marveč je pripravljen vpoštevati posebni položaj posameznih sil. Katere države bo favoriziral, pa ne vemo.

Razmerje, o kakršnem govori sedaj ameriško časopisje, bi bilo zlasti ugodneje za Japonsko in možno je, da je Tokio pripravljen za tako solucijo, saj se je v celi tej zadevi izkazal še najuslužnejšega napram Coolidgeu. Anglija sicer gotovo pride na konferenco, vse pa kaže, da bo zahtevala zase prvenstvo glede ladij malega tipa, posebno še, če se Francija ne odzove pozivu. Italija bi utegnila tudi biti zadovoljna s številko 3, saj je s tem priznana kot Franciji enakovredna in bo smela zgraditi potemtakem brodovje, s katerim bo imela v oblasti vse manjše sile, a bo ogrožala tudi Francijo, ki bo itak morala držati velik del svojega brodovja na oceanih za zvezo s kolonijami. Tako bo imela Italija na Sredozemskem morju premoč nad Francijo.

Če nima Italija še večjih ambicij, bo gotovo poslala na Coolidgeovo konferenco «opazovalca», ki utegne kaj kmalu postati uradni delegat. Drugače stoji s Francijo. V njenem življenskem interesu je, da se vsaj glede lahkih križark, podmornic in drugih brodov lahkega tipa ne da potisniti na nivo Italije. Zadostuje, da so jo leta 1922. v Washingtonu izenačili z Italijo glede težkega bojnega brodovja.

Del francoskega časopisja se izraža proti pošiljanju «opazovalca» na Coolidgeovo pomorsko konferenco, češ, da ima Francija dokaj slabe izkušnje z Ameriko in ni verjetno, da bi bili na Coolidgevi pomorski konferenci v Ženevi očuvani njeni življenski interesi. Zato poziva vlado, naj se ne da speljati na led. Za Francijo edino sprejemljiva je splošna svetovna konferenca za razorožitev na kopnem, na morju in v zraku, kakršno pripravlja Društvo narodov. Coolidgeov separatizem pa more samo škodovati ženevski akciji.

Vseeno pa je verjetno, da si francoska vlada le ne bo upala a limine odkloniti najnovejšega ameriškega povabila, marveč bo pazila predvsem na to, da se s prisotnostjo svojega opazovalca ne bo moralno vezala glede sklepov pomorske konference.

Ipak tudi znaki pomirjenja

Kljub delovanju Društva narodov se ne da prikriti, da se v Evropi vedno bolj zaoblikujejo nasprotni si tabori, v katere se delijo evropske velesile in njihovi manjši trabanti. Osobito zadnje leto je ta nasprotja poostrilo in spričo tega nastopajo nasprotujoče si skupine vedno izraziteje.

Ali kljub temu je zaznamovati nekaj pojavov v nasprotni smeri, ki jih ne gre prezreti. Iz njih odseva težnja omiliti nasprotja in najti ipak možnost mirne likvidacije spornih zadev.

V Sofiji je naš novi poslanik Ljuba Nešić izročil bolgarskemu vladarju svoja poverilna pisma. Ob tej priliki je v slovesnem nagovoru izrekel tople besede v prilog zbližanja med obema državama, naglašajoč, da pripada oni generaciji, ki je od nekdaj zastopala nazore srbskobolgarskega prijateljstva. Z bolgarske strani se je izrekla pozdravna beseda v enako pomirljivo usmerjenem smislu. Pozdravni govori ob takih slovesnih prilikah se seveda ne smejo jemati preveč kritično, niti preveč dobesedno, ali vendar pomeni nastop našega novega poslanika v Sofiji nedvomno znak resnega poskusa, doseči spravo z Bolgari; o tem pričajo tudi nekatere izjave z naše in z bolgarske strani o pogajanjih, ki so se že pletla tekom poslednjih mesecev med obema državama. Sofijsko-beograjsko zbliževanje pa moramo smatrati za centralni problem balkanske politike.

Na severu se nadaljujejo razgovori med Poljsko in Nemčijo, da se omogoči obnova trgovinskih pogajanj, katerih uspeh je predpogoj boljših odnošajev med sosedoma.

Z angleško inicijativo se skuša doseči sporazum med Poljsko in Litvo. Sedaj gredo stemljenja v smeri, da se Vilna, ki tvori poglavitno sporno točko med njima, v kakršnikoli obliki nevtralizira po vzgledu Gdanskega. Ta načrt zveni že precej drugače nego oni fantastični, o katerem se je že ponovno poročalo in po katerem bi Poljska okupirala še ostalo Litvo. Če bi se kaj takega posrečilo, kar pa je zelo dvomljivo, tedaj bi se dosegla zelo važna sprava.

Še pomembnejši pa je sporazum, ki se je dosegel med sovjetsko Rusijo in Latvijo. To je prvi sporazum, ki ga smemo šteti med pogodbe iskrene sprave, dosežene med sovjetsko Unijo in enim njenih sosedov na zapadu. Rusija je šla tako daleč, da je priznala celo razsodišče za spore, ki bi se pojavili med obema državama. S tem je ena od baltiških držav popustila nepopustljivo stališče napram sovjetski vladi; spričo dejstva, da je Latvija v carinski uniji in v najtesnejši prijateljski zvezi z Estonsko, ne more biti dvoma, da se bo tudi ta republika pridružila sporazumu z Rusijo. Angleško stremljenje, da se vzdržijo neugodni odnošaji na sovjetskih mejah, bi se potemtakem v Baltiku ne upoštevalo več, kar je vsekakor za male baltiške republike zelo modro stališče.

Iz Bukarešta se poroča, da se dne 24. marca sestanejo v Kitzbühlu na konferenco delegati Rumunije, Madžarske in Avstrije, da se posvetujejo o vseh zadevah, ki jih je še likvidirati v smislu mirovnih pogodb. Ker ima tudi Nemčija še nerešena vprašanja v odnošajih do Rumunije, osobito vprašanje novcanic, ki so jih nemške okupacijske oblasti izdale svoj čas v Rumuniji, naj bi se udeležila te konference tudi ona. Ali Nemčija se o tem ne mara razgovarjati na skupni konferenci, zato se trdi, da bo mogla imeti konferenca v Kitzbühlu le informativni značaj.

Nemško oboroževanje

Pariz, 18. marca. s. Na današnji seji senata je pri razpravi o naknadnih kreditih, ki jih zahteva vojni minister Painlevé, govoril senator Eccard iz Alzacije, ki je razpravljal o proračunu nemške državne brambe, ki postaja vedno večji. Izdatki za državno brambo so znašali l. 1924. 450 milijonov ter so zrasli v letu 1927. na 700 milijonov. Nemška trgovinska mornarica je danes šola za mornariške oficirje. To dokazuje, da hoče Nemčija zopet ustvariti svoj prestiž v svetu. Dosedanje nemške vlade niso nudile dovolinih garancij, da bi Francija imela zaupanje v miroljubne izjave teh vlad.

Ministrski predsednik Poincaré je odgovoril, da vlada resno zasleduje to dejstvo. Ona bo sporazumno s parlamentarnimi odbori storila vse potrebno za varstvo miru in narodne varnosti. **Vojni minister Painlevé ni prisostvoval seji.**

DANES!
PREMIJERA V JUGOSLAVIJI DANES!

Veliki «Ufa»-«Balkan» velefilm, posnet v naši Dalmaciji!

Pod jadranskim solncem

Napeti pustolovni roman, ki se odigra na obalah francoske Rivijere, Italije, Azurne obale, Rajske doline, Comskega in Gardskega jezera, Benetk, *ter od Dubrovnika do Boke Kotorske in Črne gore.* Krasni naravni posnetki! Zanimivo! Izredna pustolovščina! Veselo potovanje mladega, lepega in ako ne bogatega lorda (igra lepi prikupljivi Oskar Marion).

Danes ob pol 11., 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. Pri vseh predstavah igra naš priznano najboljši orkester Ljubljane.

LJUBLJANSKI DVOR
kino Telefon 397

Naši kraji in ljudje

Današnji jubilanti in godovniki

Ob 60letnici dr. Josipa Čerina

Višji kapelnik g. dr. Josip Čerin dopolni ta mesec svoje 60. leto in bo izvajal na današnji svoj god znamenito Beethovnovo «Deveto». Malo je ljudi pri nas in mogoče še manj v bratski Češkoslovaški, ki ga ne bi poznali. Mnogi ga slepo obožujejo, drugi besno sovražijo, kakor je to pač pri vseh umetnikih. Vsi pa mu morajo priznati velike zasluge na našem kulturnem polju. Ogromno je delo, ki ga je opravil in ga še opravlja, klubujoč vsem težkočam z občudovanja vredno, lahko rečemo mladeniško vlastjo in energijo za povzdigo in procvit muzike Dravske divizije.

Rodom v vasici Komendi pri Kamniku, je že v svojih mladih letih pokazal izredno zanimanje za godbo. Že v petem gimnazijskem razredu je bil organist in pevovodja. Hkrati je obiskoval glasbeno šolo Filharmoničnega društva, ter se učil pri H. Gerstnerju gosli. Od 6. gimnazijskega razreda je sodeloval v filharmoničnem orkestru pri velikih simfoničnih koncertih kot goslač ali violist. Po končanih gimnazijskih študijah je bil eno leto angažiran kot goslač pri ljubljanskem deželnem gledališču. Ko pa je to l. 1887. pogorelo, se je preselil na Dunaj, kjer je študiral pravo, na Cecilijini šoli pa izpopolnjeval svoje glasbeno znanje. L. 1896. je dovršil konservatorij z odliko in prišel v Ljubljano kot koncertni vodja Glasbene Matice in učitelj matične glasbene šole. Kot tak je v treh letih priredil v vsaki sezoni po tri velike koncerte. Največji deli, ki ju je izvajal sta bili Mozartov Requiem in Bachov Pasijon po Sv. Mateju. To ogromno svetovno delo je izvajal dr. Čerin prvi v Sloveniji v slovenskem jeziku, in sicer 26. let prej kot se je izvajala v češkem jeziku aprila 1924. v Pragi. Razen teh del pa je izvajal še veliko slovanskih, n. pr. Dvořakovo simfonijo v F-duru, Slovansko rapsodijo, Opoldnevnico, Slovanske plese, več Smetanovih, Glinkinih in Čajkovskega skladb.

Leta 1905. je stopil v nov delokrog glasbe, kateremu je ostal zvest do danes. Prevzel je namreč mesto vojaškega kapelnika na Dunaju. Od leta 1908. do 1916. je bil vojaški kapelnik v Pragi, kjer je njegova godba slovela kot ena najboljših in se ga Pražani še danes spominjajo s spoštovanjem in veseljem.

Po prevratu je leta 1919. v težkih povojnih razmerah začel po naročilu tedanjega ljubljanskega divizijskega komandanta generala Smiljanića sestavljati vojaško godbo v Ljubljani, ki jo vodi še sedaj skozi vse viharje z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo ter jo je dvignil na nivo enega prvih simfoničnih orkestrov v naši državi. Sadovi njegovega delovanja kot vojaški kapelnik so izredno bogati. Naj omenimo samo, da je priredil od prevrata dalje nič manj kot 19 simfoničnih koncertov. To pa je samo en člen v vrsti njegovih zaslug.

Mnogo grenkega je šlo v tem dolgem času na jubilantov račun, storil pa je vedno vse in tudi dosegel vse, kar je bilo v danih razmerah mogoče. Nikdar ne izgubi duševega ravnotežja in zna najti vsikdar pravo pot. Trdna vera v delo, skrbnost in nesebičnost so njegove temeljne poteze. In ravno v tem je glavna skrivnost njegovih uspehov.

Kljub starosti je g. dr. Čerin še vedno čil in ga najdeš pri delu bodisi rano zjutraj ali pozno v noči. Nasproti vsakomur uslužen, je jubilar vsekakor zelo simpatična osebnost v našem glasbenem svetu. Za svoje zasluge je dobil priznanje tudi na najvišjem mestu. Bil je namreč l. 1925. odlikovan od kralja Aleksandra z zlato medaljo za vestno službovanje. Dalje je dobil rumunsko kolajno Carola I., španski kralj Alfonz XIII. pa mu je poklonil red del Merito Militar. Naravnost popularen je pri godbenikih Dravske divizije. V medsebojnem občevanju ga nihče ne imenuje drugače kakor «naš ata».

L. 1897. je izšla «Čerinova pesmarica», l. 1910. njegova velika muzikalna študija v Trubarjevih pesmaricah v izdaji Slovenske matice, l. 1923. prva zbirka srbskih «Kol» za godbo na pihala, l. 1925. pa zbirka slovenskih, hrvatskih in srbskih narodnih pesmi v tisku (v Lipskem). To je edini rukovet, tiskan za orkester; že prej so izšle ali samo slovenske ali samo hrvatske pesmi.

Vsekakor največji biser v njegovem umetniškem stremljenju pa bo današnja uprizoritev Beethovnove «Devete» in smo prepričani, da se pri tej priliki Ljubljana skromnemu delavcu pošteno obdolži.

Jože Lapajnar

Najstarejši naš današnji jubilar je Jože Lapajnar, ki danes praznuje svoj sedemdeseti god. In najskromnejši, ker si je s svojimi žulji zaslužil kot navaden mizar sinočno bakljado, muziko in petje ter vse časti, ki ga z njimi časti ljubljansko občinstvo. In častilci vedo, da v njem slave pošteno delo in dobro, za vse enako požrtvovalno srce.

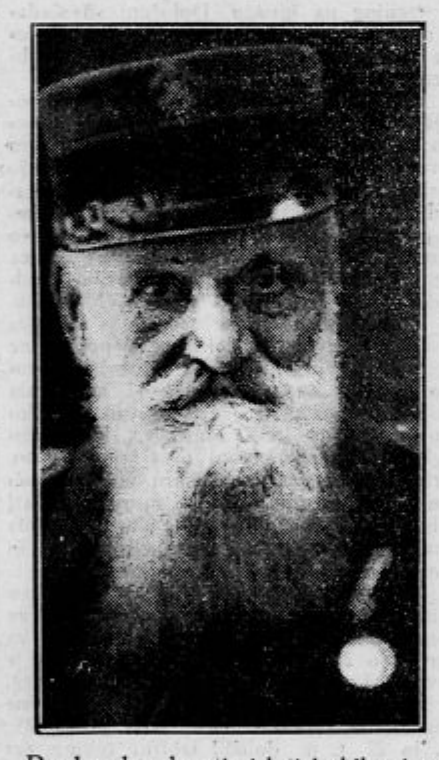

Pred sedemdesetimi leti je bil rojen v Kamni gorici na Gorenjskem in pred 65. leti je prišel v Ljubljano učit se mizarstva k Doberletu, očetu naših gasilcev. Zato ni čuda, da je takoj, ko je dorasel, tudi on pristopil k prostovoljnemu gasilnemu društvu, ki ga že 47. leto šteje med svoje najvestnejše in najdelavnejše člane. Kljub svoji visoki starosti je Lapajnar namreč še vedno delujoč član in poveljnik III. čete. Ne morebiti čemeren komandant, temveč strumen in mladosten vzornik svojim tovarišem. Mladost mu je ohranilo le delo brez počitka in oddiha, njemu belemu starčku, ki je že pol stoletja pripravljen noč in dan priskočiti na pomoč svojemu bližnjemu proti ognju, vodi in drugim šibam božjim.

Kot delavec je vedno držal s svojim gospodarjem: devet let je bil pri Doberletu, pri Naglasu pa zvesto služi skoro pol stoletja že tretjega gospodarja.

Kot vedno čuječi gasilec je tvegal svoje zdravje in življenje pri vseh požarih minulega pol stoletja v Ljubljani in okolici. Leta 1880. je gasil pri Bambergu in papirnico v Medvodah, l. 1882. papirnico v Vevčah in ogenj na Viču, l. 1884. je reševal kmečke domove v Mateni na barju, l. 1886. tovarno za klej l. 1887. gledališče v Ljubljani in smodnišnico v Kamniku, kjer so ga razglasili že za ubitega, pa je padel le njegov sosed. L. 1892. je pomagal pri Dolencu v Wolfovi ulici, l. 1895. v Mostah in pri Jakopiču na Emonski cesti. Med potresom je bil vse noči na straži pri kuhinjah in podiral zrahljane dimnike. Med tem časom in pozneje je bilo seveda polno drugih požarov in nesreč, kjer je bil mož na svojem mestu, a največji so bili leta 1905. v tovarni na Fužinah in 1906. na Studencu in istega leta silna eksplozija smodnišnice Leta 1907. je gasil pri Predoviču in 1909. baron Schweglovo hišo na Bleiweisovi cesti. Med vojno je prebil vso noč pri eksploziji smodnišnice, ko se jih je le malo upalo v bližino. S postaje je vso vojno in ob vsakem nočnem času prevažal ranjence v bolnice, češ «ker so taki reveži». Še celo Gorico je šel gasit z 8 tovariši. Bil je seveda najstarejši med njimi, a dajal jim je s svojim neustrašnim nastopom vedno pogum.

Tovariši gasilci, ki so mu sinoči na tako slavnosten način pokazali svoje priznanje, so ga tudi že prej odlikovali. Ima bronasto in zlato medaljo in tovariši so mu darovali «za spomin» srebrno palico, zlat ščipalnik in zlato uro in ga izvolili tudi za častnega člana svojega društva. Mestna občina ga je imenovala za meščana. Vsa odlikovanja in časti so že pošle, a ata Lapajnar še vedno vihti oblič in čaka, kdaj ga strel na gradu požene iz postelje. Tak je bil vedno in tak naj še dolgo ostane!

Jožef Arhar – šestdesetletnik

Gospod Jožef Arhar, posestnik in mizarski mojster v Vižmarjih, ter eden najagilnejših delavcev na polju slovenskega gasilstva, je praznoval dne 15. t. m. 60letnico svojega rojstva.

Ko se je l. 1888. ustanavljalo v Št. Vidu gasilno društvo, ga najdemo že med prvimi soustanovitelji. Čim pa je napredoval razvoja šentviške okolice nastala potreba razširjenja in poglobitve varnostnih naprav glede požarov, je slavljenec tudi v Vižmarjih z vso vnemo in požrtvovalnostjo ustanovil l. 1903 gasilno društvo. Po njegovi inicijativi se je kmalu nato ustvarila »Savska gasilska župa«, v kateri so včlanjena vsa gasilna društva od Medvod pa notri doli do Laz, in katere načelnik je še do danes.

Poleg velikih zaslug na polju gasilstva pa se je slavljenec tudi udejstvoval pri drugih prosvetnih društvih, n. pr. pri Rokodelskem društvu, Čitalnici itd. Ko je bil podžupan občine Št. Vid, se je izvršila po njegovem intenzivnem delu prepotrebna napeljava vodovoda v podobčino Vižmarje, za kar mu je hvaležna vsa podobčina.

Za vse te zasluge človekljubja in za ves njegov dolgoletni nesebični trud za javni blagor kličemo slavljencu k njegovi 60letnici **Na mnoga leta!**

Josip Peharec – petdesetletnik

Tih in skromen, kakor je bil ves čas svojega življenja on sam, preživlja tudi ta svoj praznik. In vendar poznamo Slovenci malo mož, ki bi imeli za seboj pestrejšo pot skozi življenje. Saj nima Tržič v zadnjih tridesetih letih niti enega pomembnejšega dogodka zaznamovati niti v političnem, še manj pa v narodnostnem vprašanju, da ne bi bil Peharec v prvih vrstah. On je bil prav za prav vodja vseh pokretov, ki so šli za tem, da pride naš narod do svojih pravic. Naj navedemo samo par točk iz njegovega življenja.

Leta 1903. je osnoval z drugimi rodoljubi »Sokola«. Z bratoma Pircem in dr. Kušarjem je prišel iz Kranja in se takoj priglasil kot prvi za člana tega novega bojnega društva. Z istim društvom je leta 1904 poleti vprizoril velike demonstracije proti Nemcem, ki so odjeknile po vsej tedanji južni nemški Avstriji. Istega leta na jesen se je »na primeren« način poslovil od znanega nemškega hujskača Riegerja, ko je ta odšel iz Tržiča. Vsa nadaljna 4 leta — od 1904 do 1908 — so izpolnjena z bojem proti nemški trški občinski upravi. Z besedo, še bolj pa s svojim ostrim peresom, je bičal po časopisih slabo, strankarsko gospodarstvo te klike in tako pripravljal njeno propast, ki je prišla leta 1912, ko je Tržič korenito pomedel z njo in jo za vedno vrgel v nemoč. Bil je stalni dopisnik tedanjega tednika »Gorenjca«, pisal pa je tudi v »Slovenski Narod« in pozneje v »Jutro«. Ker mu Nemci drugače niso mogli do živega, so ga oklevetali v javnosti tako, da sploh ni mogel dobiti službe. In tako je moral leta 1908 ko se je vrnil iz Prage, kjer je bil prvi predsednik »Saveza jugoslovenskih akademskih društev«, v službo v Klanjec v Hrv. Zagorju. Tam je osnoval leta 1909 Sokola, ki pa je po njegovem odhodu mirno zaspal Ali ravno ta ustanovitev je najlepši primer njegove požrtvovalnosti in neverjetne energije Klanjec je bil namreč v tistih časih najzagrizenejši kotar dr. Franka, in je bila ustanovitev kake organizacije v jugoslovenskem duhu skoro nesmiselna. **Istega leta je prepisal v Klanjcu za Srpsko-hrvatsko koalicijo avstrijsko diplomatsko šifro.** Leta 1909, okoli Božiča, se je zopet vrnil domov in se leta 1910 pojavlja na Jesenicah kot tajnik tamkajšnjega Sokola. Ali ni mu bilo dolgo časa usojeno življenje na Jesenicah. Spustil se je zopet z vso vnemo v narodnostno borbo in tudi tu mu je sovražnik zlomil vrat, a ne upognil.

Od tega časa je služboval po raznih mestih naše ožje domovine, ves čas pod čuječim policijskim nadzorstvom, dokler se mu takoj po Božiču leta 1914 ni posrečilo pobegniti v Srbijo. Dobil je takoj službo, pa se tudi takoj bo mobilizaciji javil v dobrovoljce. Od tega časa je vezana njegova usoda na usodo srbskega naroda. Omenjamo samo toliko, da je bil od avstrijskih oblasti obsojen na smrt. Seveda se ni dal ujeti in se je vrnil domov šele l 1919 po Božiču. Takoj tega leta je stopil na čelo Sokola in ga je vestno in previdno vodil do 1921 leta, ko se je preselil v Kranj. Tržiški Sokol ga je imenoval častnim članom. V Kranju pa je že leta 1922 osnoval »Orjuno«, ki je bila pod njegovim vodstvom pač ena najvzornejše delujočih organizacij, ki je izzvala spoštovanje celo od njenih najzagrizenejših nasprotnikov. Letos se je preselil na Jesenice, kjer biva sedaj.

Ali ni to trideset let, izpolnjenih samo z bojem za narodove pravice tako kruto teptanega naroda? Vemo, da te vrstice ne bodo po volji jubilantu, pa naj nam oprosti našo dobro voljo in naj sprejme naše čestitke tako iskreno in prijateljsko, kakor iskreno mu jih prinašamo. Na mnoga leta!

Pesnik Gliša Koritnik

pri svoji stojnici ob Zmajevem mostu v Ljubljani. (Njegovo nagrajeno pesem in življenjepis glej na 11. strani današnjega lista.)

Mali oder

Danes ob 3. uri popoldne in v nedeljo, 20. t. m. ob 3. in 6. popoldne vprizori steg ljubljanskih skavtov na marijonetnem odru TKD Atene dve slovenski noviteti, bajko »Previdni uhu in kresna noč« v enem dejanju in igrokaz v treh dejanjih »Oj, ta nespretni Toma«.

Pri obeh igrah nastopi v glavnih vlogah Gašperček, ljubljenec vseh naših malčkov. Dasi se je branil z vsemi štirimi, zagovarjajoč svoje pravice, so mu vendar zamenjali njegovo pisano oblekco z živobarvnim skavtskim krojem, mu posadili na glavo širokokrajen klobuk in zavezali krog vratu rdečo ruto Sprva se je počutil malce slabo v tej nov opravi, toda kmalu se ji je privadil ter zopet veselo zaplesal po odru, pripravljajoč se za poset svojih vernih častilcev. In kakor vsakemu skavtu, tako so tudi njemu nadeli gozdno ime — Previdni uhu.

Tak, prerojen in prekrojen, pride v gozd, baš na kresno noč. Navajen svojega novega »poklica« je pozabil nahrbtnik in šotor v vlaku, pelerino in palico pa izgubil. Brez vseh sredstev, lačen, žejen in truden se vleže pod štor na mah, da bi v sladkem snu pozabil na svoje gorje. In tedaj oživi krog njega gozd. Lahna melodija završi skozi veje dreves, gobice zaplešejo svoj ples — kresna noč . . . Tudi nagajivi škrat se veseli te noči, ko lahko po dragi volji nagaja ljudem, ki so zašli v gozdu. In tako ne prizanese niti spečemu Gašperčku. V sanjah ga pričara v sredo strašnih zveri, da revček hipoma pozabi na svojo avtoriteto med lutkami in se trese od strahu. Zveri, ki ne trpe med seboj človeka, ga posade na ogenj in ga med divjim plesom iz človeka spremene v uhuja, v sovo. Takega ga puste v gozdu in se vrnejo v svoja bivališča . . . Ko se Gašperček prebudi iz tega strašnega sna, odhiti, kar ga neso pete, iz temnega gozda . . .

V drugi igri nastopi Gašperček kot Nespretni Toma ter nam prikazuje svoje življenje med skavti. Nositi mora ogromen, težak nahrbtnik, da se mu krivé noge, po nerodnosti pade v vodo, prismodi polento, straži taborišče v strašni noči, v kateri se mu prikazujejo podzemna bitja in duhovi, vedno pokaže svojo nespretnost v tem novem življenju — a pri vsem tem ne izgubi svojega humorja, svoje dobre volje. Smehljajoč se uda v usodo in nas zabava do konca, dokler ne spozna, da širokokrajen klobuk in rdeča ruta nista za njega in da se pač le najbolje počuti tak, kakršen je bil do sedaj med lutkami . . .

Predprodaja vstopnic danes, dne 19. t. m. in v nedeljo, dne 20. t. m. od 10. do 12. dopoldne v mali dvorani Narodnega doma.

ŽENA DEMON

Vrela argentinska kri, ki ne pozna mej v ljubavi in strasti!

Greta Garbo in Antonio Moreno.

Režija: Fred Niblo, režiser velefilma «BEN-HUR»

Film, ki z demonsko močjo privlači in osvaja, je pred durmi

kina «Dvor».

Jugoslavija polna italijanskih vohunov

Skrivnostna misija italijanskih podjetij. Inženjerski oficirji kot navadni šoferji.

Pred dnevi je prinesla sarajevska «Večerna Pošta» članek z naslovom «Italijansko prodiranje v Bosni», v katerem je navedla razne pojave, ki opravičujejo govorice o problematičnih misijah italijanskih podjetij v naši državi. Sedaj je priobčil isti list še sledeče zanimive informacije:

Že ponovno smo opozorili na italijansko ofenzivo na našem ozemlju. Sedaj zopet dvigamo svoj glas in opozarjamo na nujno potrebo, da se neko znano italijansko podjetje v naši državi likvidira. Žal pa to vprašanje še sedaj ni rešeno in italijanski uradniki in delavci se še dalje šopirijo pri nas, njihova glavna naloga pa je, da pošiljajo italijanski vladi zaupne informacie. Italijani pa so prodrli še dalje v notranjost naše države in imajo tudi veliko podjetje za eksploatacijo gozdov. Po poročilih, ki smo jih dobili, šoferji tega podjetja niso šoferji po poklicu, temveč inženjerski oficirji, ki imajo posebna navodila in naloge od italijanske vlade.

Glede na naše «prijateljske» zveze z Italijo, njene «miroljubne» namene in njeno neobičajno živahno delavnost v Albaniji, je vsekakor potrebno, da se posveti posebna pozornost vsem Italijanom, ki se mude v posebnih poslih v naši državi.

Deco na morje!

Ugodni vpliv morja in južnega solnca na naše zdravje je splošno znan. Zato opažamo, da poseča vsako leto več mladine našo obalo. Hvalevredno akcijo je započelo »Kolo jugoslovenskih sester« s tem, da pošlje vsako leto večje število dece na morje. Smotreni uspehi tega dela pa so otežkočeni, ker ni na razpolago primernega poslopja oziroma zavetišča. Kakor se nam poroča, se obrača tudi v tem oziru na bolje.

Društvo »Skrb za mladino« v Ljubljani bo zgradilo v Aleksandrovem na otoku Krku v najkrajšem času moderno dečje zavetišče, ki bo odgovarjalo vsem higijenskim predpisom ter bo imelo prostora za sto otrok Stavbišče je izredno srečno izbrano. Razgled na sosedne otoke nepopisno lep. Morje plitvo, mirno in kristalno čisto in naravni zaliv, ki bo tvoril kopališče, ima gladko dno, je izredno plitev ter harmonično zaokrožen. Priprave na stavbišču

so že v teku. Napravljen je nov betonski vodnjak ter navožena večja množina peska. Zadovoljen, da bo v doglednem času uživala te krasote naša mladina, sem zapustil ta prijazen kraj. Prijazni Aleksandrovci so mi povedali, da so tudi sosedne parcele odprodane Slovencem in bomo v kratkem dočakali prvo slovensko obmorsko naselbino.

Po povratku sem se zanimal za imenovano društvo ter zvedel, da se trudi z vsemi silami, da svoje načrte čim prej uresniči, da se pa bori s težkočami, ker ne najde med občinstvom pravega umevanja. Baš to dejstvo mi je potisnilo pero v roko prej, nego sem mislil. Mislim, da govorim iz srca vseh mladinoljubov, če apeliram na slovensko javnost za podporo temu prekoristnemu društvu. Čujem, da se priredi v mesecu aprilu v ta namen velika tombola. Poskrbimo, da ne ostane niti ena karta nerazprodana. **Popotnik iz Ljubljane**

Papriko orožniku v oči

Na 5 let obsojeni komunist je nasul orožniku paprike v oči in skušal pobegniti.

V četrtek popoldne se je dogodil v Beogradu v Kneza Mihajlovi ulici izredno zanimiv dogodek. Ob priliki zadnjega komunističnega procesa na 5 let obsojeni komunist Zlatko Schneider iz Zagreba je na originalen način skušal pobegniti iz zapora.

Približno pred desetimi dnevi je prišel iz Zagreba v Beograd Zlatkov oče Vladimir Schneider in prosil sodnika Zorića, da mu dovoli sestanek s sinom. Sestanek je bil dovoljen in se je nato Vladimir Schneider vrnil v Zagreb. V četrtek popoldne je prišel vnovič v Beograd in prosil zopet sodnika, da mu dovoli sestanek s sinom. češ, da mu je prinesel čaja in masla. Res je orožnik Kovačević privedel Zlatka iz sodnega zapora in se je vršil nato sestanek med očetom in sinom v sobi preiskovalnega sodnika Zorića, s katerim je prišlo do živahnega prerekanja. Sodnik je zato ukazal orožniku Kovačeviću, naj kaznjenca odvede zopet v zapor. Potoma pa je Zlatko Schneider segel nenadoma v žep, se obrnil in vrgel orožniku v obraz pest stolčene, ostre paprike, zdirjal nato po stopnicah navzdol in skozi glavni vhod v Knez Mihajlovo ulico. Čeprav je imel polno paprike v očeh, je orožnik kljub temu stekel za njim in vpil: »Primite ga!« Ljudstvo je na cesti začudeno opazovalo prizor, vendar pa ni mladeniča nihče ustavil. Ta je tekel naravnost proti nekemu avtomobilu, ki se je polagoma pomikal po ulici ob sodnem poslopju. Nenadoma je skočil na stopnico avtomobila, vendar tako nerodno, da mu je spodrsnilo in padel je na kolena. Tedaj pa je že prihitel neki orožnik iz sosedne ulice in Zlatka Schneiderja aretiral, svojega tovariša Kovačevića pa odpeljal v najbližjo lekarno, kjer so mu podelili prvo pomoč. Neznani avtomobil je izginil z največjo naglico.

Zlatka Schneiderja so takoj privedli zopet na sodišče, kjer se je pričelo zasliševanje. Tako on kakor tudi njegov oče odločno zanikata, da bi bil beg zasnovan že pri zadnjem sestanku med njima. Stari Schneider je izjavil, da se je pripeljal z avtomobilom samo radi tega, ker ga muči revmatizem. Šoferja ni poznal, ker je vzel prvi avtotakso, ki ga je srečal. Proti večeru pa je preiskava dognala, da je imel avto številko 183, ki je last Ivana Perkača, šofiral pa je Andjelko Ilić. Papriko je dobil Zlatko v zaporu in jo je shranil, da izvrši s pomočjo nje atentat na orožnika. Zanimivo je, da se je na enak način posrečilo svoječasno pobegniti tudi bivšemu komunističnemu poslancu Kosti Novakoviću. Tudi njega je čakal pred bolnico, v kateri se je nahajal radi bolezni, avtomobil z zapaljenim motorjem. Preiskava se nadaljuje in policija upa, da se ji bo pri tej priliki posrečilo razrešiti natančno tudi uganko, kdo je pomagal tudi Kosti Novakoviću, da je pobegnil.

Lov na starega znanca policije

Ljubljana, 18. marca

Med redkimi pasanti, ki so bili na cesti že nekaj minut po 6. uri zjutraj, je zapazil danes detektiv Ivan Dobravec v Florijanski ulici v oddaljenosti petdeset metrov sumljivega mladega moškega, nosečega dva velika zavoja usnja. Detektiv se je jel zanimati zanj in ko ga je pogledal natančneje, je spoznal v njem že starega policijskega znanca. Isti hip pa se je ozrl na detektiva tudi mož z zavojema pod pazduho in zdelo se je, da je tudi on spoznal detektiva. Zato je naglo zavil v eno stranskih ulic, a se čez čas vrnil zopet v Florijansko ulico, kjer mu je oprezujoči detektiv nenadoma stopil nasproti. Oni se je zdrznil, vendar se ga je hotel ogniti in odkorakati s tovorom naprej. Tedaj ga je detektiv ustavil: »Kdo ste?« Dobil je kratek odgovor: »Tak, saj me poznate, da sem Raznožnik!«

Tisti hip pa je že treščil svoje breme ob tla detektivu pod noge, se brzo okrenil in se pognal v beg po Florijanski ulici in dalje v Rožno ulico, odtam pred Prule, nazaj v Hrenovo ulico, nato na Žabjek in zopet pred Prule. Divjal je pred zasledujočim detektivom, kar so ga nesle noge. Za njim in pred njim je bilo tudi mnogo drugih zasledovalcev, ki so se pridružili gonji in končno so vse ulice tamkaj odmevale od vpitja vedno naraščajoče množice: »Primite ga! Drži ga! Zgrabi tatu!« Raznožnik je še vedno begal sem in tja, skakal kakor splašeno žrebe, padal in se zopet pobiral ter končno izginil na dvorišče hiše »Marijine Toplice« na Prulah, kjer se je stisnil v kot neke drvarnice.

Bilo pa je že prepozno, kajti detektiv Dobravec mu je bil kratko za petami. Upehani Raznožnik je imel ravno še toliko časa, da je v naglici posegel v žep in odvrgel vitrih, ko je že planil v drvarnico tudi detektiv in ga uklenil. Detektivovemu bistremu očesu ni ušel tudi mali važni predmet, ki se ga je malce prej rešil drzni vlomilec. Spravil je vitrih v žep in odšla sta z aretovancem na policijsko direkcijo, spremljana od velike množice radovednežev. Aretirani vlomilec je gledal krvavo in težko dihaje okrog sebe, ves divji na te ljudi, ki so mu privoščili tako smolo. Za njim je kmalu prišel na policijo tudi čevljarski mojster Karl Blatnik iz Florijanske ulice št. 3., v čegar delavnici je bil Raznožnik nekaj pred 6. uro v posetih in kamor je prišel s pomočjo vitriha. Ukradeno usnje je bilo vredno okrog 1500 Din, kajti bilo ga je celih osem kož.

Stanko Raznožnik je doma iz Lesc na Gorenjskem ter je star šele 26 le[illegible] svoji mladosti pa je bil zaradi t[illegible] šestkrat kaznovan. Ljubljanska [illegible] je zasledovala že od pretek[illegible] je bil zasačen pri vlomu v t[illegible] v Gradišču, pa se mu je [illegible] da je stražniku pobegnil. Raznožnik se je klatil vso zimo po deželi in se preživljal samo s tatvinami. Fant je izredno nevaren, ker je odločen in je celo med zasliševanjem izjavil nadzorniku, da se ne straši pred ničemer in da je v nevarnosti celo pripravljen ubijati. Popoldne je bil Raznožnik predan sodišču, ki ga gotovo ne bo sodilo najmileje . . .

Iz Kranja

r— *Razdelitev podpore poplavljencem v Poljanski dolini.* Kakor smo že poročali, je ljubljanski oblastni odbor Rdečega križa ponovno nakazal kranjskemu krajevnemu odboru podporo, in sicer v iznosu 120.000 dinarjev, ki naj se razdeli med najpotrebnejše poplavljence v kranjskem srezu. Pretekli torek in sredo je posebna deputacija, sestoječa iz srezkega poglavarja gospoda Žnidaršiča iz Kranja, delegata oblastnega odbora Rdečega križa g. Malneršiča iz Ljubljane in srezkega kmetijskega referenta g. Hladnika iz Kranja, razdelila omenjeno vsoto onim posestnikom, ki so po lanskoletnih poplavah trpeli tako škodo, da jim je grozil pogin. Podpore so bili deležni posestniki iz občin Oslica, Trata, Poljane, Zminc, Škofja Loka in Gora. Poleg podpore oblastnega odbora je komisija razdelila še 27.000 dinarjev od državne podpore za nabavo semen. Obdarovani posestniki so podali izraze velike hvaležnosti zlasti Rdečemu križu, ter obljubili, da bodo v najkrajšem času vsaj v večjih občinah ustanovili krajevne odbore Rdečega križa, te največje humanitarne institucije v državi.

r— *O novi motorni brizgalni in avtomobilu* je prejelo tukajšnje Rešilno in gasilno društvo obvestilo od pariške tovarne, da sta že izročena Nacijonalni zvezi franciskih gasilcev v Parizu v preiskušnjo. Koncem tega meseca bo tovarna odposlala naročeno brizgalno in avtomobil v Kranj. Najbrže bo prvega maja v Kranju slovesna blagoslovitev brizgalne in avtomobila.

r— *Pred gradbeno sezono.* Mestna občina kranjska je izdala stanovanjsko dovoljenje g. Ignaciju Grašiču, ki je zgradil pod Jelenovim klancem ob Savi lično hišico z dvema stanovanjema, ki je dobila hišno številko 49. — Izvošček g. Leopold Lenardič je dobil stavbeno dovoljenje za adaptacijo gospodarskega poslopja v savskem predmestju na vrhu Jelenovega klanca, bivšo pristavo g. Matije Goloba, v enonadstropno zgradbo z dvema stanovanjema in avtogaražo. Dovršena stavba bo gotovo kras okolici zlasti ob državni cesti. Nadalje je izdala občina stanovanjsko dovoljenje za novo pridobljeno podstrešno stanovanje v hiši št. 5, kokriško predmestje, ki je last g. Ivana Kende.

r— *Sadjarski tečaj v Kranju.* Podružnica Sadjarskega in kmetijskega društva za kranjski sodni okraj je priredila od 10. do 11. marca v Kranju tridneven tečaj. Kako veliko zanimanje je vladalo za tečaj, priča lepa udeležba kmečkih udeležencev iz bližnje in daljne okolice, ki jih je bilo stalno čez 60. Na tečaju sta predavala sadjarski učitelj g. Fran Kafol iz Ljubljane in sreski kmetijski referent g. Hladnik o splošnem sadjarstvu, specijalno o sajenju, cepljenju, oskrbovanju sadnih dreves. V nekaterih vrtovih pa so imeli udeleženci tudi praktičen pouk, pri katerem je poleg predavateljev sodeloval tudi ravnatelj gospod Žirovnik. Za tečaj je votirala kranjska okrajna blagajna večji znesek. Na tečaju je bil sprejet sklep, da se priredi v Kranju na jesen sadjarska razstava, zvezana s praktičnim tečajem za uporabo sadja.

Iz Laškega

l— *Brez prestanka* se razni »Slovenčevi« dopisniki zaletavajo v napredne Laščane, dasi ti klerikalce pustijo popolnoma v miru, razen pri volitvah, ko jih tako silno in brez usmiljenja naklestijo. In to boli in žge klerikalni svet: tole Laško jim je bruno v očesu, ta nepremagljiva demokratska in napredna trdnjava jim kali veselje, ki ga uživajo nad svojim vernim ljudstvom. Pa jih bo še bolelo. Nam pa naj dajo vsaj to pravico, da se tuintam branimo pred njih nizkotnimi napadi. Evo, nekaj naših obramb: Okrajni zastop je posebno boleče mesto na gotovem delu »Slovenčevih« dopisnikov. V okr. zastopu ni politike in ne strankarstva, trezno, mirno in premišljeno se tam vrši gospodarsko delo v prid celemu okraju brez razlike strank in oseb. Pri tem delu se udejstvujejo v hvalevredni slogi pristaši vseh strank in tudi razsodni možje iz SLS, ki so vsi brez izjeme zelo zadovoljni s tem delovanjem sosveta in gerenta, tako, da si ne želimo nobenih izprememb. Izven sosveta pa se seveda najdejo ljudje, ki niso z ničemer zadovoljni, oziroma bi bili zadovoljni le, če bi bili v sosvetu in če bi mogli tam zadoščati svojim sebičnim namenom. V tako nevarnost je spravil klerikalec Bantan vse občine, ko je zahteval razveljavljenje sklepov, s katerimi so bile prevzete razne občinske ceste v upravo okrajnega zastopa, ste že poročali. Vaš članek je vzbujal po vsem okraju veliko pozornost in ogorčenje pri vseh strankah. Moral se je oglasiti »Slovenec«, da spravi svoje »bravce« zopet v dobro voljo in zmoto. Odgovor je bil klavern; na glavno vprašanje, tičoče se cest, »Slovenec« sploh ni odgovoril, temveč le na podpore in subvencije, ki se baje delijo brez kontrole. »Slovenec« pa zamolči, da pri tem, kakor povsod, sodelujejo tudi gospodje iz SLS, da so bili računi pregledani po odposlancu vel. župana in da se letno pregledajo po računskih pregledovalcih, med katerimi so tudi možje iz SLS. Klerikalec Bantan je s svojimi somišljeniki s pritožbo pripravil Rečičanom gotovost, da v doglednem času okr. zastop ne bo mogel prevzeti njih ceste, spravil je vse občine laškega okraja v nevarnost, da bodo morale sprejeti nazaj vse v povojnem času od okr. zastopa prevzete ceste ter naložiti kmetom neznosna bremena. Mi povdarjamo: klerikalno gospodarstvo vodi v propast!

l— *Dražba gramoza* je »Slovencu« dala povod za grde izpade proti okr. zastopu in osobito proti g. Derganu. Ta je bil pooblaščen, da vodi dražbo v družbi z gospodoma Babičem in Bašem. G. Babič je odličen pristaš SLS in vseskozi pošten mož. K dražbi so bili pripuščeni le oni, ki so prijavili svoje ali tuje kamnolome. Te kamnolome v kolikor kakovost gramoza že ni bila znana, se je strokovnjaško pregledalo. »Slovenec« očita sedaj g. Derganu, da je izključil od dražbe g. Hrastnika iz Laškega in g. Rückla iz Hrastnika in druge pristaše SLS ter da je v svoji demokratski brihtnosti dokazal, da je poleg apnenca v našem okraju tudi granit. Radi verjamemo, da ta dopisnik ne pozna drugih formacij in drugega kamenja — mi pa že pri klerikalnih glavah razločujemo dve formaciji: eno trdo kot granit, drugo pa mnogo mehkejšo kot apnenec. Izključen od dražbe *ni bil nihče osebno*, saj je znameniti klerikalec Hrastnik, o katerem »Slovenec« trdi, da je bil izključen, izdražbal gramoz za neko progo. Izključen pa je bil s kamnolomom trobendolskega premogokopa, ki je za gramoz premehak in zanič, in zapnenico, ki jo je hotel še naprej razkopavati in dovažati na cesto kamenje, opeko in mort, kakor je to že delal v veliko razburjenje in nevoljo vseh voznikov. G. Rückla smo dosedaj poznali kot odločnega našega somišljenika in volilca. Kako ga klerikalci sedaj za sebe okupirajo, ne razumemo. Dejstvo pa je, da je bil on z gramozom iz *svojega* kamnoloma izključen od dražbe, kakor je bil izključen brat gerenta okr. zastopa, g. Roš iz Hrastnika, z *istim gramozom.* Dolgoletna izkušnja je pokazala, da je ta gramoz manj vreden in neuporaben za tako prometno cesto, kot je ona v Hrastniku. V nekaj dneh se ta gramoz spremeni v blato — v veselje Hrastničanov gotovo ne! Tako pristransko je tedaj bilo postopanje okr. zastopa in g. Dergana pri dražbi gramoza. Če ste pošteni, popravite krivico, ki ste jo delali okr. zastopu in njih članom.

Iz Trbovelj

t— *Občni zbor gasilskega društva.* Pri Birtiču v Hrastniku se je vršil občni zbor gasilskega društva v Hrastniku, ki je potekel zelo animirano. Dnevni red se je večinoma sukal okoli proslave 40letnice obstoja društva, ki se bo vršila v dneh 18. in 19. junija. Občnega zbora se je udeležil tudi 73letni Ivan Sočan, nadučitelj v p., ki je bil ustanovitelj društva in obenem vseh 40 let poslevodeči tajnik.

t— *Nove cene mesa.* Okrajno glavarstvo je določilo nove cene mesa. Odslej stane 1 kg prvovrstnega mesa 16 Din, drugovrstnega 13 Din, tretjevrstnega 8 Din, 1 kg teletine 18 Din in svinjine 22 Din.

t— *Prostor za meščansko šolo.* Meščanska šola v Trbovljah, ki jo pričnó sedaj spomladi zidati, bo stala na občinskem zemljišču ob okrajni cesti, ki vodi iz Trbovelj v Hrastnik. Z izdelavo načrta in stroškovnika je poverjen stavbenik Rudolf Roček v Trbovljah.

t— *Uradni dan sodišča.* Uradni dan okr. sodišča se bo vršil v Hrastniku v ponedeljek 21. t. m.

Priporočam veliko zalogo
modrocov, otomanov, vsakovrstne mreže zložljive postelje divane itd.
Velika izbira žime, afrika (Seegras) vedno v zalogi in na cenejo prodaja
FRANC JAGER, tapetnik
LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 29
Poleg Zmajskega (preje mesarskega) mostu

Najbolj preiskušene recepte razpošilja na željo brezplačno in prosto od poštnih pristojbin
Dr. Oetker, d. z o. z., Maribor.

Napisi na ploščah
prevlečeni z radio-tinkturo morejo se čitati tudi ponoči. — En primer.

Sport

Tekme za prehodni pokal LNP

Na praznik 19. t. m. in v nedeljo 20. t. m. se na sportnem prostoru ASK Primorja ob Dunajski cesti nadaljujejo tekme za prehodni pokal ljubljanskega nogometnega podsaveza. Na praznik se odigrajo preostale tri tekme I. kola: ob 10.30 Jadran : Reka, ob 14.30 Slavija : Slovan in ob 16. uri Primorje : Svoboda. V nedeljo se odigra nato II. kolo med štirimi zmagovalci v I. kolu, in sicer ob 14.30 med Hermesom in zmagovalcem iz tekme Slavija : Slovan ter ob 16. uri med zmagovalcem iz tekem Primorje : Svoboda in Jadran : Reka. Peti zmagovalec iz I. kola, SK Ilirija, igra 25. t. m. v naslednjem kolu z zmagovalcem v tekmi Hermes : Slavija-Slovan.

Tekme 19. t. m. bodo prinesle predvidoma že jako zanimive igre, ker so si Reka, Jadran, Slavija in Slovan precej enaki protivniki. Zanimiv bo tudi prvi letošnji nastop Primorja, čeprav 19. t. m. ne naleti na baš močnega nasprotnika.

S tekmama med 4 zmagovalci iz I. kola v nedeljo se zanimivost pokalnih tekem seveda znatno stopnjuje in ker so klubi danes kolikortoliko že v treningu, je v II. kolu pričakovati napetih in ostrih srečanj.

SK Ilirija (nogometna sekcija). Danes, v soboto in jutri, v nedeljo, obakrat točno ob 14. uri nogometni trening, strogo obvezen za vse igrače I. moštva in rezerve. — Jutri, v nedeljo ob 10. dopoldne sestanek in trening juniorske skupine in vobče mlajših igralcev. Ob tej priliki razdelitev izkaznic za leto 1927. — Ob 15. uri v nedeljo igra juniorsko moštvo prijateljsko tekmo z SK Panonijo na igrišču v Zgornji Šiški; moštvo se določi na dopoldanskem sestanku. — Načelnik.

ASK Primorje (nogom. sekcija). Za današnjo in jutrišnjo tekmo so določeni sledeči igralci: Erman I. in II., Slamič, Pečnik, Jančigaj, Birsa, Vindiš, Korče, Dramičanin, Čamernik, Uršič, Čebohin, Bauer, Jug II., Bervar. V garderobi je treba biti vsaj pol ure pred pričetkom. — Načelnik.

SK Jadran. Opozarjamo vse članstvo kot ostale ljubljanske sportnike, da se vrši v sredo 23. t. m. sportno predavanje s skioptičnimi slikami v dvorani Rokodelskega doma. Predava dr. Šarabon. Pričetek ob 20. uri. — Odbor kluba se je konstituiral sledeče: predsednik nadsvetnik Zajc, podpredsednik ravnatelj Šaplja, tajnik Boštjančič, blagajnik Matjašič J., odborniki: dr. Šarabon, Markič, Ahčan, Klopčaver, Milač. — Za današnjo tekmo s SK Reko, ki se vrši na igrišču Primorja ob 10.30 dopoldne postava moštva, kot je bila že določena. Namesto Perka igra Rape. Prosim točno ob 10. vsi igrači, kot reditelji na igrišču. — Tajnik.

SK Ilirija (lahkoatletska sekcija). Prihodnji teden se prične ob ugodnem vremenu trening na igrišču. Določeni so sledeči dnevi: torek, četrtek, in sobota. Začetek vsakokrat ob 17. uri. Udeležba je obvezna za vse atlete. — Načelnik.

SK Ilirija (damska sekcija). Danes popoldne ob 14. uri trening na igrišču obvezen za vse igralke. Opozarjam predvsem novo prijavljene, da se sigurno odzovejo pozivu. Za nedeljski trening se izdajo navodila pri današnjem treningu. Istočasno je prinesti s seboj in oddati vso klubovo opremo, ki jo imajo posamezne članice doma. Jutrišnja tekma proti Mariboru odpade, ter se vrši dne 25. t. m. — Načelnik.

Otvoritev hazenske sezone v Ljubljani. ISSK Maribor : SK Ilirija. V petek dne 25. t. m. otvori SK Ilirija letošnjo hazensko sezono. Za nasprotnika si je izbrala svojega najopasnejšega nasprotnika v Sloveniji, družino ISSK Maribora, ki je dosegla v jesenski sezoni prav lepo formo. Ilirija bo imela težko stališče napram močnemu nasprotniku ter bo morala poslati v boj svoje najboljše moči, ako bo hotela zmagonosno oditi z igrišča. Čas tekme in prostor bomo objavili pravočasno.

Vsa kolesarska društva in klubi se vabijo, da pošljejo svojega zastopnika za konstituiranje saveznega pododbora za Slovenijo 25. t. m. točno ob 11. dopolne v gostilni Lozar, Ljubljana, Sv. Jakoba trg.

Savezni turnir za določitev državne nogometne reprezentance. JNS je za 25., 26. in 27. t. m. določil izbirne tekme, pri katerih bodo sodelovali najboljši igrači Splita, Beograda in Zagreba. 25. t. m. bodo igrali najboljši igrači splitskega podsaveza proti A teamu zagrebškega podsaveza. 26. marca nastopi reprezentanca beograjskega podsaveza proti B timu zagrebškega podsaveza, 27. marca pa bo igralo 11 izbranih igračev proti kombiniranemu timu Splita, Zagreba in Beograda. Na te tekme so povabljeni tudi podsavezni kapetani imenovanih podsavezov, ki bodo z nasveti šli saveznemu kapetanu pri sestavi državne reprezentance na roko. Na Ljubljano se je tudi topot pozabilo.

Službeno iz LLAP (Iz seje upravnega odbora dne 11. III. 1927.) Na mesto odstopivšega tajnika I. g. Kumpa se kooptira v upravni odbor g. Vlado Kramaršič. Vse dopise je v bodoče nasloviti na V. Kramaršič, Ljubljana, Rimska cesta 9. Dopis SK Ptuj se vzame na znanje (novi odbor). Na dopis SK Jadran se odgovori pismenim potom. Dopis SK Ilirije (rekordi J. Tratnik) se odstopi JLAS v rešitev. Pozivajo se vsi savezni in podsavezni sodniki, da vpošljejo čimpreje pripravnostne izjave. — Tajnik I.

Budimpešta proti Subotici in Beogradu. Prihodnjo nedeljo igra ena budimpeštanska nogometna reprezentanca v Subotici proti tamošnji reprezentanci, ena pa v Beogradu proti beograjski reprezentanci. Team proti Subotici je močnejši kakor oni proti Beogradu.

SK Ilirija (tenis sekcija) naznanja, da otvori svoje tenis prostore takoj ko nastane primerno vreme. Za tekoče leto so določene partije po 4 osebe. Vsaka partija bo igrala trikrat na teden po poldrugo uro in sicer dvakrat v večernih urah in enkrat zjutraj. Tenis prispevek se je znižal na letno 250 Din, za dijake pa, ki igrajo dopoldne in popoldne na letno 100 Din. Vsi tenis igrači naj se prijavijo do konca marca pri g. Juliju Deu, Kmetska posojilnica ali pa pismeno na SK Ilirija, tenis sekcija, Ljubljana, kavarna Evropa, ter naj v prijavah navedejo, v katerih partijah po 4 in v katerem dnevnem času želijo igrati. Pri prijavi se plača klubska članarina za leto 1927 in tenis prispevek za prvo polletje, nakar vsak član prejme izkaznico, ki daje pravico igranja na klubskih prostorih. — Načelnik.

Šah

Simultanska produkcija na Vrhniki. Na povabilo je prišel dne 13. t. m. na Vrhniko ljubljanski šahist g. Ciril Vidmar, ki je igral simultanko z osmimi našimi šahisti. Dasi so kazali ti veliko ambicije, se je vendar pokazalo, da jim manjka sistematične šole, ki naj bi jih usposobila za igranje z močnimi ljubljanskimi šahisti. Po več kot enourni igri so se morali zadovoljiti domači z ničlami. Cirilu ni mogel vzdržati niti naš champion, vrhniški Capablanca. Poraz pa nas ni strl, pač pa nam vlil novega poguma. Po temeljitih vajah, ki bodo sledile, po igrah, ki jih bomo igrali s klubi v Logatcu, Žireh, Borovnici, Rakitni in drugod, bomo imeli pač toliko treninga, da bomo pozvali zopet ljubljanske šahiste na junaški mejdan. — Šahovski klub na Vrhniki.

Celjski šah. V nedeljo dne 13. t. m. se je vršil v Celju v hotelu »Evropa« ob 3. popoldne šahovski turnir med celjskim in šišenskim šahovskim klubom v smislu pravil Jugoslovenskega Šahovskega Saveza za naslov kluba prvaka v državi. Zmagal je Celjski šahovski klub s 6 : 2 točkama. Igra je potekla ves čas zelo napeto in ob veliki udeležbi zanimajočega se občinstva, ker si je stalo nasproti po osem najboljših tekmovalcev obeh klubov. Vsak tekmovalec je igral le z enim tekmovalcem drugega kluba. S svojo zmago je Celjski šahovski klub popravil svoj lanski neuspeh proti Varaždinskemu šahovskemu klubu ter je pričakovati, da bo svoj uspeh častno branil tudi proti močnejših klubom! — Odbor.

Prosveta

Ljubljanska opera

Ga. Zolotarevič kot gost v Manon.

Znamenita pevka Bolgarka, gospa Zolotarevič iz opere v Sofiji je včeraj gostovala v naši operi v ulogi Manon. Pevka, ljubeznjive, zelo simpatične zunanjosti, je postavila na oder Manon, ki je naše, sicer maloštevilno poslušalstvo v vsakem oziru popolnoma zadovoljila. Njen glas, v višini nekoliko oster, v nižini dokaj širok, je v srednji legi mehak, sladak, iskren, zmožen vseh nijans, se ukrade v srce ter spominja približno na organ slavne Poljakove. Pa tudi v igri sta si podobni. Gospa Zolotarevič je bila zlasti po tretji sliki predmet najživahnejših odobravanj. Zelo bi bili veseli, ako bi dragi gost pri nas nastopil še nekolikokrat, da ga spozna in po zaslugi oceni tudi širše občinstvo. —č.

Sobota in nedelja v ljubljanskem Narodnem gledališču. Na praznik sv. Jožefa se poje v operi ob treh popoldne Kalmanova opereta »Grofica Marica«, zvečer ob 8. se igra v drami Begovičeva narodna drama »Božji človek«. Naslednji dan, v nedeljo pa sta v operi dve predstavi in sicer popoldne ob treh Straussova opereta »Terezina«, zvečer ob pol osmih pa je prva repriza Sattnerjeve opere »Tajda«, drama pa vprizori isti dan zvečer ob 8. burko »Ugrabljene Sabinke«. Vse te predstave, razven Tajde so ljudske pri znižanih cenah. — Občinstvo opozarjamo, da je začetek nedeljske večerne operne predstave »Tajda« ob pol 20. uri.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 18. marca 1927. Višina barometra 308.8 m

Kraj opazovanja	Čas opazovanja	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina vetra	Oblačno 0—10	Vrsta padavine ob opazovanju	v mm do 7 ure
Ljubljana (dvorec)	7	774·6	0·[illegible]	91	E 0.5	10	megla	0.1
	8	775·[illegible]	0·3	90	NE 0.5	10	megla	
	14.	772·7	[illegible]3·[illegible]	2	WNW 0.5	0		
	21	773·6	8·6	59	mirno	0		
Maribor		774·2	4·0	85	NW 7	0		
Zagreb								
Beograd	8.	773·8	1·0	82	mirno	4		
Sarajevo		774·4	3·0	74	E 1.5	0		
Skoplje		77[illegible]·8	4·0	72	mirno	0		
Dubrovnik		771·1	10·0	39	E 1.5	0		
Split	7	771·6	8·0	70	ENE 1.5	0	morje lahko	
Praha		773·[illegible]	1·0	—	mirno	7		

Solnce vzhaja ob 6.7, zahaja ob 18.10, luna vzhaja ob 19.11, zahaja ob 6.58.
Najvišja temperatura danes v Ljubljani 14.0 C, najnižja 0.8 C.
Povprečni barometer je danes v Ljubljani višji za 1.0 kot včeraj.
Dunajska vremenska napoved za soboto: Jasno vreme.
Tržaška vremenska napoved za soboto: Lahni severni vetrovi, nebo večinoma jasno, temperatura od 5 do 12 stopinj, morje mirno.

Domače vesti

* **Avstrijsko odlikovanje ministrskega predsednika.** Avstrijski poslanik na našem dvoru g. Hoffinger je predvčerajšnjim pri slavnostnem sprejemu predsedniku vlade g. Nikoli Uzunoviću izročil lento najvišjega avstrijskega odlikovanja.

* **Štipendije za visokošolce - gozdarje ukinjene.** Minister za šume in rude je ukinil štipendije za visokošolce - gozdarje, ker so v novem budžetu stipendije sploh znatno reducirane.

* **Nove ameriške vojne ladje v Dalmaciji.** Prihodnji teden prispejo v Split štirje razdiralci torpedovk ameriške voine mornarice.

* **Z ljubljanske univerze.** Na ljubljanski univerzi je v poletnem semestru, ki se je pričel 12. marca, vpisanih 1140 slušateljev in slušateljic in sicer: na tehnični fakulteti 463 (med temi 11 žensk), na juridični 269 (16 žensk), na filozofski 247 (54 žensk), na medicinski 72 (6 žensk) in na teološki fakulteti 89.

* **Rezervne oficirje opozarjamo** na izredni občni zbor, ki se bo vršil v ponedeljek 21. t. m. ob 20. v mali dvorani Kazine v Ljubljani Na dnevnem redu je samo vprašanje določitve prispevka za spomenik kralju Petru I. v Ljubljani. Ker je dolžnost vseh rezervnih oficirjev, da po svojih močeh tudi gmotno podpro akcijo za postavitev spomenika, je udeležba na izrednem občnem zboru častna zadeva vsakega posameznika.

* **Stanje gripe v Jugoslaviji.** Državni higijenski zavod v Beogradu javlja, da je bilo v vsej naši državi dne 7. marca na gripi bolnih še 38.333 bolnikov. Gripa torej znatno pojema. V petih tednih, t. j. od 1. februarja do 7. marca t. l., je v Jugoslaviji na gripi obolelo 185.200 umrlo pa 1098 oseb.

* **Izpremembe na železnici.** Na progi Beograd-Ljubljana je počenši od 15. marca podaljšan promet vagon-restavranta v brzovlakih štev. 1 in 2 do Jesenic in v nasprotni smeri.

* **Promocija.** Na univerzi v Gradcu je promoviral v petek bivši davčni kontrolor gospod Adolf Pristolič iz Rogatca za doktorja pravde in državoznanstva.

* **Pozor učitelji!** Na osnovni šoli v Šoštanju je razpisana poleg 2 mest za učiteljice tudi 1 služba za učitelja. Ker leži Šoštanj v prelepi Šaleški dolini ob železnici, vabimo tem potom posebno učitelje, ki imajo veselje tudi do izvenšolskega narodnega dela pri raznih društvih, gledališčnih igrah, orkestru itd., da zaprosijo za to mesto. Šola, na kateri je 10 razredov, je zunaj in znotraj obnovljena, poleg tega se ravno sedaj dela nov prizidek za 6 razredov. Nadalje obstoja 3 razredna obrtno-nadaljevalna in 2 razredna trgovsko-nadaljevalna šola, kjer so vsi učitelji zaposleni. V Šoštanju je dovolj prilike za razne zabave krajše in daljše izlete, pa tudi dovolj prilike za nadaljno izobrazbo Poleg ljudske šole je tudi popolna meščanska šola! Torej — kdor še ni stalno nameščen ali kdor hoče spremeniti službeni kraj naj prosi za Šoštanj! Čas je do 25. t. m.

* **Transevropski ekspres preko Jugoslavije.** Pred kratkim se je v Baden-Badenu vršila konferenca železniških strokovnjakov ki so razpravljali o novem voznem redu, ki stopi v veljavo dne 15. maja. Konferenca je pri tej priliki sklenila, da se prvič uvede direktni ekspresni vlak iz Londona preko Nizozemske, Nemčije in Jugoslavije na Grško in na orijent. Ekspresni vlak, ki odhaja iz Londona, bo imel v svoji kompoziciji dva oddelka; eden bo vozil v Ateno, drugi pa bo preko Sofije in Carigrada vezal London z orijentom. Ta transevropski ekspres bo znatno skrajšal čas potovanja. V naši državi bo ta ekspres vozil preko Jesenic, Ljubljane, Zagreba in Beograda do Niša, drugi oddelek pa preko Skoplja v Ateno. V Ljubljano bo ta vlak prihajal ob 8.35, v Beograd pa ob 21. zvečer.

Za gospode!

Za spomlad najmodernejše obleke, površnike itd. Najcenejša dobavitelja tvrdka

F. Lukič, Pred škofijo štev. 19.

Ola šana p ačila.

* **Udruženje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov, sekcija Ljubljana** obvešča člane da od Glavnega odbora za zgradbo hrama Sv. Save na Vračaru v Beogradu razpisani natečaj za izvršitev skic za ta hram nasprotuje veljavnim natečajnim predpisom. Zaradi tega je članom zabranjena udeležba pri tem natečaju. V slučaju, da je kateri član že pričel z delom, naj dosedaj izvršeni izdelek shrani do morebitnega ponovnega pravilnega razpisa.

* **Važno za večje posestnike.** Potom Društva kmetijskih strokovnjakov za ljubljansko in mariborsko oblast išče večje število kmetijskih strokovnjakov vseh kvalifikacij in za vse panoge namestitve v kmetijski službi. Opozarjajo se torej posestniki, pri katerih so mesta izpraznjena, da se lahko obrnejo na društvo (Maribor, vel. županstvo, inž. Zidanšek) za posredovanje.

* **K občnemu zboru »Merkurja« v Ljubljani.** Prošli teden smo poročali, da se je občnega zbora »Merkurja« v Ljubljani udeležil tudi načelnik Trgovskega gremija v Slovenjgradcu g. Klinar. Naknadno se nam poroča, da se ta gospod v resnici piše Janko Klun, kar s tem popravljamo.

* **Gibanje v organizaciji vinogradnikov.** Na seji 12. marca se je konstituiral likvidacijski odbor vinarskega in sadjarskega odseka Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru, ki je obenem pripravljalni odbor snujočega se vinarskega društva v Mariboru in sicer: predsednik ravnatelj A. Puklavec, podpredsednik dir. A. Žmavc, tajnik ing. Ivo Zupanič, blagajnik ing. Sergej Goriup, odborniki višji klet. nadz. I. Zabavnik, prof. Priol. S. Robič, R. Košar, J. Nemanič. Pravila določajo med drugim, da se dosedanja krajevna vinarska društva zveze vinogradnikov pretvorijo v podružnice novega društva. Ustanovni občni zbor novega vinarskega društva se vrši dne 2. aprila ob 10.30 na srednji vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Novo društvo začne izdajati svoje glasilo, v katerem bo obravnavalo poleg vinarstva tudi ostale kmetijske panoge. List bo izhajal enkrat na mesec in bo stal na leto 40 Din, posamezne številke Din 4. Člani društva dobijo list brezplačno. Vinogradniki in prijatelji vinogradništva se nujno vabijo, da se udeležijo ustanovnega obč. zbora, na katerem se bo med drugim predlagala tudi članarina za tekoče leto v znesku Din 20. Prijave članstva odnosno naročila na list sprejema do ustanovnega obč. zbora »Pripravljalni odbor za ustanovitev vinarskega društva v Mariboru« srednja vin. in sadj. šola in krajevna vinarska društva.

* **Književna tombola Jugoslovenske Matice.** Včeraj je bila izžrebana četrta številka in sicer štev. 33 (trideset tri). S štev. 24 in 7 so bile izčrpane vse ambe, s štev 43 so bile zadete prve, s štev. 33 pa bodo zadete že zadnje terne. Tombolske tablice, ki so s temi štirimi številkami zadele terno (tri številke v eni vrsti), naj se pošljejo najkasneje do 24. t. m. v zaprti kuverti na naslov Jugoslovenske Matice, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7-II. Za slučaj, da bo do tega dne vposlanih več takih tablic, nego je še preostalih dobitkov, se bo vršilo tega dne za dobitke še ožje žrebanje in se pozneje vposlane tablice ne bodo mogle več vpoštevati.

* **Odbor Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov- sekcija Ljubljana** se je za leto 1927 konstituiral tako-le: predsednik ing. Janko Mačkovšek, I. podpredsednik ing. Leon Mencinger, II. podpredsednik ing. Alojzij Hrovat, I. tajnik ing. Ladislav Bevc, II. tajnik ing. Nace Perko, I blagajnik ing. Ciril Pirc, II. blagajnik ing. Boris Hribar, I. knjižničar ing. Karel Tavčar II. knjižničar ing. Stanko Dimnik, I. gospodar ing. Josip Černivec, II. gospodar ing. Josip Štolfa, Odborniki: ing Josip Pavlin, ing. Pavel Verbič, ing. Fran Zelenko, člana nadzornega odbora pa sta ing. Viktor Skaberne in ing. Vinko Strgar.

Pomlad vabi v naravo.

Nešteto izletov bomo podvzeli. Vsakdo naj si omisli za to le na boljše športne čevlje, „Goizarje", ali lovske čevlje, ki jih izdeluje edina specijalna izdelovalnica športnih čevljev

J. Brajer, Breg štev. 1.

* **Rezervni oficirji,** ki potrebujejo za prijavo, da so si pridobili pravico za napredovanje v višji čin potrdilo, da niso bili sodnijsko kaznovani in da niso v sodni preiskavi, naj za takšno potrdilo prosijo pri krajevno pristojnemu državnemu pravdništvu. Nravstvena izpričevala, katera je tudi treba priložiti prijavi za napredovanje v višji čin, pa izdaja v Ljubljani in Mariboru policija, v Celju in Ptuju okraina glavarja v ostalih občinah pa občinski uradi. Nravstveno izpričevalo velja kot dokaz dobrega slovesa in da imejitelj ne pripada protidržavni politični stranki. To se objavlja na osnovi pojasnila velikega župana. — Pod odbor Ljubljana.

* **Polet naših avijatikov v Indiio.** V bližnjih dneh odideta iz Novega Sada v Pariz naš zrakoplovni kapetan Ladislav Sencman in zrakoplovni poročnik Baidan. V Parizu prevzameta avijon, s katerim bosta v etapah poletela do Bombaya v Indiji in nazaj do Novega Sada. Preletela bosta nad 12.000 km. Polet gre preko Bolgarije, Turčije, Sirije in Mezopotamije in Perzije v Indijo. Naša pilota bosta letela v vojaški uniformi z državno kokardo na aviionu. To bo začetek serije velikih poletov.

* **Spomladanska potovanja po Jadranskem morju.** Jadranska plovidba na Sušaku priredi v letošnji spomladi več zabavnih potovanj po Dalmaciji otokih in Črni gori. Tretje potovanje se bo vršilo od 26. apr. do 6. maja, četrto od 9. do 19 maja, peto od 22. do 31. maja, zadnje od 4. do 13. junija. Vse podrobne podatke in obvezne prijave pri Tourist-Office, Ljubljana.

* **Domači Prijatelj.** Izšla je druga številka Domačega Prijatelja z vsebino: Miram Jarc Le enkrat biti; Lovro Kuhar: Sektor št. 5; Gostav Strniša: Razodetje; Villiers de L' Isle-Adam: Čudovita domišljanja gospoda Redouxa; Ing. K—r—: Gradnja stanovanj; M. Grošljeva: Pri zobnem zdravniku; Prof Saša Šantel; O batični tehniki: Bogdan Zupan; Nekaj o fakirstvu in hipnozi, itd. itd. Veliko veselja je napravil list našim damam s člankom prof. Saše Šantla, ki nazorno popisuje batično tehniko. Ta panoga ročnega dela je pri nas le prav malo poznana, dasiravno je batik najinteresantnejše delo. Priučiti se ga lahko ves ženski svet in je trud bogato poplačan, ker so možne vsakovrstne kombinacije. Čitateljice, ki imajo smisel za umetnost in talent za risanje ter samolastno udejstvovanje, lahko z batik-tehniko dokažejo vse svoje znanje na polju umetniške fantazije. Članek »O gradnji stanovanj« prinaša praktične nasvete o gradnji, dalje kako je omogočeno priti do zadostnega in cenenega kredita in prinaša nekai dobrih načrtov. List se naroča pri upravi na Sv. Petra cesti št. 24. in stane letno samo 20 Din.

* **Razsodba v »slani« aferi.** Okrožno sodišče v Tuzli je pretekli četrtek izreklo razsodbo v znani aferi malverzacij s soljo. Lastnik agenture Milan Ilerič in uradnik uprave «Raše» sta bila obsojena vsak na tri leta ječe, žena pa na poldrugo leto ječe. Vsi trije skupno morajo plačati državi 2 milijona dinarjev odškodnine

Za pomlad priporoča

svojo prvovrstno zalogo vsega manufakturnega blaga, krasno moderno sukno za obleke za gospode in dame ter vse druge potrebščine najcenejša družinska oblačilnica

M. Ban, Resljeva cesta, štev. 7.

* **Otrok zgorel v domači hiši.** V Marini pri Trogiru je preteklo sredo pogorela hiša seljaka Luke Matijaša. V hiši je zgorel tudi triletni otrok. Oče in mati sta bila aretirana dokler se nesreča ne pojasni.

* **Zagoneten harikiri.** V Zlarinu pri Šibeniku je žena tamkajšnjega posestnika Ljuba Nikolina izvršila »harikiri« ter si obenem prerezala tudi vrat. Ker nikdo ne ve za vzrok groznega čina domnevajo, da je uboga žena zblaznela.

* **Občni zbor Društva trg. potnikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani** bo 10. aprila ob 10. uri v restavraciji Ljubljanski Dvor v Ljubljani. V slučaju nesklepčnosti se bo vršil občni zbor uro kasneje in sklepa pravoveljavno ne glede na prisotno število članov. 430

* **Podružnica SPD na Jesenicah** vljudno vabi člane in prijatelje planinstva na redni občni zbor, ki se bo vršil v nedelio dne 27. t. m. ob pol 10. dop. v gostilni Mesar na Jesenicah. Dnevni red: Poročilo načelstva, čitanje in sprejem novih pravil SPD, volitev odbora in raznoterosti.

* **Žika je samo ena.** Zaradi izredno dobrega okusa ima vedno več prijateljev. Ni čudno, če se pojavljajo tudi ponaredbe. Pri nakupu pazite zato na ime »Žika«. 276

* **Pri oteklinah jeter** izpij dnevno 2—3 čaše vroče Radenske vode! 88

* **Oglasni oddelek »Jutra«** v Prešernovi ulici št. 4. uraduje danes za stranke od 9. do 11. ure.

* **Nenavaden pojav.** Znana tvrdka Ljubljanski magacin v Celju, Kralja Petra cesta 13. je pričela v svrho čim večjega prometa z veliko loterijsko prodajo manufakturnega blaga. Ta prodaja, ki je zelo udomačena na Angleškem in v Ameriki, pri nas pa še popolnoma neznana, se vrši na ta način, da dobi vsak kupec pri nakupu kot nagrado posebno srečko, s katero lahko zadene vestisti denar, ki ga je plačal za blago. Ako torej kdo kupi obleko, je zelo verjetno, da bo dobil oleko popolnoma zastonj. Žrebanje srečk se vrši vsakih 14 dni pod nadzorstvom kupcev, tako da je vsaka nepravilnost izključena. Ta novost bo imela brez dvoma velik uspeh in o zadovoljila vsakega. One, ki se zanimajo za stvar, opozarjamo na inserat tvrdke Ljubljanski magacin, Celje. 415

* **Pri nakupu testenin** zahtevajte vedno in povsod samo **«Pekatete»**, ki prekašajo po okusu in kakovosti vse druge. 55

* **Novi tečaji za strojepisje, slovensko in nemško stenografijo** se začnejo na zasebnem zavodu Ant. Rud. Legat v Mariboru dne 4. aprila. Prospekti pojasnila in vpisovanje v prodajalni tvrdke **Ant. Rud. Legat & Co., Maribor, Slovenska ulica 7, telefon 100.** 372

* **Tkanina »Eternum«**, glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7.

* **Calderara milo** za britje je v kakovosti neprekosljivo. 60

* **Mestni magistrat razpisuje** oddajo zidarskih in betonskih del za napravo skladišča za premog v mestni klavnici. Vsi razpisani podatki se dobe med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Šolski drevored št. 2-II. Ponudbe je vložiti najkasneje do 26. marca opoldne v podpisanem uradu. 414

Krasna izbira

v na novejših pomladanskih damskih in moških blagovih se Vam nudi pr tvrdki

JOS. SNOJ,

manufaktura

Ljubljana, Prešernova ulica štev. 3

Iz Ljubljane

u— **Novi avtomatski telefon v Ljubljani** prične danes funkcijonirati. Deloma so bili novi aparati že tekom včerajšnjega večera vključeni. Naše uredništvo se je ponoči posluževalo že izključno avtomatskih zvez. »Jutrove« redakcijske številke so 2072 (ponoči tudi 2034) 2804 (samo interurban!) 2394 (transradio) in 2042 (direktor). Kolikor smo se mogli dosedaj prepričati posluje nova avtomatična centrala brezhibno.

u— **Udruženje vseučiliščnih nastavnikov v Ljubljani** je poslalo svojega predsednika g prof. dr. Riharda Zupančiča v Beograd, da intervenira v prilog vseučiliških nastavnikov, osobito, da se izplačujejo redno honorarji za honorarne profesorje in nastavnike in pa da se ne reduciraio moči, ki so za redni vseučiliščni pouk neobhodno potrebne.

u— **Senijorju ljubljanskih gasilcev g. Jožetu Lapajnarju** je snoči v Švabićevi ulici priredilo I. prostovoljno gasilno in reševalno društvo impozantno podoknico ob njegovi sedemdesetletnici, ki se je spominjamo na 3. strani. S celo vojaško godbo so prikorakali vsi gasilci z lampijončki in velikim lovorjevim vencem s trobojnicami, spremljani od ogromne množice meščanstva, da še vedno delavnemu in čilemu tovarišu izrazijo svoje čestitke. S krepkim glasom in jedrnatimi besedami se je jubilar zahvalil gasilcem in vojski za ovacije, nakar mu je v stanovanju deputacija gasilcev in godbe pod vodstvom načelnika g. Turka in najstarejših članov izročila lovorjev venec, ki ga je slavljenec zaslužil že takrat, ko se je neustrašeno med prvimi boril za upeljavo slovenskega jezika pri gasilskem društvu. V krasnem nagovoru se je z okna zahvalil g načelnik Turk občinstvu za simpatije ki jih je v tako ogromnem številu izkazala tovarišu — jubilarju in s tem tudi gasilskemu društvu, potem pa odpeljal jubilarja v kočiji k intimni večerji, ki jo je priredilo Prostovoljno gasilno in reševalno društvo v čast svojemu priljubljenemu Lapajnarju. Pri nadvse prijateljski večerji se je šele izkazalo, da so z njo hoteli iznenaditi tudi svojega zaslužnega načelnika g. Josipa Turka, katerega so tudi ovenčali z vencem. In stari prijatelji, ki jih veže vedno budna ljubezen do bližnjega že mnoga desetletja, so se objeli v zavesti, da so vzgojili sebi vreden naraščaj, ki bo — kakor so oni — vselej in vedno — na pomoč!

Na čast JOŽICAM in JOŽKOM

KONCERT

je **danes zvečer ob 8. uri** v **restavraciji »LJUBLJANSI DVOR«.** Salonski orkester. — Vstop prost. — Specijalitete morskih rib. — V vinski kleti jedila po znižanih cenah.

Odprto do 1. ure ponoči.

u— **Za gradnjo stanovanjskih hiš v Ljubljani** 6% obligacijsko posojilo mesta Ljubljane za gradbo stanovanjskih hiš so nadalje podpisali: Društvo konceptnih uradnikov politične uprave iz Slovenije 2000 Din; Delniška družba pivovarne »Union« v Ljubljani 20.000, Orešič Roza in Ivan kurjač drž. železnice 1500, Zaplotnik Ignacij, mestni katehet 1000, Urek Mihela, trgovka 1000, neimenovan ponovno 5000, neimenovan 50.000, neimenovan 3000, 2 neimenovana po 2000 Din 4000, 6 neimenovanih po 1000 Din 6000, 3 neimenovani po 500 Din 1500 Din, 10 neimenovanih po 200 Din 2000 Din.

u— **Napredno kulturno in politično društvo Ljubljanski Grad** je priredilo dne 17. t. m. v zvezi z Zvezo kulturnih društev poljudno poučno predavanje o zgodovini Ljubljane, s posebnim ozirom na ljubljanski Grad. Predavatelj g. Potočnik je zbral in podal snov v prikladnem obsegu, tako da je bilo predavanje kar najbolj razumljivo tudi najnižjim slojem. G. Potočnik je za predavanje žel polno priznanje, zlasti še ker je v niz zgodovinskih dejstev znal vplesti zanimivosti iz takratnega socijalnega in tu in tam tudi etičnega življenja. Številna udeležba vseh stanov brez razlike spola je pokazala, da je v grajskih stanovalcih živa želja po razmahu tudi na polju znanosti. Želeti bi bilo, da se slična predavanja še večkrat vrše; le tako bo mogoče društvu v vsem uspevati in le tako bo društvu zajamčeno trajno življenje in častno mesto v naši zgodovini. G. Potočniku se pa poslušalci najiskreneje zahvaljujejo.

u— **Poset »Gostilničarski zadrugi« v Ljubljani.** V četrtek sta prispela v Ljubljano g. Maks Withalm, predsednik Gostilničarske zveze na Štajerskem ter g. dr. Udo Illig, tajnik te zveze, da posetita ljubljansko gostilničarsko zadrugo in jo povabita na spomladanski velesejem v Gradcu. Gosta sta sprejela na kolodvoru načelnik zadruge Fr. Kavčič in podnačelnik F. Krapeš z ostalimi odborniki. Opoldne je bilo v čast gostom skupno kosilo v restavraciji »Zvezdi«, zvečer pa prijateljska večerja pri »Slonu«. Včeraj sta se graška gosta vrnila domov.

u— **Orkestralno društvo Glasbene Matice** obvešča vse svoje člane, da je prihodnja redna vaja v torek, dne 22. t. m. ob 8. zvečer. Nujno potrebna polnoštevilna udeležba! Odbor.

u— **Občni zbor »Bolniške blagajne mestnih uslužbencev«** bo v torek dne 22. t. m. ob pol 6. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata.

u— **Francoski koncerti.** V Parizu obstoja društvo, kojega naloga je, da propagira francosko umetnost po Evropi. Družba nosi naslov Association francaise d-expansion et d-echanques artistiques in njej se imamo zahvaliti že za marsikateri umetniški užitek, ki smo ga imeli na ljubljanskih koncertih. V sredo, dne 23. t. m. imamo po zaslugi te družbe ponovno klavirski večer francoskega umetnika Roberta Lortata, ki nam poda več klavirskih skladb raznih novejših francoskih avtorjev, obenem pa tudi predava o klavirski literaturi Francozov. Po sestavi sporeda in načinu podajanja bo koncert brez dvoma izredno zanimiv ter opozarjamo na njega našo glasbeno publiko, v prvi vrsti ono, ki obvlada francoski jezik. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

u— **Potovanje z motorjem preko cele Srednje Evrope.** Za ta kulturni film, ki ga predvaja ZKD danes ob 9.30 in 11. uri dop. v kinu Matici, vlada med občinstvom tako veliko zanimanje, da je večina vstopnic za predstavo ob 11. že razprodana. Naprošamo vsled tega publiko v lastnem interesu, da poseti v čim večjem številu prvo predstavo ob 9.30. Film sam na sebi je izredno lep in poučne vsebine ter je bil deležen ob priliki včerajšnje mladinske predstave vsestransko hvale in vseobčega občudovanja. Ljubitelji naravnih krasot, ne zamudite tega sporeda!

u— **Premijera Barryjeve komedije »Ti in jaz«.** Snoči se je vršila v dramskem gledališču premijera simpatične komedije Filipa Barryja »Ti in jaz«. Predstava je imela lep uspeh. Podrobnejše poročilo bomo priobčili v prihodnji številki.

u— **Generalka za Beethovnovo IX. simfonijo** pod vodstvom dr. Čerina se vrši danes ob 10. dopoldne. Pri generalki sodelujejo samo celokupni orkester in solisti brez zbora, ki se pripelje v Ljubljano šele ob 2. popoldne. Vstopnina h generalki znaša 20 dinarjev. Predprodaja vstopnic v veži Uniona.

Odvetnik

dr. Viktor Vovk

naznanja, da je otvoril odvetniško pisarno in jo pridružil pisarni drja. Draga Marušiča, odvetnika

Ljubljana, Tavčarjeva ul. 1.

Nogavice — rokavice

v vseh modnih barvah pr poroča

Miklošičeva 10 I. Urbančič.

Čitajte

„Domačega prijatelja"

Izšla 2. povečana št. Cena Din 2—.

u— **Društvo ljubljanskih konservatoristov.** Društvo ljubljanskih konservatoristov priredi dne 24. marca ob 20. zvečer v dvorani Kazine v Zvezdi I. zabavni večer z umetniškim sporedom. Pod veščo taktirko g. dirigenta A. Nefata se bo proizvajala ta večer privlačna opereta »Orlov«; v režiji g. E Kralja bo ta dražestna muzikalna drobtina gotovo hasnila še tako razvajenemu okusu obiskovalca. Pevske in plesne točke bodo podale gojenke konservatorija, tudi par članov kr. opere je obljubilo sodelovanje. V orkestru, ki se bo odlikoval med drugim tudi z dvema grmečima saksofonoma, pa sodelujejo številni konservatoristi. Spričo mednarodnega slovesa božice Muzike se je posrečilo pridobiti odboru nekaj svetovnih umetniških moči. Tako se blesti na pestrem sporedu divna zvezda J. Backer. S sijajnim spremstvom nastopi razkošna Girls-skupina, ki prihiti ta večer iz pariških bajnih krogov. Gledalcem se bo dozdevalo, kot da se potapljajo v mavričnem žarkovju. Za skromnejše goste je odbor povabil par plesalcev iz ognjevitega rodu črncev Ham-Ham; v magični luči bosta izvajala bajni ples: Kresalo duhov... Vsak kot v Kazinski dvorani bo to noč oživel. Čuti bo celo petje slovenskih najstarejših pesmi. Komur pa bo srce poželelo nazaj na to solzno zemljo, zanj se naše skrbne dame poskrbele pod vodstvom dv. dame g. Fr Tavčarjeve, da se bo lahko podprl s poštenim prigrizkom in rujno kapljico. Pod slovansko lipo bo rajanje, dama z najlepšim vezivom na krilu bo dobila nagrado: kvartet ji bo v lunini majski noči zasviral nežno, ljubečo uspavanko. Zato 24. marca vsi v Kazino. Vstopnina Din 30., za dijake Din 10. 428

u— **Policijske prijave.** Od četrtka na petek so bili prijavljeni policiji sledeči slučaji: 1 tatvina, 2 prestopka kaljenja nočnega miru, 1 prestopek zglaševalnih predpisov, 1 najdba in 13 prestopkov cestnega policijskega reda. Aretacije so bile izvršene 3 in sicer vse radi tatvine.

u— **Aretiran postopač.** V petek dopoldne je stražnik aretiral na Dunajski cesti znanega postopača in tatu Franceta Č. iz Rake pri Borovnici, ker se mu je zdel sumljiv zavitek, ki ga je nosil s seboj. Na policiji so našli v zavitku 100 zavojčkov tobaka za pipo, ki jih je Č. brzkone ukradel v kaki trafiki na deželi, čeravno je sam trdil, da je tobak našel za kolodvorom. Č. je bil oddan v zapor, iz katerega je šele nedavno prišel.

u— **Spomladanski obupanci.** K naši vesti pod tem naslovom ugotavljamo, da gospod Karl Šulc, ključavničarski mojster v Kamniku, ni identičen s Karlom Šulcem, ki je bil omenjen v navedenem članku.

u— **Izgubila** se je psica brak-jazbečarka, svitlo-rdeče barve stara 8 mesecev. Oddati proti nagradi Franc Urbanc, Ljubljana Sv. Petra cesta 4. 429

u— **Ne zamudite ugodne prilike.** Zopetna obnova prodaje raznih čevljev po ameriškem sistemu traja le še nekaj dni. Oglejte si cene v izložbi Peter Kozina & Ko. Breg 20, Aleksandrova cesta 1.

u— **Modni salon** za izdelavo špecijalne damske garderobe otvori s 1. aprilom gospod F. Potočnik, lastnik krojnega učilišča Stari trg 19. Ljubljana. Gotovo bo damam postregel z najnovejšimi kroji in modeli ter zato opozarjamo na oglas. 416

u— **Na Taboru** se zbirajo danes zvečer c Pepce in vsi Jožeti, člani Sokola I. 419

u— **Društva za zgradbo sokolskih domov Vič-Glince, Šiška in Sokol II** priredijo dne 3. julija skupno »Veliko kresno veselico« na Rožniku. Naprošamo vsa bratska kakor tudi druga društva, da se za ta dan vzdrže svojih prireditev. — Pripravljalni odbor. 426

u— **Tovarna Jos. Reich** naznanja cenj. občinstvu, da plisira v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur. Obenem se priporoča za mično čiščenje oblek, kakor za barvanje v različnih barvah. Vsako delo izvrši z največjo vestnostjo in v najkrajšem času, na željo tudi v 24 urah. 395

u— **Vrtnice,** nizke, visokostebelnaje, vrtnice plezalke, pritlikave marelice, črešnje, višnje, divjo trto, lepotično grmičevje, Flider za živo mejo, razne trajnice, nudim občinstvu v mestu in na deželi. Sprejemam napravo in negovanje vrtov. Anton Ferant, trgovski vrtnar, Ljubljana, Ambrožev trg štev. 3. 72

u— **Volno, bombaž** za stroino pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

u— **Ugoden nakup nogavic,** vezenine in žepnih robcev je pri O. Dobeic, Pred Škofijo št. 15. 109

Iz Maribora

a— **Proslava dr. Čerinove 60 letnice v Mariboru z Beethovnovo »Deveto«** je privabila v četrtek zvečer mnogo ljubiteljev glasbe in častilcev **našega odličnega in priljubljenega mojstra-dirigenta.** Dr. Čerin razpolaga z odlično dirigentsko rutino in z neverjetno sugestivno močjo, da z občudovanja vredno lahkoto vodi ves aparat. Vdahnil je v delo več življenja, kar se je poznalo posebno v tretjem stavku. Orkester, zbor in tudi solisti so bili tokrat boljši, kar je dalo celoti kompaktnejšo obliko in je tako prišla »Deveta« do popolnega izraza. Uvodoma je g. Arnuš podal kratko sliko življenja in glasbenega delovanja slavljenca. Poslušalstvo je ob vsakem odmoru živahno aplavdiralo g. dr. Čerinu, kateremu je poklonila Glasbena Matica lovorov venec.

a— **Iz tajne seje občinskega sveta mariborskega.** Avtopromet po mestu prevzame g. A. Lininger za dobo pet let proti odškodnini za ceste. Avtoomnibusi bodo vozili vsake pol ure po dveh linijah: Lajtersberg-kadetnica in Meljska cesta-pokopališče. Promet se prične vsaj deloma že s 1. majem. Sklene se nabaviti za progo Maribor-Celje še en težak avtomobil tvrdke Saurer in potrdi nakup že zadnjič sklenjenega Chevrolet avta.

a— **Nova krajevna organizacija SDS v Mariboru.** Da se strankino delo v mestu Mariboru poglobi in izvrši čimbolj princip delitve dela, se je v smislu sklepa na občnem zboru strankine organizacije, ki je obsegala dosedaj II. in III. okraj v četrtek 17. t. m. ustanovila za Meljski okraj nova krajevna organizacija, h kateri je že pred ustanovitvijo priglasilo svoj pristop nad 60 članov. Ustanovni sestanek pri g. Starmanu so posetili tudi zastopniki ostalih mariborskih organizacij ter podali odboru nove organizacijske nasvete glede delovanja. V odbor organizacije so izvoljeni možje iz vseh stanov, zlasti železničarji in delavci, ki tvorijo večino prebivalstva v tem predmestju.

a— **Mariborski trgovci** imajo v četrtek dne 24. marca ob 19. uri v Gabrinovi dvorani občni zbor trgovskega gremija, z običajnim dnevnim redom. Gremij je ob tej priliki izdal lepo tiskovno poslovno poročilo za leto 1926, katero je sestavil g. Gjuro Zidanšek, tajnik trgovskega gremija. Poročilo vsebuje tudi pregled drugih aktualnih zadev za trgovce. Sploh se mariborski gremij trgovcev zelo marljivo giblje pod sedanjim vodstvom s predsednikom g. Weixlom na čelu.

a— **Mariborska JČ Liga** si je izvolila včeraj za bodoče leto sledeče funkcijonarje v odboru: predsednik dr. Pivko, poslevodeči podpredsednik dr. Avg. Reisman, drugi podpredsednik svetnik Knop iz Češkega kluba, tajnik inž. Ivan Leben, šef progovne sekcije, zapisnikar prof. Jožef Špendal, blagajnik ravnatelj Jiri Gientz, knjižničar prof. dr. Fran Sušnik, poročevalec za češke liste svetnik Knop. Ustanovitev Lige v Ptuju se bo udeležil Maribor po večji deputaciji. Za glavno skupščino centralnega odbora Lig v Beogradu so bili določeni kot delegati: dr. Avg. Reisman, inž. Iv. Leben in prof. dr. Sušnik.

a— **Ciril Metodovi podružnici v Mariboru** imata svoj letošnji občni zbor dne 23. marca ob 8. zvečer v restavraciji Narodnega doma. Na dnevnem redu je tudi predlog da se strneta obe dosedanji podružnici, moška in ženska v eno, da bo mogoče živahneje delovati. Mariboru, ki je bil nekdaj najkrepkejša opora Ciril- Metodove družbe, ni sicer to v posebno čast, pa sililo k temu prilike. Upamo pač, da bo občni zbor pokazal, da je še ostalo v Mariboru nekaj zvestih Ciril-Metodarjev in da se jim pridružijo še novi.

a— **Danes vsi v Maribor** na oblastno skupščino trezne mladine, ki se bo vršila takoj po prihodu vlaka iz Ljubljane v mali dvorani »Študijske knjižnice«. Popoldne bo razgled po mestu in okolici, nato prosta zabava članov v mali dvorani »Narodnega doma«. Dne 20. t. m. zjutraj je odhod na koroško stran v Ruše in Falo pod vodstvom dr. F. Mikića.

e— **Esperanto.** Nov tečaj se začne v torek dne 22. marca ob sedmih zvečer v klubovi sobi hotel Zvezda na Glavnem trgu (g. Josip Žumer), kjer se naj vsi prijavljeni interesenti izvolijo zanesljivo zbrati. Istotam se sprejemajo še novi udeleženci.

a— **Obrtništvo pozor!** Danes popoldne priredi Slovensko obrtno društvo »Cvetlični dan« v prid prepotrebnega »Vajeniškega doma« in poziva celokupno obrtništvo in vse ostalo meščanstvo, naj nikdo ne odkloni prispevka. Zaveda naj se vsakdo, da je s svojim prispevkom pospešil rešitev obrtnega naraščaja iz današnjega težkega položaja.

Najfinejša specijaliteta

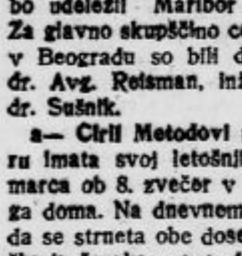

INDIAN PASTA
za čevlje
en sam poizkus
stalna uporaba

ABBAZIA

Klimatično zdravilišče pri Reki.
Sončna pomlad ob Adriji.
Pomladanska sezija: Februar-maj.
60 prvovrstnih hotelov, penzionov, sanatorijev. Zdraviliška godba, ples, šport itd.
Prospekte dobite v letov. direkciji

Sijajni uspeh včerajšnje premijere! Samo še danes.

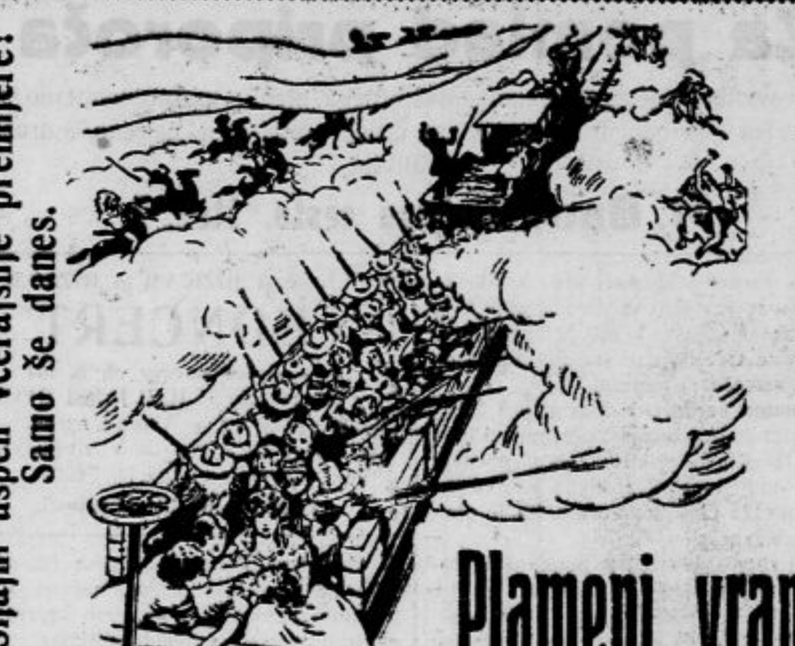

3. ½5. 6. ½8. 9.

Plameni vranec

Veličastni junaški sen o pobratimstvu morja. — Največji dosedaj predvajani FOX-FILM. • Velefilm »Plameni vranec« prikazuje zmago človeškega razuma nad surovimi elementarnimi močmi — V tem kolosalnem filmskem delu vidimo zidanje mest, velike boje z Indijanci, tisoče ljudi iz vseh delov sveta na tisoče divjih živali iz Texasa ter veliko ljubav krasne Miriam in mladega Brandona.

Elitni Kino Matica, najudobnejši kino v Ljubljani. Tel. 124.

„Y" kretalni kondenzator.
Pr dosedan ih kre alnih kondenzatorjih se natiska o vse p s a e na doljnjem kraju skale, vsled če ar se m dseboj mot jo pri spre emu — taki sprejemalc niso „selek ivni". Ta kondenzatorsk probl m je po nnoma re il „Y" kondenzator tt. „TUNGSRAM". S seci alno obliko loč se doseza enakomerna razdel t v em si skih pos a j preko vse skale; karak eristika ko denzator a je pravec; s pre m šl eno konstrukci o so spojeni električni gubitki na min mum, a početna kapac teta je amo 3% popolne, torej velik valovni obseg. Kontakt z okretalnim slogom daje napajana spirala ako, da n ma nikakih „kontaktnih" motnj v. Pri s ecialnih spojih se la ko „Y" kondenzatorji opremijo z ik o ka o. Konden atorji s takimi kvalitetami dajo seveda z ostalimi or z anim rad o sestavnimi deli tt. „Tungsram" ? a najboljše rezultate pri sprejemanj .

Od gripe, prehlade in reume
Zak. zašč.
nas obvaruje najzanesljiveje
BRAZAY
Dobiva se povsod! fra s o game

Kakao „Van Kaster"
nova pošiljatev svežega blaga v najfinejših kvalitetah prispela.

Razprodaja
iz konkurzne mase „Textilia"
Vsled privolitve konkurznega sodišča se bo
od 16. marca t. l. naprej
vršila
nadrobna razprodaja
raznega manufakturnega blaga v skladišču „TEXTILIE", Ljubljana, Krekov trg št. 10
(na dvorišču)
Prodajne cene so določene pod fakturnimi cenami. Razprodaja na drobno bo trajala le nekaj dni.
3537 **Upravnik mase.**

Ženski svet
ima najlepšo izbero modernih bluz, kril in oblek pri tvrdki:
BELIHAR & VELEPIČ
Ljubljana, Mestni trg.
Cene nenavadno nizke.

Nedosegljiva Eau de Cologne chypre Bo riol...ars

Proti gripi - astmi - kataru
se inhalira Smrekovo olje „Troilst". Razpošilja vsak dan po povzetju D 15 Trolist Logatec. Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Proti nalezljivim boleznim
v dihalnih organih nas obvaruje
ANAKOT-PASTILJE.

Svileni klobuki od 100-145 D
Slamniki od 80-125 D
Stem er er-Ret, Dunajska c. 9.

Naši onstran granic

p— *Iz Istre.* Cena živini pada. Lansko pomlad je stalo par volov na sejmu 9000 lir, letos dobiš enak par za 6000 lir. Krave se prodajajo po 1500 lir. Italijanski mesarji ne kupujejo nič dražje nego po 4 do 4.50 lir za kg. — Iz raznih sel prihajajo pritožbe, koliko se zapleše v sedanjih tako bridkih gospodarskih časih. Za vsake tri plese treba plačati eno liro. Tako gre iz žepov mladih ljudi za plesno vrtenje obilo lir, ki bi se dale lepo porabiti v domačem gospodarstvu. Razvad in zapravljanja je med istrskim ljudstvom mnogo preveč. Fašizem pa goji plesno strast in ubija dobro družbeno življenje med našimi ljudmi.

p— *Zmešnjave.* Pri izdajanju istovetnic Slovencem pišejo v goriškem občinskem uradu: »nazionalita italiana, lingua d'uso slovena, druge občine pišejo »nazionalita italiana«, nekatere pravilno »nacionalita slovena«. Fašistična zmešnjava. Nekateri vročekrvni gospodje težko prenašajo okolnost, da se primorski Slovenci niso že poitalijančili.

p— *O učiteljih.* Uradni list je prinesel odredbo, po kateri smejo biti v novih pokrajinah nastavljeni za učitelje le tisti, ki so tam rojeni ali pa učitelji iz sosednih pokrajin, ki dokažejo, da razumejo navade in jezik ljudstva. Ali bo držala ta naredba, po kateri bi morali zapustiti Julijsko Krajino takoj številni italijanski učitelji?

p— *V Planini* pri Vipavi se pritožujejo, da ne morejo prodati svojega lanskega vinskega pridelka. Ni bilo veliko vina, ali izredno dobro je, pa vendar ne gre v denar. Vinski kupci in gostilničarji se ne preskrbe z domačo vinsko kapljico po ceni od 2 L dalje, marveč kupujejo raši razna tuja vina dvomljive vrednosti. Tako pomaga mnogo Slovencev pri zatiranju vinogradništva na Vipavskem.

p— *Duhovnik — didaktični ravnatelj v Cerknem.* Prejšnji didaktični ravnatelj je bil nenadoma odžagan. Cerkljani so ugibali, zakaj in povpraševali, kdo pride na njegovo mesto. Vsi so bili začudeni, ko se je pojavil duhovnik, ki je zasedel v ljudski šoli službo didaktičnega ravnatelja. Tako je službeno mesto didaktičnega ravnatelja postalo pripravno za umeščanje italijanskih duhovnikov med Slovenci!

p— *Iz reške pokrajine..* V Rimu kar niso mogli verjeti, da je Reka podpisala liktorskega posojila 8,200.000 lir. Mussolini in Volpi sta poslala priznalne brzojavke in načelnik vlade je postavil Reko takoj »na dnevni red« med občine, ki so se odlikovale z izrednim prispevanjem. V rimski vladi bodo sodili, da vendar ne more biti v resnici na Reki tako hudo kakor včasi pišejo Susmel, Moise in drugi! — Na Reki se puši in pije zelo mnogo. Tobaka porabijo okoli 90.000 kg. Korist ima država in Rečani so dobri italijanski državljani. Od tega, kar se popije, ima mesto na leto 6 milijonov lir dohodkov. »Vedeta« pregleduje te številke pa jo je strah pred njimi. Zato naglaša, da kadijo in pijejo ondi številni tujci, ki prihajajo v deželo. Toliko tobaka, toliko vina pa toliko liktorskega posojila! »Vedeta« je pretekli mesec trdila, da se je pričelo leto 1927. »pod najboljšimi avspicijami«! — Nekatere ceste po deželi so naravnost strašne. Cesta iz Bistrice v Podgraje, ki je važna, ne zasluži več tega imena. Voziti se ne more več po njej in kmetje trpijo veliko škodo. Pa tudi mnoge druge ceste niso več ceste! Opozarja se na to gospod reški prefekt.

p— *Konec kozoreje na Bovškem.* Kako bo plačeval siromašen bovški pastir 200 do 400 ali še več lir davka za koze! Državni davek na koze, uveden z dnem 16. pr. m. določa, da če ima kmet tri koze mora plačati za vsako 10 lir, če jih ima nad deset plača za vsako 20 lir. Novi zakon pomeni konec kozoreje na Bovškem. Borno je življenje našega ljudstva po bovškem gorovju in zato odhajajo dekleta v Aleksandrijo, moški pa na Vestfalsko in v rabeljski rudnik. Sedaj je konec kozoreje. Od samih »čomp« prizadeti Bovčani odslej ne bodo mogli živeti. Svet tam gori pa ni primeren za govedorejo. Kaj bo? Razkropili se bodo ljudje okoli po svetu. Davek je na koze uveden seveda za celo državo in hoče menda odvrniti škodo, ki jo delajo koze v Južni Italiji. Na drugem koncu države pa upropasti del našega ljudstva.

p— *Fašistični nabor.* Koncem marca bo v Trstu velika fašistična mladinska svečanost. Iz pokrajine prispejo vsi oddelki avanguardistov in balil. Izvrši se »fašistični nabor«, to je prehod balil v avanguardiste in avanguardistov v stranko. Fantiči, ki so dosegli svoje 18 leto, dobe po slovesni prisegi v milični vojašnici puške Strankino glasilo pravi, da je življenje borba. Puška jim bo v podporo, da zmagajo, ako bo potreba. Pričakuje se zlasti od tržaške mladine, da poseže v impozantnem številu po miličnih puškah. Kaj bo iz te mladine? Ali naj živi samo od milične puške in od misli na boj? Ali so vsi življenski poklici podrejeni fašističnemu oboroževanju?

Gospodarstvo

Občni zbor Kmetske posojilnice ljubljanske okolice

47. redni občni zbor Kmetske posojilnice ljubljanske okolice, r. z. z n. z. v Ljubljani, se je vršil 17. t. m. V stalnem, krepkem napredku tega najstarejšega, čisto slovenskega zavoda v Ljubljani se javlja predvsem visok povišek hranilnih vlog, ki so dosegle ob sklepu leta 1926. 126,835.622.31 Din ter prirasle v primeri s stanjem 31. decembra 1925 za 27,808.681.66 Din. Radi ugleda in zaupanja v zavod je to pač razveseljivo, ali iz poročila ravnateljstva posnemamo, da je v tem porastu hranilnih vlog še vedno v veliki meri zapopaden obratni kapital vseh panog domačega gospodarstva, ki še ni moglo zaradi splošno znanih neprilik dospeti do novega razmaha.

Zvest svojim tradicijam in v svesti si svojega poklica ter dolžnosti je zavod izdatno prispeval k ozdravljenju domačega gospodarstva. V podkrepilo in zaščito slednjega je stalno in znatno zniževal obrestno mero pri kreditih, dasi se obrestna mera vlog ni zniževala ter ni brezobzirno omejeval in terjal posojil. Zaradi kulantnih kondicij se je posrečilo zlasti v zadnjem trimestru in največ s kratkoročnimi krediti dvigniti stanje posojil na 101,407.859.89 Din. Zastran tega se je sicer med letom višje stanje naloženega denarja prehodno znižalo ob sklepu leta na 19,853.250.99 Din.

Upravno premoženje je naraslo na 130 milijonov 868.468.05 Din, reservni zakladi pa so se zvišali po pripisu dotacij iz novega čistega dobička na 3,143.430.11 Din. Po izvedbi na občnem zboru sklenjene valorizacije nepremičnin se dvignejo reservni zakladi še za 3,086.677. 68 Din ter dosežejo 6,230.107.79 Din.

Število deležnikov se je zvišalo na 4755.

Portfelj vrednostnih listin se je znižal na 7,101.119 Din. Že pred leti so izbrisani v njem vsi avstrijski in ogrski efekti in vsebuje le solidne domače papirje.

Zaradi izdatnega znižanja obrestne mere pri kreditih, visoke vsote mobilnega denarja in po strogo izvršenih odpisih izkazuje čisti dobiček 478.420.99 Din, od katerega se je za dobrodelne namene votiralo 70.000 Din. Za enake namene je zavod tudi med letom daroval večje zneske, zapopadene v upravnih stroških. Med drugim je naklonil ob zadnji vremenski katastrofi domačim poplavljencem v splošni sklad 20.000 Din. Podpiral je tudi posamezne ponesrečence ter dolžnikom iz prizadetih krajev odpisoval obresti.

Ponovno izvoljeni upravni odbor se je konstituiral nastopno: Andrej Šarabon, veletržec in veleposestnik v Ljubljani, predsednik; Feliks Stare, veleposestnik in tovarnar na Kolovcu, podpredsednik; Avgust Jenko, posestnik, Saša Knez, veletržec, in Alojzij Vodnik, posestnik, vsi v Ljubljani, člani načelstva; Ivan Rus, posestnik na Grosupljem, Josip Šušteršič, posestnik v Seničici, in Matija Dolničar, posestnik v Šmartnem ob Savi, člani nadzorstva.

Ljubljanski trg

Spričo današnjega praznika je bil včerajšnji trg zelo živahen Prav mnogo je bilo na trgu zelenjave in jajc, dalje rib in žab. Cene, ki so ostale v glavnem nespremenjene, so naslednje:

Meso in mast: goveje meso 10 — 18, telečje 17 — 20, svinjsko 19 — 22.50, slanina 20 — 22 Din kg. **Perutnina**: kokoši 30 — 40, petelini 30 — 35 Din komad. **Ribe:** karpi 25 do 30, ščuke 20 — 30, postrvi 60, klini 15 do 20, pečenke 10 Din kg. **Mlečni izdelki:** mleko 2.50 — 3 Din liter, sirovo maslo 44, čajno 55, kuhano 44 Din kg. **Sadje:** jabolka 8 —12 Din kg. **Mlevski proizvodi:** moka »0« 5.50 do 6, kaša 6 — 7, ješprenj 6 — 10, ješprenjček 1, turščična moka 3 — 4, turščični zdrob 4 do 4.50, pšenični zdrob 7, ajdova moka 6 do 9 Din kg.

Mariborski trg

Včerajšnji trg je bil dobro obiskan in založen. Slaninarji so pripeljali na 42 vozeh 123 zaklanih svinj, ki so jih prodajali po 10.50 — 32.50 Din kg na drobno in po 15 do Din kg na debelo. Cene zaradi manjšega dovoza večje. Krompirja je bilo na trgu 19 voz po 2—2.25 Din za kg, čebule pa 3 voze po 5 do 6 Din za kg.

Ostale cene: **Meso in mast:** goveje meso 8—18, telečje 10 — 20, sveža slanina 21 do 22, mast 22 — 24, ovčje meso 8 — 10 Din kg. **Perutnina:** kokoši 50 — 65, piščanci 32.50 do 35, gosi 70 — 90, purani 80 — 150 Din komad. **Kozliči:** 100 Din komad. **Zelenjava in sočivje:** česen 12 — 18, kislo zelje 3 — 4 Din kg, karfijola 4 — 12, ohrovt 1 — 4, sveže zelje 2 — 4, glavnata solata 2 — 3, endivija 1 — 1.50 Din komad. **Sadje:** jabolka 3 do 7 Din kg. **Mlečni proizvodi:** mleko 3 do 3.50, smetana 12 — 14 Din liter, sirovo maslo 48 — 50, čajno 60 — 65, kuhano 48—50 Din kg. **Med:** 30 — 40 Din kg.

Sena je bilo na trgu 12 voz in slame 6 vozov. Cene so stalne. Prodajali so: seno po 62.50 — 100, slamo po 52.50 — 60 Din za 100 kg.

Tržna poročila

Novosadska blagovna borza (18. t. m.) P š e n i c a: baška, glavna proga, 4 vagoni 310; sremska, 5 vagonov 300; srbijanska, 75 do 76 kg, 5—6 %, 4 vagoni 277.50; srbijanska, 75—76 kg, pariteta Beograd, 2 vagona 285. T u r š č i c a: baška, 1 vagon 160; baška, julij, ladja Tisa, 20 vagonov 177.50; banatska, 1 vagon 156; sremska, Indjija, 1 vagon 162.50. M o k a: baška, »2«, fco Beograd, 2 vagona 425 — 427.50; baška, »6«, 1 vagon 362.50. O t r o b i: banatski, 1 vagon 140. Tendenca nespremenjena

Dunajska borza za kmetijske produkte (17. t. m.) Malo čvrstejši ameriški tečaji na dunajsko tržišče niso vplivali, ker je budimpeštansko terminsko tržišče malo oslabelo. Uradne notice so ostale nespremenjene.

Dunajski živinski sejem (17. t. m.) G o v e d a: Dogon 171 glav. Voli so se podražili za 5 grošev pri kg. Drugo nespremenjeno. Za kg žive teže notirajo: voli 1.05—1.60, biki 1.24 — 1.40, krave 1.10 — 1.30, slaba živina 0.65 — 0.90 šilinga. — S v i n j e: Dogon 1026 komadov. Cene nespremenjene. Za kg žive teže notirajo: mesne svinje 1.95 do 2.30, pitane 2 — 2.40 šilinga.

= **Uvozna carina na pluge se bo odpravila.** Minister za kmetijstvo in vode je izjavil, da bo ministrski svet v kratkem izdal odlok o odpravi carine na pluge. Razen tega se baje nameravajo znižati tudi carine na druge kmetijske stroje in orodje.

= **Za uvedbo prisilnoporavnalnega postopka izven konkurza.** Trgovska in industrijska zbornica v Novem Sadu je poslala ministru pravde brzojavko, v kateri zahteva, da se sprejme v finanč. zakon amandman glede ponovne uredbe izvenkonkurznega prisilnoporavnalnega postopka. Prošnja se utemeljuje s tem, da sedanje gospodarske prilike nujno zahtevajo ponovno uvedbo te institucije.

= **Stanje eskonta podružnice Narodne banke v Ljubljani** je bilo 31. decembra 1926 naslednje: mestnih menic komadov 379 v vrednosti 46,648.900.70 Din; odposlanih rimes, to je rimes, eskontiranih pri nas, a plačljivih na drugem mestu, 278 komadov v vrednosti 12,411.195.29 Din; torej skupno stanje eskonta 657 komadov v vrednosti 59,060.095.99 Din.

= **Zanimiv poskus dijaške banke v Somboru.** Somborski dijaki trgovske akademije so na inicijativo profesorja Popovića pokrenili akcijo za ustanovitev svoje banke, ki se bo zvala Komers. Delniška glavnica bo znašala 10.000 dinarjev. Banka bo imela vse svoje organe iz vrst dijakov. Vsak teden enkrat se bo vršila borza, na kateri se bodo prodajale delnice banke in drugi vrednostni papirji. Cilj te banke je, da se dijaki v praksi nauče trgovinskega poslovanja. Slično banko S. D. S.

= **V zadružni register** se je vpisala naslednja **zadruga:** »Naš Dom«, občekoristna stavbna in kreditna zadruga r. z. z o. z. v Murski Soboti. — **Izbrisale so se:** Obrtna nakupovalna in prodajna zadruga v Celju, r. z. z o. z. (ker se je razdružila); Belokranjska vinarska in sadjarska zadruga v Metliki, r. z. z o. z. (ker je obratovanje prestalo); Kmetijska nabavna in prodajna zadruga na Raki pri Krškem, r. z. z o. z. (ker je obratovanje prestalo); Splošna gospodarska zadruga obrtnikov in njih podpornikov v Št. Jerneju, r. z. z o. z. (ker je likvidacija končana).

= **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 22. t. m. ponudbe za dobavo borovih plohov, desk, 30.000 komadov štaketov, 1000 komadov hrastovih stebrov, 260 komadov žarnic ter glede dobave 500 komadov signalnih šip; do 6. t. m. pa glede dobave 10 kg trtnih vrvic — Direkcija državnega rudnika v Velenju sprejema do 21. t. m. ponudbe glede dobave vodovodnih cevi s pripadajočimi ventili in zveznimi kosi, do 1. aprila t. l. pa glede dobave 130 m³ jamskega lesa. — Direkcija državnega rudnika v Kakanju sprejema do 26. t. m. ponudbe glede dobave 2000 kg karbida, do 29. t. m. pa glede dobave platna za zastore (Rolleten-Gradel). — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 4. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave garnitur za dviganje lokomotiv; 4. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Subotici glede dobave portlandskega cementa; 6. aprila t. l. pri upravi državnih monopolov (ekonomsko odelenje) v Beogradu glede dobave strojnega in cilinderskega olja, konsistentne masti, petroleja, bencina, špirita in nafte; 12. aprila t. l. pri ministrstvu vojske in mornarice (odelenje za mornarico v Zemunu) glede dobave belega sukanca, belega traku in gumbov; 19. aprila t. l. pri direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave bombaža za čiščenje. — Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

= **Prodaja.** Pri direkciji šum v Vinkovcih se bo vršila 8. aprila t. l. pismena ofertalna licitacija glede prodaje 3150 m³ taninskega lesa. Predmetni oglas je v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

Borze

18. marca.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) V r e d n o t e: investicijsko 85 — 86, Vojna škoda 0 — 343, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 198, Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantilna 98 — 100, Prštediona 850 — 0, Kreditni zavod 160 — 170, Strojne 185 — 0, Trbovlje 0 — 400, Vevče 120 — 0, Stavbna 55 — 65, Šešir 104 — 0. — B l a g o: Zaključeni 4 vagoni lesa. Tendenca za les čvrsta, za deželne pridelke nespremenjena.

ZAGREB. V zasebnih vrednotah malo večji promet kakor včeraj. Tendenca za Vojno škodo se je danes okrepila, in to pod vplivom Beograda. Promptna se je začela trgovati po 346 in je na tej višini končala. — Na deviznem tržišču ni bilo znatnejših sprememb. Narodna banka je intervenirala v devizah na London, Švico, Prago in New York. Skupni devizni promet 8.2 milijona dinarjev. Notirale so d e v i z e: Dunaj izplačilo 800.2 do 803.2, Berlin izplačilo 1351.3 — 1354.3, Budimpešta 993.5 — 996.5, Italija izplačilo 259.69 — 261.69, London izplačilo 276.099 do 276.899, New York ček 56.75 — 56.75, Praga izplačilo 168.3 — 169.1, Švica izplačilo 1094 do 1097; e f e k t i: bančni: Eskomptna 104.5 do 105, Poljo 16 — 17, Kreditna Zagreb 93 do 94, Hipo 64.5 — 65, Jugo 104 — 104.5, Obrtna 41 — 42, Praštediona 850 — 855, Srpska 141 — 142, Ljubljanska kreditna 150 do 153, Etno 180 — 184, Narodna 4500 — 4750; industrijski: Dubrovačka 422.5 — 425, Gutmann 265 — 275, Slavonija 30 — 32, Trbovlje 396 — 405, Union 290 — 295, Danica 110 do 115, Vevče 130 — 140, Šećerana Osijek 480 — 485, Drava 500 — 510; državni: investicijsko 85.75 — 86.25, agrarne 55.5 — 55.75, Vojna škoda promptna 345.5 — 346.5, kasa 345.5 — 346.5, marc 346 — 347, april 347 do 349, maj 350 — 351.

BEOGRAD. D e v i z e: Amsterdam 2283 do 2289, Dunaj 800.25—803.25, Berlin 1349.97 do 1352.97, Bruselj 792.50 — 795.50, Budimpešta 993.75 — 996.75, Bukarešta 33.875 do 34.375, Italija 259.66—262.66, London 276.05 do 276.85, New York 56.747 — 56.947, Pariz 222.4 — 224.4, Praga 168.25 — 169.05, Švica 1094 — 1097.

CURIH. Beograd 9.135, Berlin 123.31, New York 519.75, London 25.2375, Pariz 20.3525, Milan 23.83, Praga 15.3925, Budimpešta 90.7125, Bukarešta 3.125, Sofija 3.75, Varšava 58, Dunaj 73.125.

TRST. D e v i z e: Beograd 38.20 — 38.75, Dunaj 302.50 — 312.50, Praga 64.50 — 65.25, Pariz 85.3750 — 85.8750, London 105.85 do 106.15, New York 21.75 — 21.85, Curih 418.50 — 422.50, Budimpešta 375 — 383, Bukarešta 12.50 — 13.50: v a l u t e: dinarji 37.95 — 38.75, dolarji 21.50 — 21.90.

DUNAJ. D e v i z e: Beograd 12.4650 do 12.5050, Berlin 168.32 — 168.82, Budimpešta 123.86 — 124.16, Bukarešta 4.2525—4.2725, London 34.4525 — 34.5525, Milan 32.56 do 32.66, New York 709.50 — 712, Pariz 27.79 do 27.89, Praga 21.01 in tri osminke do 21.09 in tri osminke, Sofija 5.11 — 5.15, Varšava 79 — 79.50, Curih 136.51 — 137.01; v a l u t e: dinarji 12.44 — 12.50, dolarji 706.75 do 710.75.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.25, v Berlinu 7.4, v Londonu (popoldne) 276, v New Yorku (po borzi 17. t. m.) 1.76.

Iz življenja in sveta

Beethoven in njegov brat

Skladatelj «Devete simfonije» je imel brata po imenu Krištofa, ki si je nagrabil veliko premoženje. Bil je nekaj časa dobavitelj kinina za avstro-ogrsko armado, pri čemer si je napravil mnogo denarja. Ko je dovolj obogatel, se je naselil na Dunaju, kjer je užival tako velik ugled, da so ga imeli ljudje nižjih plasti za princa.

Med tem ko je Ludvik van Beethoven hodil s sklonjeno glavo po svetu in premišljal o bridkostih svojega grenkega življenja, je Krištof užival vse radosti tega sveta. Vozaril se je po Dunaju v štirivprežni kočiji in kjer se je pojavil, je izzval bučno pozornost. Zgodilo se je večkrat, da je radi njegovih hrupnih nastopov morala intervenirati policija. Ta je seveda stvar izgladila, ker je imela, kakor je vedno bilo in vedno bo, respekt pred denarnimi magnati.

Nekoč je naneslo, da je bil Ludvik van Beethoven v denarni zadregi. Pisal je Krištofu in ga prosil za pomoč. «Princ» je Ludviku odgovoril, da nima denarja za malopridne lenuhe. Podpisal se je s polnim imenom, kateremu je dodal kot oznako svojega družabnega stališča besedo posestnik ter je še pristavil, da ima hiše in njive.

Beethoven je prejel list in odgovoril bratu prav na kratko. Pisal mu je. «Potreboval sem tvojega denarja, ne pa tvojih nasvetov. Z Bogom! Ludvik van Beethoven — ne posestnik hiš in njiv, ampak posestnik možganov.»

Berlinska pomlad

Sredi marca.

Dočim na tenisovem turnirju v Nizzi in na francoski rivijeri še zmrzujejo v toplih kožuhih, nastopa v Berlinu pomlad. Umazano-rjava barva trave po nasadih dobiva zelenkasto nianso. Šoferji so že odložili svoje kožuhe in iz tega ali onega avtomobila tudi že pokuka slamnik na ženski glavici. Kajpada je to le izzivanje narave! Moda ima svoje muhe in kaprice in je potrebna izpremembe kakor stari penzijonist, ki išče solnca, da ga še enkrat obsveti preden mu zatone za vselej.

Nastop nove sezije se kaže tudi v gledališkem in umetniškem svetu. Revije pospravljajo svoje kovčege in odvažajo rekvizite iz Berlina. Vidnejši igralci zapuščajo prestolnico in se odpravljajo v kopališča. Koncertne prireditve pojemajo, upodabljajoči umetniki pa že sedaj aranžirajo pomladanske razstave.

Filmski koncern «Ufa», ki je vezal nad 50% nemške filmske industrije, je zašel po inflaciji v denarne težkoče. Rešil se je trenutno z ameriškim kapitalom, toda za ceno — lastne samostojnosti. Američani so začeli «Ufi» vsiljevati svoje izdelke, ki so pa pri občinstvu odpovedali. Tako premagani dolarji so se morali umakniti, a Ufa je prišla zato zopet v krizo. Družba je upala na pomoč države. Temu pa so se uprla ostala nemška filmska podjetja, ki niso dopustila, da bi država sanirala filmski koncern v njihovo gmotno škodo.

Pred kratkim je «Ufa» pokazala publiki «govoreči film», iznajdbo Triergou iz l. 1923. Stvar se pa, kakor izgleda, ni obnesla. Zvočni efekti naprave se dajo sicer primerjati s prenosom radia, a to je tudi vse. Posebno pri orkestralni spremljavi se občuti pomanjkanje plastičnosti glasu.

Nemški avtomobilski klub priredi v času od 22. aprila do 3. maja dirko skozi 5 držav. Avtomobili pojdejo tudi skozi Ljubljano in Slovenijo proti Gradcu. Dobro bi bilo, če bi se ljubljanski avtomobilski klub primerno zavzel za to stvar. Tako bi se osvežila stara sportna slika predvojnih alpskih voženj, kar bi sigurno dobro vplivalo na naše odnošaje z Nemčijo na gospodarskem polju.

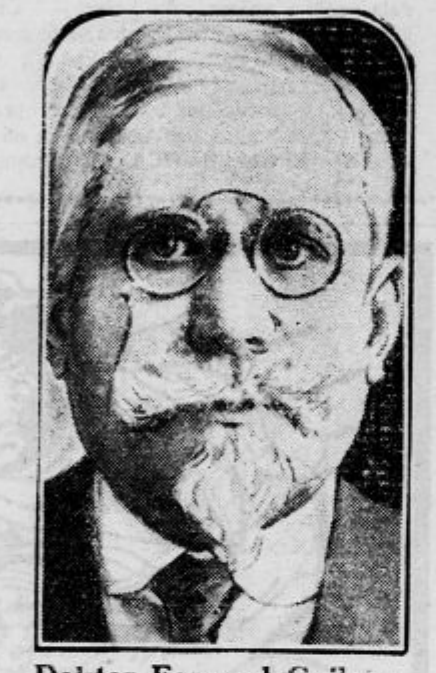

Doktor Fernand Guilpin,
primarij bolnice v Issoudunu (Francija), je zdravil nekega Raoula Martina, ki si je bil nakopal venerično bolezen. Ker ga ni mogel ozdraviti, ga je Martin ustrelil. Zdravniki, ki so morilca preiskali, so izjavili, da je paralitičen.

Doumergue in tridesetletna Američanka

G. Doumergue, prezident francoske republike, je še vedno samec in pravijo, da se v koži starega strica počuti izredno dobro. Odkar so ga postavili na čelo republike, se tudi ženske zanj zanimajo v mnogo večji meri kot prej. Pisma s prijetnimi ponudbami kar dežujejo in prezident jih ne more niti pregledati — kaj še, da bi nanje odgovarjal in si jih zapisoval!

Med tiste, ki jim laska čast predsednikove žene, se je pred kratkim uvrstila tudi neka tridesetletna Američanka. Poslala je Doumergueu pismo s sliko in se popisala takole: «Stara sem trideset let, inteligentna in lepa. Odbila sem nešteto ženitnih ponudb iz aristokratskih krogov. Ko sem pa doznala, da ste Vi, g. prezident, neoženjen, sem sklenila, da Vam takoj ponudim srce in roko. Prosim Vas torej, da me vzamete za ženo. Pri nas je namreč taka navada, da lahko ženska napravi prvi korak. Imam 11 milijonov dolarjev dote. Da mi boste lažje verjeli, prilagam svojo sliko, katero si izvolite ogledati in mi sporočiti, če sprejemate moj predlog. Z odličnim spoštovanjem, vdana N. N.»

G. Doumergue je pismo prečital, fotografijo ogledal in oboje položil na svojo pisalno mizo. Bogve, kaj mu je prišlo na misel, ko je čital ženitno ponudbo tridesetletne Američanke? Ali 11 milijonov dolarjev, ali njenih trideset let, ki jih je v francoskem romanu tako nazorno opisal Balzac? Vsekakor pa je dejstvo, da ni dobila častilakomna Američanka nobenega odgovora. In to znabiti radi tega, ker je prezident Francije krut mož, ali pa radi tega, ker ima sentimentalnih znanj in zvez dovolj v svoji tozadevno zelo rafinirani domovini...

Francija in Nikaragua
General Chamorro (na desni), bivši predsednik ameriške republike Nikaragua, je v važni politični misiji posetil francoskega predsednika Doumerguea. Na levi Francisco Medina, pariški poslanik Nikaragua.

Karl Radek,
eden izmed prominentnih voditeljev boljševiške Rusije, je ustanovil v Moskvi kitajsko univerzo, kjer študira 600 mladih Kitajcev, prirodopisne vede, zgodovino in marksistično doktrino.

Drage knjige

Zadnja krasna izdaja Shakespearjevih zbranih del je izšla v enem zvezku. Založila jo je Oxford University Press of England». Ta zvezek ima obsega 1352 strani, ima obliko malega slovarja z zlato obrezo in je vezan v lepo usnje. Tiskan pa je na finem japonskem papirju in knjiga je lahka kot puh. Približna cena te knjige znaša 300 Din.

Ta izdaja je takoj vzbudila na Francoskem občudovanje in je dobila posnemalce. Novi član Francoske akademije Paul Valéry je natisnil knjigo pesmi z naslovom «Autres rhumbs». Najcenejši izvod te knjige stane 500 frankov, najdražji pa 10.000 frankov. Valery je sploh zelo spreten mož in izdaja svoje knjige le za najožji krog svojih ljubiteljev.

Nekoliko bolj demokratičen je Paul Claudel, ki je zbral in izdal v pariški založbi «Excelsior» svoje japonske črtice, katere je naslovil «L'Oiseau noir dans le soleil Levant». Knjigo krasi 15 barvastih lesorezov japonskega slikarja Fuiteja. Njena cena pa znaša par sto frankov.

Vojna žetev

Ekonomski seminar prof. Krokopovića v Pragi je predelal velikansko gradivo o vplivu vojne na evropsko prebivalstvo. Mobilizacija in nazadovanje števila porodov sta predvsem odjeknila na deželi in šele v drugi vrsti v mestih. Manjše število otrok med ljudmi je posledica nenaravne odsotnosti milijonov moških. Umetno preprečeni porodi in težke prehranjevalne razmere igrajo vsekakor manjšo vlogo. Na Ruskem so med vojno najboli trpeli zapadni okraji ki so dali največ novincev. Tam zaznamuje statistika največje nazadovanje porodov. Nasprotno pa so bili po revoluciji in svetovni vojni predvsem prizadeti vzhodni okraji. Petorica največjih evropskih držav je imela v vojni sledeče izgube v milijonih in tisočih (druga številka pomeni odstotek celotnega prebivalstva. Kolonijalna vojska pri Angležih in Francozih se ni upoštevala ter se nanašajo izgube zgolj na Evropo).

Nemčija	7.890.000 —	11.7%,
Francija	6.283.000 —	7.1%,
Italija	2.250.000 —	6.4%,
Rusija	7.200.000 —	4.3%,
Anglija	1.670.000 —	3.6%.

Navajamo radi nazornejše slike še podatke o Rusiji, ki doslej še niso bili objavljeni. Mobilizacija je postavila na noge 15,800.000 ljudi; vasi so pri tem izgubile dvakrat večje število mož kakor mesta. Vojne izgube znašajo: 1.600.000 ubitih, 200.000 pogrešanih, 3.000.000 ranjencev in 2.400.000 vjetnikov. Izmed zadnjih je skoro polovica poginila na tifusu in koleri vsled preslabe hrane in napornega dela. Avstrija je ruske vjetnike izpostavljala tudi na italijanski fronti sovražniku, ne brigajoč se za mednarodne določbe. V splošnem znašajo vse izgube toliko, kot da bi se tekom treh let zaiezilo sleherno naraščanje prebivalstva. V resnici so se rodili otroci tudi med vojno, a meščanska vojna, sovjetski teror in lakota leta 1921. so odplovili nove milijone žrtev. Število izgub med svetovno vojno se je skoro podvojilo.

Več tolažbe nudijo opazovanja nemškega psihijatra dr. Krameria ter ruskega zdravnika N. Osipova. Pregledala sta dijake visokošolce, ki so se udeležili svetovne oziroma meščanske vojne. Število »nevrotikov« znaša med njimi 30 do 40 na tisoč oseb. To pomeni, da vojna in revolucija nista imeli posebnega vpliva na človeške živce!

Napredek nemškega zrakoplovstva
Pogled v notranjost luksusnih potniških letal nemške družbe «Lufthansa». *Zgoraj:* Pulimannova oprema letala Junker (najnovejši tip). — *Spodaj:* V spalnico preurejena kabina letala Albat os s štirimi posteljami.

V londonskem zoološkem vrtu
Orang-utan Murphy in njegova ljubljenka mala opica iz Južne Afrike.

Dr. Tromin je prišel do istega nepričakovanega zaključka pri opazovanju živčno psihičnega stanja ruske begunske dece na Češkoslovaškem. Ti podatki torejo vračajo splošno razširjen nazor, o uničenih življenjih. Priznati pa moramo, da odloča pri živčni obolelosti predvsem naravna »konstituciia«. Zunanji dogodki igrajo potemtakem le podrejeno vlogo.

V najlepših pomladanskih dnevih
najlepše najelegantnejše obleke, tvrdke
Drago Schwab, Ljubljana.

Sovjeti in Gotha

Predsednik sovjetske zveze Kalinin se je zapletel v neprijenten konflikt z uredništvom znanega nemškega almanaha Gotha. Uredništvo je koncem lanskega leta zaprosilo Kalinina za življenjepisne podatke in za njegovo sliko. Almanah prinaša, kakor znano, vsako leto podatke o vseh vladarjih, prezidentih in ministrih vseh držav na svetu.

Ko je prejel Kalinin poziv, naj pošlje podatke o sebi, je «Pravda» pisala o stvari na dolgo in široko ter pristavila ostro pripombo, da je Kalinin kmečki sin in da mu ni do tega, da bi odjedal prostor kronanim glavam v almanahu. Njegovega rojstva niso naznanjali ne zvonovi v stolpovih cerkva, ne trobente godcev na dvoru, ampak kvečjemu mukanje krav v hlevu.

Bilo bi vse v redu, če bi v Gothi ne čitali ruske «Pravde». Tudi uredništvo almanaha je dobilo dotično «Pravdo» v roke in je takoj razglasilo, da je Kalinin poslal svoje življenjske podatke in da ni dodal vprašalni poli nobenega protesta.

Ta dogodek nazorno kaže, kako morajo sovjetski mogotci igrati dvojno vlogo. Doma ne smejo pozabiti, da so proletarci, ki so se rodili mogoče ob mukanju krav, v svetu pa morajo vendarle trpeti, da razglašajo njihovo slavo buržuazne pozavne.

Krvaveči Tagore

V Bengaliji, domovini pesnika Rabindranata Tagora, se kolportira naslednja zanimiva govorica:

Ko je prišel pesnik iz Jugoslavije v Rumunijo, je bil navdušeno sprejet. Rumunske dame iz najvišjih krogov so oblegale stanovanje indijskega filozofa in pobožno poslušale njegovo modrost. Med njimi je bilo mnogo častilk, ki so prinašale pesniku vsak dan cvetje in poljubovale modrijanove roke.

Nekega dne se je pripetilo nekaj nezaslišanega. V natlačeni hotelski sprejemnici se je utrgal prestrašen krik, ki je povzročil veliko razburjenje. Tagore je ponavljal Kristusove besede o svetovnem miru in je dejal: «Balkan je rojstna zibel vojne, pazite, da ne bodo vaše roke nikoli več omadeževane s

A. D.:

Pod Mosorom

Med Splitom in Omišem se razprostirajo Poljica, ki so bila več vekov samostojna občina, kmetska »skupnovlada« iz XI. stoletja. Statut jim je napisan leta 1235., najstarji spomenik hrvatskega pravniškega jezika! Obsegajo dvajset sel, nad 1600 »dimov« (hiš) in 12.000 ljudi Leta 1444. se je občina prostovoljno predala pod beneško vrhovništvo, kakor so pred nio napravile ostale srenje v dalmatinskem primorju, ohranivši svoje zakone in obširno samoupravo. Pod Avstrijo je stara avtonomija ostala nedotakniena. A leta 1806. so prišli »Vrancuzi« ter ukinili poljiško republikansko ustavo. Rusko brodovje v Jadranskem morju je skušalo izzvati vstajo proti francoski okupaciji. Odzvala se je zgolj Poljiška knežija v dneh 6. do 13. junija 1806. Upajoč v rusko pomoč, so pognali neznaten francoski oddelek iz Duč in se utrdili nad Strožancem, pred katerim je bilo usidrano rusko brodovje. Ali Francozom so pritekle nove čete na pomoč in navalili so na Poljičane od Splita po cesti, z druge strani pa jim preko Mosora zašli za ledja. Po kratkem spopadu so morali Poljičani potolčeni z b e ž a t i na ruske ladje, ženstvo in deca pa v nepristopne hribe: Sukmasin (Sv. Maksim), Mutogras, Kunjevod, Voloder, Prilip, Vitoraj itd. To je poljiški »zbig« ali »bižanija«. O tej usodni bitki se pomiče med narodom govorica, kako so bili Poljičani bedno preskrbljeni s streivom. Ko so namreč izstrelili prve puške in videli, da francoske čete nikakor ne odstopajo, so se jeli stoprav tedaj razgledovati za smodnikom. V tem bojnem metežu se je čulo, kako eden drugemu kriči: »Daj, kume, lulu praha!«

Rodovitna Poljica imajo za stražo goli greben Mosora, ki ga narod opeva v mnogih kiticah. Tudi umetni pesniki so se ga često spomnili. Naj omenim samo argentinskega konzula v Splitu: Argentino B. Rossani bo izdal v kratkem tri zbirke verzov, deloma objavljenih po brazilskih smotrah. Pripukni gospod ima namreč naiveč stikov s portugalsko Brazilijo, kjer ga je vzgojil njegov oče konzul. Eden njegovih slavospevov na Mosor se zaključuje:

Te guardo con afecto en mi memoria
tal cual eres; sin pinos ni acacias,
despoblado y de penascas lleno;
porque eres gallardo y altanero,
vigía siempre atento de Dalmacia

Ob nekem drugem citatu mi je rekel: »To bo Italijane jezilo!« Žal, da mi kitica ni ostala v spominu, med tem ko naš avtor ume vse svoje stihe gladko na pamet. Med drugim kani natisniti tudi daljšo epsko pesnitev o Solinu in sicer v kastiljščini, hrvaščini ter nemščini, potem pa jo pokloniti donu Franu Buliću, naj jo razdaja posetnikom solinskih razvalin. G-a Rossanija, ki je bil i sam slikar, je letos portretiral naš rojak F. Kopač.

Poljiška topohomastika je silno zanimiva. Navedem naj le Ozebline, kjer se prehladiš celo sredi poletja. Tu dobiš izvrstne studenčnice. Neka zgodbica pripoveduje, kako so pastirji gonili poleti na Cetino blago napajat, a vsakikrat jim je »valija« (falil, manikal) eden brav. Spoznali so ga. Vsa druga drobnica je šla na vodo, oni brav pa je ostal na Mosoru. Za kazen so ga privezali ter mu odsekali uho. Ko so ga spustili, se jim je opoldne izmuznil proti Mosoru. Pastirji so šli po krvavi sledi za njim in ga našli v »buniači«, t. j. ob vodi v dolbini, hladni ko marmor, kamor ni sonce nikoli posijalo. Bil je od mrzle pijače napihnjen kakor breg... Na prisojah pa je kajpada huda vročina, kakor pričajo pogostni nazivi: Čalopek ali Čelopeci.

Kadar se sneg taja, šumi voda nizbreg, kakor bi »kaluni« ali topovi pokali. Po Petrovem, ko pride Elija z gorečo glavujo, se le malo potokov »jednodržice« suče do morja. Vrelcev žive vode ne nedostaja, evo jih nekaj: Avča, Mura, Sita, Vrana, Meje, Ogledalo, Pupačića, Dunai itd.

Ljudstvo govori po ikavsko: grim (grem), žin (žen, žená). Namesto i se sliši v: vratar (frater). Mladina, ki hoče »pravilno« govoriti, zagreši večkrat po napačni analogiji oblike: foda (voda), fapor (parnik), fino (vino), falian (valjan) — kakor goreniska mamica, ki je opravičevala lenega sina dijaka, češ, da se ne more učiti, ker ne pije »klofeta« in ker ima raztrgane »kevlie«. Množinski rodilnik se tvori po starem: iz kuć, Poljic, brodóv, sinóv; deset kotal (kotlov). V spodnjih Poljicih naletiš na povsem slovenske besede: meja, rjav, preja, tuji. Redka posebnost med vsemi slovanskimi narečji so pri starih ljudeh števniki d e s e t n e s t (20), dvadeset i deset (30) i. dr.

Vsaka vas ima svojega klavca, »bikara«, ki o sv. Tomažu (21. dec.) zakolje ubije z betòm ali ustreli puiska. Tedaj se svetuje mladini:

Sveti Toma, ubij prašca doma,
ne skitaj se po selu,
da te ne udru baton po čelu.

Najboli znani inozemski kraji so jim: Talija, Mozgova (Rusija), Vrancija, Kalivornija. Ob francoski zasedbi so mozgovske ladje v Omišu rešile kneza Čovića. V Moskvi so ga častili kot carskega plemiča. Pa saj se vsi Poljičani štejejo za potomce treh sinov kniaza Miroslava iz Bosne: Trpimira, Krešimira in Elema.

Med Jesenicami in Podstrano se odsek morja zove Ž e n s k a p r a v d a. Pravijo, da se je vtopila žena, ki je posili hotela imeti svoj prav. Mož Jeran je namreč trdil, da se trava s koso reže, baba pa je gonila svojo, da se s škarjami striže. Nasilni soprog jo je za poslednji dokaz zagnal v morje, a še iz vodnih kolobarjev je nekaj časa migala roka z dvema prstoma, češ, da se striže. Ni mi znano, je li s to povestjo v zvezi tisti nadgrobni napis, ki ga je baje najti v sosedniem selu:

Ovdje počiva Eva.
Umrla od grčeva
Paz'te, ljudi
Da se ne probudi!

krvjo!» V tem trenutku je neka dama prestrašeno viknila: Poglejte njegove roke! Ranjen je! Krvavi!» In nastala je panika. Osupli filozof je zasukal svoje široke rokave in zapazil, da so bile njegove roke res polne rdečih madežev. Pogledal je bliže, se nasmehnil in rekel: «Nikar se ne vznemirjajte, gospe in gospodične! To ni kri, to so samo odtisi vaših pobarvanih ustnic.»

Merkur in trmoglavka

Margareta Walddles je izvrstna igralka v golfu, prvakinja v ameriškem Kansasu. Uspehi v igri so ji pridobili mnogo častilcev, ki so jo začeli nadlegovati tudi z ženitnimi ponudbami. Toda Margareta si je izbrala zelo cenen izhod. Odbijala je snubce. Če je kdo prosil za njeno roko, ga je najprej vprašala, če zna igrati golf. Ako se je glasil odgovor, da tej igri ni vešč, je bil zavrnjen brez nadaljnega. Če pa je snubec povedal, da se na igro razume, ga je Waddlesova pozvala na tekmo, pri kateri je moški sigurno podlegel. Takó je Margareta zavračala moške drugega za drugim in slednjič so začeli njeni častilci obupavati ter se ji niso hoteli več bližati.

Našel pa se je vseeno še eden, ki ni izgubil poguma. To je bil neki trgovec iz mesta Kansas. Neustrašeno se je prijavil pri Margareti ter prosil, da ga sprejme. Bil je seveda samozavestno odbit. Ali iz te odklonitve se je rodila osveta. Mož je za nekaj časa izginil iz Kansasa. Noč in dan se je vadil v golfu in ko se je vrnil med ljudi, je bila prva njegova pot k Margareti, katero je javno pozval na tekmo. Hočeš — nočeš, je morala Waddlesova pristati na izzivalno zahtevo. Tekma se je vršila — trgovec je igral sijajno in je zmagal; Margareta je podlegla in čez par tednov je postala trgovčeva žena.

Obtožnica proti Monte Carlu

V Londonu je zbral neki odbor deset tisoč funtov denarja, ki naj omogoči izdajo knjige Edvarda C. Hennequina «J'accuse Monte Carlo». (Obtožujem Monte Carlo). Mož je popisal v knjigi spomine na nekega svojega prijatelja, ki je v Monte Carlu zapravil vse svoje premoženje in potem izvršil samomor. Hennequin piše:

«Dvigam strašno obtožbo proti igralnici. Skoro vsako uro pade v Monte Carlu kaka žrtev, bodisi da jo oropajo premoženja in ji pri igri vzamejo vse, kar ima, ali pa napravi konec svojemu življenju. Policija motri križem rok te neštete tragedije. Ona samo pomaga pospeševati dotok zlatih dividend, katerega prinaša igralnica. Samomorilce pokopavajo brez zdravniškega pregleda, tako da se nikdar ne ve, ali je kdo izvršil samomor ali pa je bil umorjen.»

Že rokopis knjige je vzbudil med Angleži velikansko pozornost in ogorčenje. Pravijo, da se je za stvar zavzel sam londonski škof, ki bo o Monte Carlu govoril na leci in priporočil svoji duhovščini, naj tudi ona stori isto v svojih okoliših. Baje hočejo Angleži dati pobudo, da pride Monte Carlo na razpravo pred Društvo narodov v Ženevi.

Požar grmovja v Avstraliji

Koncem prošlega stoletja smo pastirji na notranjskodolenjski meji kurili ogenj v gozdu, ki je pričel na široko goreti. Vsaj mesec dni so hodili lastniki gasit, a vedno je začelo kje izpod mahu nanovo tleti. Hujši so gozdni požari v južni Franciji, kjer se pojavljajo leto za letom, a vendar ne dosegajo ognjene uime, ki pustoši avstralske goščave. Ženevsko zemljepisno društvo poroča v zborniku **Matériaux pour l'étude des calamités** o teh požarih, osobito iz leta 1925., ki je trajal blizu dva meseca. Tedaj je gorela 160 km dolga črta, ki je potovala po 10 do 13 km na uro. Kateri pešec bi si upal tekmovati?

Zlo se bo popravilo, saj mati priroda najde vselej pripomoček. Ali trajalo bo 30 do 50 let, preden se požarišče zaraste Na tisoče hektarov paše je izginilo. Pašniki si bodo laglje opomogli nego domenske šume v N. Walesu. Živina je mnogo trpela. Enemu in istemu posestniku se je speklo ali osmodilo na tisoče ovac. Dosti živali, ohromelih ali oslepelih, je bilo treba iz usmiljenja potolči. Zanimiva domača favna šteje dokaj izgub: kenguruji ali klokani so kopoma, tropoma begali pred ognjenimi zublji, ki so segali tudi pod zemljo in spalili velike sklade lignita (rjavega premoga). Krvavi jeziki so požrli znatne zaloge žita, volne, upepelili hiše in pristave, medtem ko se je redko prebivalstvo po večini zateklo v vodotoke in predore.

Vzrok? Je li kadilec, kakor se pri nas rado misli? Bržkone izhaja požar iz ognjev po taboriščih. Ako se kurišče dodobra ne pogasi, se kaj lahko sovražnik razpase, zlasti ker je v Avstraliji velika suša, saj vse poletje ne pade niti kapljica dežja, in doseže vročina 40 do 50 stopinj. Razen tega je obramba na slabi podlagi, delati se da kvečjemu ponoči, ako pa vstanejo viharji, je napredovanje požara strahotno. Boj proti tej uimi bo v Avstraliji še dolgo nedostaten. Obstaja poglavitno v tem, da se po preudarku žrtvuje ognjenemu zmaju določeno okrožje, a ko dospe na to mejo, pa «mu reje zmanjka in ugasne». Ali če hoče ta zemljina napredovati, si mora omisliti še drugih branikov Sosebno bo treba najti vode, kar bo na žalost stalo neznanskega denarja.

Društvo nergačev

Lahko bi ga ustanovili pri nas, kjer imamo odlične zastopnike nergačev, toda ker v civilizaciji še nismo toliko rafinirani kakor Francozi, je organizacija položila svoje temelje v Parizu. Društvo je prav za prav nekakšna idealistična ustanova: odbor namreč razglaša da mu niti na misel ne pride da bi pozitivno delal, temveč hoče samo dajati duška nezadovoljstvu, ki ruje po ljudeh radi težkih eksistenčnih razmer.

Načela, po katerih bo društvo delalo, so: proč s politiko pri gospodarskih akcijah! Proč z nadležnimi hišnimi gospodarji, ki odirajo najemnike, in proč z najemniki, ki odirajo podnajemnike! Proč pa tudi z mesarji ki navijajo cene mesu, proč z razkošnostjo, ki ustvarja siromašnim slojem neznosno življenje in proč s potratnostjo in razsipnostjo, ki jemljeta revežem to, česar imajo bogatini na prebitek

Pravijo, da program društva Parižanom zelo ugaja in da imajo nergači v občinstvu toliko zaslombe kakor nobena druga organizacija

Papiga in opica

Neki francoski igralec je imel zelo lepo papigo, ki je znala govoriti malone kakor človek. Imel pa je tudi modrega šimpanza. Oba, šimpanz in papiga, sta vse večere prebila v loži svojega gospodarja v gledališču.

Nekega večera pa se je pripetilo nekaj nečuvenega. Ko je stopil v odmoru igralec z nekaterimi prijatelji v svojo ložo, se je skoro sesedel ob nenavadnem prizoru: šimpanz je držal papigo v naročju in ji lepo, kakor se spodobi, skubil perje!

Ob prihodu igralca je opica svoje delo malone že dovršila. Papiga pa, ki je bila dobro vzgojena, se ni nič kaj razburjala in je goste sprejela z veselim klicem:

»Krasen večer, gospoda! Krasen večer, gospoda!«

— Ali imate še kaj včerajšnjega kruha?
— Seveda ga imam!
— Ni prav! Morali bi ga bili že včeraj prodati!

Sedemkrat poročena z istim možem

Mesto Newyork se lahko ponaša, da živi v njem žena, kateri se je posrečilo doseči šestkratno ločitev od svojega moža in stopiti sedmič zopet ž njim v zakonsko zvezo. Ta dama se piše Albina Lichinger in se je seznanila leta 1922., ko je bila stara 18 let, s 35 letnim Henrikom, se zaljubila vanj in se ž njim poročila. Že meseca januarja 1923. pa se je zakonskega jarma naveličala, šla je v Mehiko in dosegla tamkaj razvedbo braka. Razstavljena soproga pa sta imela smolo in sta morala potovati nazaj v Zedinjene države z istim vlakom. Vožnja je bila dolga in na tej vožnji sta se vdrugič zaljubila ter se 15. februarja 1924. zopet poročila. Poletje sta prebila v nekem morskem kopališču, kjer je prišlo med njima zopet do preloma. 10. septembra 1924. sta šla zopet narazen. In tako sta se drug drugemu odtujila in zopet zbližala šestkrat zaporedoma.

Pred kratkim sta se «on» in «ona» vnovič podala k sodniku, da ju zopet poroči. Šerifu pa se je zdelo smešno, da živita mož in žena ob takih kapricah, se najprej razvedeta, potem zopet spravita, in na koncu zopet poročita. Zato se je uprl poroki z izjavo, da nima nič zoper to, če se ženska poroči dvajsetkrat zaporedoma z dvajsetimi različnimi moškimi. Smatra pa za nemoralno, da pribeži ženska vedno nazaj k svojemu staremu možu. Zato je prepustil odločitev o tem težavnem vprašanju višjemu sodišču, kateremu je poslal ženino izjavo, da so se vse ločitve izvršile radi njene muhavosti, to je po njeni krivdi.

Ameriški listi imajo z zadevo mnogo zabave. Pišejo, da bi bilo najboljše, če bi sodišče moža proglasilo za norca. Normalen moški, pristavljajo, se bo pač premislil, preden bo sedmič poročil ženo ki ga je že šestkrat pustila na cedilu.

Čudna nočna dirka

Bilo je v Brooklinu ob desetih zvečer. Neki gospod se je baš odpravljal v posteljo, ko nenadoma zasliši, da hoče nekdo vlomiti v njegovo stanovanje.

Kdo bi naj bil drugi kakor tat?

Po bliskovo plane gospod — Mihael Herson mu je bilo ime — s postelje in v hipu je pri vratih. Toda uzmović je bil še bolj uren in ni čakal, da bi prišlo do neprijetnega snidenja. Ubral jo je po stopnicah. Herson pa za njim. Oba sta bila dobra tekača, toda tatu so iz strahu pred ječo rastla krila.

Dospela sta do hišnih vrat, tat jih je odprl in smuknil na cesto. Mihael Herson je bil bosopet in v sami srajci, česar pa se menda ni zavedal. Neženirano je stekel med prestrašene ljudi, ki so gotovo mislili, da imajo opravka z norcem, in ni izpustil tatu izpred oči. Slednjič se mu je posrečilo, da ga je zagrabil in predal policiji.

Toda kdor bi mislil, da je bila stvar s tem končana, bi se motil. Vlomilec je za svojo poskušeno tatvino že dobil plačilo, Mihael Herson pa se bo še moral zagovarjati — ker je z epičnim zasledovanjem v srajci in spodnjih hlačah po newyorških ulicah pohujševal pasante.

Ekspresna justica

Angleška sodišča so znana po hitrosti in točnosti. Vendar poseka nekaj, kar se je zgodilo v Londonu te dni, vse tozadevne rekorde.

Dvajsetletni čevljar James Stratton je umoril pred osemnajstimi dnevi svojo ljubico Mayes, kateri je bilo 25 let. Umor je bil izvršen v vagonu londonske podzemne železnice. Ljubimca sta sedela v vagonu sama. Iz malenkostnih vzrokov sta se sporekla, nakar je čevljar ošinil dekleta s palico po glavi, potem pa je potegnil šilo in ljubico zabodel. Ko se je železnica ustavila, je Stratton poklical sprevodnika in mu povedal, da je on zločinec.

Preiskovalni sodnik je takoj zaslišal krivca, ki je priznal svoje dejanje. Akti so šli naprej in tako je prišlo do razprave, še preden je Stratton utegnil shujšati v ječi ob ričetu. Razprava proti morilcu je bila zelo kratka. Trajala je jedva šest minut. Strattton je priznal umor bil je obsojen na smrt in je že drugo jutro bil na onem svetu.

M. Zevacco: Največja senzacija filmske sezije 1927/28.

FRANCOSKA MESALINA

BURIDAN

Skrivnostne ljubavne noči razvratne kraljice Margarite, zloglasne francoske Mesaline, ki je za eno noč vabila mlade kavalirje v kulo Nesle ter jih naslednje jutro dala vreči v valove reke Seine. — Čez dan pobožna kraljica, a zvečer hujša kakor poznata carica Bizanta, zloglasna Teodora, in hujša kakor prva žena rimskega cara Claudia - Mesalina..., to je bila deviza francoske Mesaline, kraljice Margarite, žene francoskega kralja Louisa X. — Premijera tega grandijoznega, z največjim razkošjem opremljenega in nad vse senzacijonalnega velefilma, se predvaja **v nedeljo 20. t. m. ob 3., 5., 7. in 9.** z velikim orkestrom. — **ELITNI KINO MATICA,** najudobnejši kino v Ljubljani. — Telefon štev. 2124.

Zdrava in krepka deca so materina sreča!

Prosti zrak, svetloba, skrupulozne telesne čistoče ob strogi higijeni v hrani, so bitni pogoji za dobro zdravje in za čvrstoto Vaše dece.

Izbrano hrano, k temu redilno, bogato na vitaminih, fosforju, in v najmanjšem obsegu nudijo Vam

OVOMALTINE

ako jih uporabljate v hrani deteta že odstavljenega od prsi, one dajo dečjemu organizmu vse sestavine, potrebne za razvoj. OVOMALTINE močno pomagajo za časa kritične dobe rastenja, v kratkem času izboljšajo splošno stanje nežne, rahitične in bolehne dece.

Ovomaltine se dobi v vsaki apoteki in drogeriji po ceni:

100 gr 18·50 Din. 250 gr 36·25 Din.
500 gr 63·25 Din.

Zahtevajte poskusno pošiljatev, sklicujoč se na list. od

Dr. A. WANDER d. d. tovarna farmacevtskih in dijetetnih preparatov

ZAGREB, Jurjevska ul. 37.

D. L.:

Odpustek

Na vzhodu je začela rdeti jutranja zarja. V mesto, ki ga kakor kača obdaja lena, zelena reka, prihajajo ljudje peš in na vozovih.

Zgodaj je vstal Slavko, se napravil in šel v mesto. Bil je boječ, tih...

Krvavordeče solnce se je pravkar prikazalo izza gora Srečal je Silvo... Bila je glasna, razposajena.

— O, Slavko, dobro jutro, ga je brž pozdravila.

— Klanjam se, Silva.

— No, kaj mi boš danes kupil, Slavko?

Prišla sta ravno mimo slaščičarja. Slavko vzame iz žepa listnico in kupi Silvi lepo, rdeče srce.

Smehljaje se je sprejela sejmski odpustek...

Šla sta proti domu. Slavko je plah in tih korakal poleg nje kakor suženj — bal se je povedati — kakor suženj ljubezni...

— Ali pridete v soboto kaj v vas? ga je vprašala pri odhodu.

— Ne vem, morda, ji je odgovoril in zardel...

Gospodična Silva se je naivno nasmehnila

— Pridite, pridite. Pa z Bogom! Zavila je proti domu.

Drugo jutro je stala Silva sredi kokoši in drobila sladko pecivo — včerajšnje srce.

Slavko se je ravno vračal z jutranjega izprehoda. Zdajci je obstal in se zagledal...

V dalji je videl gospodično Silvo in svoje srce, kako ga zobljejo kokoši. Ostrmel je in žalostno zastokal.

V. Gadalin:

E. Michel:

Georges

«Prosto!»

Georges je stopil v sobo.

Oče je delal. Dvignil je glavo in pogledal, kdo je prišel. Ko je zapazil da ga je posetil sin, se je spet zaril med akte in delal dalje.

«Ali motim?»

«Samo trenutek še, potem sem ti na razpolago.»

Ta trenutek je bil Georgesu večnost. Vzel je stol, prekrižal noge in prižgal cigareto.

Oče je končno odložil pero in se obrnil k sinu

«Ali nimaš ob tej uri službe v banki?»

«Nisem šel v banko, ker želim govoriti s teboj. Stvar je nujna. Ravnatelju sem rekel da me boli glava.»

«Kaj pa je zopet? Zopet nova . . .?»

«Neumnost, kaj ne oče? Seveda je neumnost kakor vse prejšnje Toda, za vraga tokrat je prokleto resna Moram se vselej prijeti za glavo, ko se spomnim, da sem jaz res tisti Georges d'Aprevil, ki je . . .»

«Ne govori dalje . . . Zakaj gre? Pustolovščina? . . . Ali gre spet za našo čast?»

«Pred vsem gre za denar; za čast? Lahko bi se čutile posledice tudi na časti!»

«Žalostni kavalir! . . Toda razloži mi že vendar kaj hočeš!»

«Igral sem, do včeraj! Brez denarja, na častno besedo . . . Visoko sem igral Dvajset tisoč . . in sem izgubil . dolgovi . . kje naj dobim denar? Vzel sem ga v banki iz blagajne. Dvajset tisoč frankov mi manjka, ravno toliko kolikor sem potreboval, da sem plačal dolg Zapazili še niso ničesar morda bodo jutri najpozneje pojutrišnjem . Mislil sem da mi boš vsaj še tokrat pomagal, da uredim v banki . .»

Vikont je vzrojil:

«Nesrečnež! Kako cinično mi pripoveduje . . . Jutri bom torej lahko čital v časopisih, da je moj sin Georges d'Aprevil, kral — da pride pred porotnike in v kaznilnico . . . A ti to zaslužiš, za Boga ker me onečaščaš, da moram zardeti, če slišim tvoje ime! . . .»

Stari vikont je s svojimi dolgimi koraki premeril sobo. Načrt, grozen načrt, je zorel v njegovi duši.

Mrmral je: «Kaznilnica! . . . D'Aprevil v kaznilnici! . . .»

Obstal je.

«Dobro! . . . Plačam, vse plačam, v eni uri bo denar nakazan brez besede, brez nepotrebne graje . . . Tako delam že osem let! . . . Danes pa gre za čast . . za čast mojega rodu . . . To je nekaj drugega . . . Ti pojdeš sedaj v mojo sobo, tam dobiš v predalu pisalne mize revolver . . . Nabit je . . . Mislim, da me razumeš . . . Nesrečno naključje . . Rekli bodo, da je bilo nesrečno naključje . . Raje te objokujem mrtvega, kakor onečaščenega . . . Pojdi torej in preden se vrnem . . . Kako, obotavljaš se? . . . Potemtakem si tudi strahopetec? . . .»

Georges se je dvignil s stola. Ni kazal, da bi se mu posebno mudilo Stopil je v vestibul in je šel po stopnicah. Oče je gledal za njim dokler ni izginil v senci. Nato je ostavil hišo, kakor je rekel

Ko je opravil preko svoje banke nakazilo na Georgesovo, se mu je odvalil kamen od srca. Čast je bila rešena. Mrtvi lahko počiva v miru . . . Mrtvi!

Vikont se je zdrznil.

Solnce je žarelo, povsod je vriskalo življenje, na tleh, v zraku, na strehah, na drevju . . .

Otroci so se igrali na cesti — kričali so in se lovili . .

Tedaj je stari vikont videl Georgesa, majhnega, kakor so bili ti malčki . . .

Srce mu je zakrvavelo . . .

Pospešil je korake: «Prepozno je... prepozno pridem! Zmešalo se mi bo!»

Misli . . .: «Ali je bil samokres nabit? . . . Da bil je . . . Nemogoče . . . Tisti mal deček . . . Žena je umrla, ko mu je dala življenje! . . .»

Hiti . . . hiti čedalje bolj; znoj mu curkoma teče z obraza. — Ne obriše ga . . .

«Ura bo že, ura, odkar sem šel z doma! . . .»

Poklical je avto . . .

«Hitro, vozite z največjo brzino! Zdravnik sem! . . . Rešiti moram bolnika!»

V vrtincu gleda ceste, ki beže mimo njega, ljudi, vozove, ki ga srečujejo!

Ali pride dovolj zgodaj? Ali bo neomadeževana čast sinu dražja od mla-

Kraljestvo mode

Modne novosti za naše malčke

Splošno stremljenje po telesni lepoti, zdravju in vnanjosti, se ne ustavlja pri odraslih osebah. Prenaša se tudi na otroke. Zdrava, okretna, modno napravljena deca je imperativ našega časa. Zato se razume, da bo modna dama pred pomladjo poskrbela tudi za deco ter izbrala dražestne modele, da primerno obleče svoj rod.

Otroške oblekce izdeluje moderna dama sama, doma, po svojem okusu. Kajti le taka oblačilca se prilegajo otroku in mu lahko dajo tisto individualno noto, ki si jo želi dama sama. Za otroška oblačilca predpisuje nova moda priprosto linijo. Tudi barve posnemajo dnevno damsko modo. Uporabljajo se blagovi v srednjesvetlih barvah. Za boljše prilike bodo merodajne modre nijanse. Plašči posnemajo najraje raglanske kroge, kakor pri odraslih, dekliške obleke pa so krojene v priljubljeni žemperski fasoni.

Na naši sliki vidimo priprost svetlobarven raglan, ki se prilega k vsaki oblekci. Temu raglanu dodamo posebno otroško noto s tem, da ga obrobimo s pisanimi portami. Radi lepšega uporabljaš kot rečeno pisane, rudeče, modro, oranžno in zeleno barvane porte. S temi portami garniramo seve ves rob plašča ovratnik, zapono na hrbtu in rokave. K portam prišijemo vzporedno še kak enako pisan trak, kar pojača vtis tega edinega okrasja otroškega plašča.

Deklica na levi je oblečena v tipičen bluzast model, ki ga splošno predpisuje sedanja damska moda. Kratko nagubano krilce je prepasano z lakiranim pasom iz usnja. Barva pasu je pisana. Gornji bluzasti del se zaključuje z mornarskim ovratnikom in je v zvezi s svilenim podvratnikom. Manšete so iste barve kakor ovratnik.

Obleke za dečke so priproste. Za boljše prilike opozarjamo na srčkano etonasto oblekco. Zanimiv je tu po angleških vzorih skrojen raven, spredaj odprt sako v zvezi z belim pike telovnikom. Tudi ovratnik in manšete so iz istega blaga. To daje dečku izraz odraslosti.

Za deklice so najpripravnejše oblekce iz potiskane svile. Tako vidimo na desni strani. Najprimernejše je pisano, pralno blago, na pr. iz etamina, pralnega krepa itd. Gornji del je raven in priprost, spodnji del se razpušča v podolgovate volane, nalik pahljači. Drobni ovratnik in oba sklepa ob ročnih členkih sta iz enobarvnega materijala.

Telovniki iz moareja

pričajo o najmodnejšem okusu. Slika nam prikazuje svilenočrno obleko v zvezi s ta-

kim telovnikom iz sivega moareja. Tudi manšetna garnitura je iz tega blaga. Na levem reveru se bohotno šopiri pastelnomodra cvetka.

Pralne ročne slikarije

so prišle prilično v modo in bodo glavno okrasje pomladnih in poletnih bluz. Cvetni

ornamenti so črtani samo na sprednjih delih. Take bluze bodo obrobljene z markantnimi, temnomodrimi ali sploh temnobarvnimi robovi iz svile. Zlasti dobro leže ti robovi pri manšetah. Na ta način se ublaži nekoliko osladen vtis pisano barvanih bluz.

POMLADANSKE NOVOSTI
MODNI ATELJE
M. ŠARC
LJUBLJANA, KONGRESNI TRG 4.

dosti in življenja. Oče, saj si mu rekel sam: «Ali si tudi strahopetec? . . .» Tvoja kri je, a d'Aprevil ni strahopetec . . . D'Aprevil igra, plača in se ustreli . . .

Taksi se ustavi . . . Šoferju vrže deset frankov in zdrevi po stopnicah, po dve, po tri namah . . . Srce mu hoče počiti . . . Vrata njegovega stanovanja? . . . Prisluškuje . . . Nič! . . . Kako mu trepečejo prsti, ko vtika ključ v ključavnico . . . Nič se ne gane v hiši . . .! Uho ne zazna šuma, ropota ne sliši . . . Roko pritiska na srce, ki bije in bije kakor kladivo na nakovalu . . .

Deset skokov in stoji pred njegovimi vrati . . . stoji mirno in ničesar ne sliši . . . Odpira. Kriči, kriči kakor žival: «Georges, Georges! . . .»

Georges sedi za pisalno mizo živ . . . živ! . . .

In puši cigareto . . .

Oče stoji pred njim, tiplja po mizi in išče samokresa.

«Revolver! Kje je moj revolver . . .?»

«Bil sem v strašni stiski, papa . . . do nosu v dolgovih, niti vinarja nisem imel, niti vinarja v žepu . . . Svoj revolver hočeš? . . . Ni še deset minut, kar sem ga prodal . . . pri puškarju, saj ga poznaš, pri tistem na vogalu . . .»

(Prevel B. R.)

Pouk v ljubezni

Ljubezen je fantazija, dar božji, varanje samega sebe, navada, minljivi žar strasti. Vse polno je definicij ljubezni. Zato ni čudno, da je bila Irina Pavlovna Kuročkina, ki še kliub svojim trideset letom ni poizkusila ljubezni, pri premišljevanju tega problema vsa zbegana in je prišla do zaključka, da ljubezen ni nikaka pena . . .

Bil je lep pomladni večer, cvetice so duhtele in slavec se je nekje oglašal. Irina Pavlovna je sedela v mehkem luninem svitu v drevoredu in je poslušala slavčevo petje . . . Slavček je gostolel, umolknil, pa začel zopet iznova . . .

— Bodite moj učitelj. Nikolaj Petrovič, se je obrnila Irina k znancu na letovišču, gospodu Šilinu, ljubeznivemu mladeniču, ki ji je bil vztraino za petami, tako da je pričenjala občutiti nekaj novega, nekaj posebnega, v srce segajočega . . . Nikakor pa ni mogla razumeti, da bi bila to ravno ljubezen . . .

— S čim vam morem biti na uslugo?

— Povejte mi, kaj je prav za prav ljubezen?

Koketno in izzivajoče je pogledala Šilina.

— Končno, si je mislil Šilin, sem vendar blizu smotra. In je pričel razlagati . . . O, kako dobro je znal razlagati! Irine Pavlovne je bila sama pazljivost. Ko pa je od samega razlagania postal že skoro hripav, je umolknil in je vprašujoče pogledal svojo učenko . . . Ona pa je čakala nadaljevania . . .

— Jutri bom nadaljeval, Irina Pavlovna.

Nato sta se poslovila.

•

Minilo je leto dni . . . Zopet je prišel topel pomladni večer . . . Cvetice so duhtele . . . Slavček je prepeval svojo pesmico kakor nekdaj . . .

Irina Pavlovna ga ni slišala. Pregledovala je potrdilne listke o zastavljenih predmetih. Sedaj je vedela, kaj je ljubezen, in je sanjala o kateremkoli učencu, ki bi ji rešil njene učne pripomočke . . .

Naznanilo.

Kdor želi imeti letos prvovrstno in najmodernejšo slikarijo, naj naroči le pri tvrdki

Ivan Martinc,
sobni slikar in pleskar. LJUBLJANA, Poljanska cesta 20

:—: Konkurenčne solidne cene! :—:

Neštelo vrst modernih čipk

za damsko perilo, ročna dela obleke, zastore itd. nudi vedno prav ugodno najpestrejša zaloga čipk in modna trgovina

T. EGGER, Ljubljana
Sv. Petra cesta v bližini frančiškanske cerkve.

Radio

Izvleček iz večernih programov

DUNAJ (517 m 7 kw), PRAGA (349 m 5 kw), STUTTGART (379 m 10 kw), FRANKFURT (428 m 9 kw), BRNO (441 m 3 kw), RIM (449 m 3 kw), LANGENBERG (469 m 60 kw), BERLIN (484 m 10 kw), VARŠAVA (1111 m 10 kw).

Nedelja, 20. III.

DUNAJ, 18.30: Komorna glasba. — Schubert: Klavirski trio v B - duru, op. 99; Pesmi Fr. Schuberta.
20: Schönherr: Vražja ženska. Drama v 5 dejanjih.
PRAGA, 19.30: Skupen program za Prago in Brno: Dvořakove, Sukove in Novakove skladbe.
STUTTGART, 17.30: Uvodno predavanje v opero »Siegfried«.
18: Wagner: Siegfried. (Prenos iz Berlina.)
FRANKFURT, 20.30: Recitacijski večer.
21.30: Koncert orkestralnega društva v Frankfurtu.
BRNO, 19: Orkestralni koncert: Mozart: Figarova svatba. (Overtura.); Mozart: Cherubinova arija iz »Figarove svatbe«.
19.30: Program iz Prage.
RIM, 21: Večer italijanskih oper. Odlomek iz opere »Plašč«. (Puccini.) Četrto dejanje iz »Rigoletta« (Verdi).
LANGENBERG, 19: Drobiž iz svetovne literature.
20.15: Ptičar, opereta v 3 dejanj...
BERLIN, 18: Wagner: Siegfried.
VARŠAVA, 20.30: Koncert.

Ponedeljek, 21. III.

DUNAJ, 21.05: Koncertna akademija.
20: Skupen program za Prago, Brno in Bratislavo. Koncert: Händel, Buononcini, Vitali, Scarlatti, Pergolese, Paganini, Boccherini.
STUTTGART, 20: Simfoničen koncert: Schumann: Simfonija v B - duru; Goldmark: Spomladanska uvertura.
FRANKFURT, 20: Odlomki iz angleške literature.
20.15: Stara in nova zborovska glasba.
BRNO, 19: Orkestralni koncert: Dvořak, Smetana, Dvořak, Bastl, Fibich, Dvořak.
20: Svatopluk Čech: V lipovi senci. (Invalidova pripovedka.)
20.15: Program iz Prage.
RIM, 21: Vokalni in instrumentalni koncert.
LANGENBERG, 20: Pota do ženskih poklicev. (Predavanje.)
20.30: Pesništvo nordijskih narodov.
BERLIN, 20.30: Beethovnove slavnosti: Sonata za klavir v C - duru, op. 53.
21: Beethovvnova maša v C - duru (za štiri soliste, zbor in orkester).
VARŠAVA, 20.30: Koncert.

Torek, 22. III.

DUNAJ, 20.05: Fragmenti iz oper: Sevilski brivec, Fra Diavolo, Regimentova hči in Zvonček eremita.
PRAGA, 20: Skupen program za Prago in Brno. — Zabaven večer.
STUTTGART, 20: Program na izbiro.
21.30: P. Raynal. Spomenik neznanemu vojaku. Tragedija v 3 dejanjih.
FRANKFURT, 20.15: Zabaven večer.
21.50: O demonih in strahovih. (Recitacije.)
BRNO, 19: Komorna glasba: Beethoven: Sonata, op. 69 za čelo; Godalni kvartet op. 131 v Cis - molu. (Izvaja moravski godalni kvartet.)
20: Program iz Prage.
RIM, 20.45: Simfoničen in vokalni koncert.
LANGENBERG, 20.30: Resne in šaljive pesmi.
BERLIN, 20. Glavna vprašanja estetike. (Predavanje.)
20.30: Komorna glasba: Beethoven: Godalni trio v C - molu, op. 9, št. 3. Sonata za klavir in violino v A - duru, op. 47. (Kreutzerjeva sonata.) Godalni kvartet v B - duru, op. 130.
VARŠAVA, 20.30: Beethovnova proslava: Sonata za violo v C - molu, op. 30, št. 2. Kreutzerjeva sonata.

Sreda, 23. III.

DUNAJ, 20.05: Mešan večer. Iz skladb Comzaka, Ziererja in Straussa.
22.20: Lahka orkestralna večerna glasba.
PRAGA, 20.08: Skupen program za Prago in Bratislavo. Vseslovanski večer na čast prezidentu Masaryku. Sodelujejo Poljaki.
STUTTGART, 20: Poljuden koncert filharmoničnega orkestra: Orijent v ogledalu Zapada.
21.30. Pesmi, kupleti itd.
FRANKFURT, 19.45: Mladi ruski pesniki (Predavanje.)
BRNO, 19: Orkestralni koncert: Glinka, Musorgskij, Borodin, Rebikov, Čajkovskij.
20.30: Slovaške pesmi.
RIM, 21. Prenos iz gledališča.
LANGENBERG, 20.10: Iz lovskega življenja.
20.30: Orkestralni koncert: Händel, Bach, Beethoven, Wolf, Liszt, Hausegger, Schillings.
BERLIN, 20.30: Beethovnova proslava. Predavanje o Beethovnovem življenju.
21.15: Dvesto let orkestra: Beethoven: Deveta simfonija.
VARŠAVA 20.30: Izvlečki iz operet in plesne godbe.

Četrtek, 24. III.

DUNAJ, 18.30: Dunaj za Beethovna. (Predavanje.)
20.05: Koncert Dunajskega simfoničnega orkestra: Borodin: Iz stepe; Dvořak: Čarovnica, simfonična pesnitev; V odmorih R. Straussove pesmi. Weber: Koncert za orkester. Schubert: Simfonija v H - molu.
PRAGA, 20: Skupen program za Prago, Brno in Bratislavo. Pesmi in orkester.
STUTTGART, 20: Lortzing: Dva strelca. Komična opera v 3 dejanjih.
FRANKFURT, 21.15: Parpert: Beethoven. Drama v 2 dejanjih.
BRNO, 19: Odločilna raketa. Komedija v enem dejanju.
20: Program iz Prage.
RIM, 20.45: Vokalni in instrumentalni koncert.
LANGENBERG, 20.15: Sofokles: Antigona
22.35: Pesmi z lutnjo.
BERLIN, 20.30: Beethovnova glasba za Goethejevo tragedijo »Egmont«.
VARŠAVA, 20.30: Simfoničen koncert francoske glasbe: Delibes: Arije iz opere »Lakmé«, in baleta »Sylvia«. Lacome: Afrikanska suita. Massenet: Elegija. Godard: Valček »Zvezde plešejo«.

Petek, 25. III.

DUNAJ, 20: Hauptmann: Samotni ljudje. Drama v 5 dejanjih.
PRAGA, 20.08: Zabavna glasba.
21: Iz ruske muzike. (O priliki ruskega dramatskega tedna na Češkoslovaškem.)
FRANKFURT, 19.45: Pregled znanosti in tehnike. (Predavanje.)
20.15: Koncert za čelo.
BRNO, 19: Orkestralni koncert: Mozart. Titus. (Overtura.) Gauvin: Turška suita.. Moskovskij: Valček ljubezni. Čajkovskij: Labodje jezero. Offenbach: Hoffmannove pripovedke.
20.30: Pevski koncert.
RIM, 20.45: Večer operetne in druge lahke glasbe.
LANGENBERG, 20.15: Stara in nova zborovska glasba.
BERLIN, 20.30: Komorna glasba v spomin Beethovna: Godalni kvartet v F - duru, op. 18, št. 1. Iz pesemskega cikla: Daljni ljubici. Godalni kvartet v F-duru, op. 135.
VARŠAVA, 20.15: Filharmoničen koncert.

Sobota, 26. III.

DUNAJ, 20.15: Beethovnov večer: Eno uro v Beethovnovi družbi. (Govor.) Glasba iz »Egmonta«. Večerni plesni koncert.
PRAGA, 20: Skupen program za Prago in Brno. Koncert pevskega društva moravskih učiteljic: Dvořak: Moravski dvospevi. Foerster: Devica. V kotu. Tišina. Kricka: Troje moravskih pesmi.
20.45: Predavanje o Beethovnu.
21: Beethovnov godalni kvartet, dve pesmi. Trio v D - duru, op. 70.
STUTTGART, 19.30: Beethoven: Fidelio, opera v 2 dejanjih. Prenos iz Berlina.
FRANKFURT, 19.15: Uvod v opero »Fidelio«.
19.30: Fidelio. (Prenos iz Berlina.)
BRNO, 19: Koncert: Dvořak: Trio v B - duru. Glazunov: Chant du Menestrel. Manén: Španska suita.
20: Koncert pevskega zbora moravskih učiteljic.
RIM, 21: Prenos iz gledališča.
LANGENBERG, 19.30: J. S. Bach: Matevžev pasijon.
BERLIN, 19: Uvod v prenos iz Državne opere.
19.30: Beethoven: Fidelio. Opera v 2 dejanjih. (Iz Državne opere.)

Najidealnejša krema za nego lica.
„CREME ELECTRA"
Vam bo že po prvi uporabi neobhodna. Parfumirana z
Rosa Centifolijo
Z dovitim prirodnim vonjem temno rdeče rože. Dobiva se po vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah v tubah in lončkih. Vzorci gratis in franko.
I. F. Schwarzlose Söhne
Berlin
Gen. zast. Heller i Vajdanji, Vel. Kikinda.

Pet let mariborske podružnice „Jutra“

Pet let mariborske podružnice »Jutra«.

Pet let je za nami, kar je ustanovilo »Jutro« v Mariboru svojo podružnico, miniaturno izdajo »Jutrovega« ljubljanskega aparata z redakcijo in upravo. Jubilej? List, ki čuti v sebi mladostno moč, ne slavi jubilejev. Ali ta datum nam nudi priliko, da se ozremo nazaj na delo in uspehe.

»Jutro« v Mariboru! Ko so prihajale prve številke (in kakšen je bil položaj mariborskega tiska v prvi dobi po prevratu, pripoveduje drug članek), je vzbudilo »Jutro« v vseh krogih veliko pozornost. Ugajala je tako njegova tehniška oblika kakor tisti pravi moderni žurnalistični duh, ki je vel iz slehernega stolpca. Dobre in hitre informacije iz prve roke, neposreden stik z Beogradom, kratka in točna poročila iz vseh krajev ožje domovine, nič dolgočasnega, vse pregnantno in jasno, v vsem nacionalna in napredna borbenost — to so bile takoj v začetku vrline »Jutra«. Vsi smo takrat živeli v naglem tempu poprevratnega časa, zato nam je ugajal ta za slovenske razmere nov elan časnikarskega dela. »Jutro« si je začelo pridobivati vedno več ugleda in krog njegovih čitateljev je postajal od meseca do meseca širši.

«Jutro» je tu!

L. 1922. se je pojavila v Barvarski ulici plošča z napisom »Jutro«. V prostoru, ki ni neugleden, če upoštevamo stanovanjsko bedo, je začel klepati pisalni stroj. Za njim je sedela mlada gospa ali pa je vpisovala v veliko knjigo naslove novih naročnikov. Semintja po sobi je hodil z dolgimi nervoznimi koraki prvi »Jutrov« mariborski urednik Milan Plut, ki ga je poslala redakcija iz Ljubljane, da naveže najožje

Dr. Avg. Reisman, mariborski urednik «Jutra».

stike z Mariborom, takrat še polnim poprevratnega elana in navdušenja. Pred podružnico so se ustavljali nešteti ljudje in čitali na steni nabito »Jutro«. Zopet novotarija za Maribor, toda prikupljiva in — uspešna.

Tako se je »Jutro« zasidralo v naši prebujeni »obmejni trdnjavi«.

Milan Plut, ki danes že spi pod rušo, je po izvršeni organizaciji uprave in redakcije zapustil Maribor in se vrnil v ljubljansko uredništvo. Vodstvo podružnice je prevzel g. dr. Avgustin Reisman. Mlad, inicijativen odvetniški koncipijent je bil takrat. Deloval je v narodnih društvih, vzpodbujal k borbenosti, navduševal in vnemal svojo okolico za načelno politiko. Tiste čase se je prva prevratna doba že nagnila k koncu. Politično žarišče se je premaknilo iz Ljubljane v Beograd. Vidovdanska ustava je prinesla mariborsko oblast in z njo je vzrastel pomen Maribora. Tako je tudi za »Jutro« kot borben napredni organ nastala potreba, da dobi v Mariboru poročevalca, ki bo politično mobilen, hkrati pa dober žurnalist.

Takrat je postal dr. Reisman novinar. Že preje je sodeloval v lokalnih listih in ko še ni mislil na »Jutrovo« redakcijo, je napisal v »Marib. delavcu« najlepše besede, kar jih je v tistih letih napisal naš človek o — žurnalistih.

»Jutro« je rastlo. Njegova mariborska rubrika se je vedno odlikovala po novih in dobrih poročilih. Medtem se je širil tudi obseg lista, redakcijska stran se je vidno izpopolnjevala in »Jutro« je tolklo na polju časniške konkurence vse svoje nasprotnike.

Postalo je tako mariborski list kakor je ljubljanski. Prisililo je Mariborčane, da so ga čitali in naročali. Mi, ki smo stali izven njegovega kroga, lahko povemo, da je bil to za slovenske razmere nezaslišan žurnalističen uspeh. Upeljalo se je v vse kroge. Govoril si s socijalističnim voditeljem in iz žepa mu je gledalo »Jutro«. Profesor bogoslovja ti je priznal, da ga mora redno čitati, čeprav se ž njim ne strinja. Obiskal si starega nemškega veljaka — aristokrata, ki le za silo lomi slovenščino. Na mizi je bilo razgrnjeno »Jutro«.

Zanimive slike. Pa nikar misliti, da so reklama. »Jutro« je postalo v zadnjih letih mariborska narodna, politična in družabna potreba. Priznajmo to, kar pove tudi vsak pošten nasprotnik.

Čas je storil svoje, delo je obrodilo sadove, inicijativnost ni bila zaman.

Nočemo reči: »Jutro« je bil v Mariboru njegov urednik. Ali to že moramo pustiti: z vnemo je delal in še dela ta mož. Modern žurnalizem obstoji v načinu hitrega in jedrnatega informiranja, v sposobnosti, najti tudi takrat, ko se vsi »merodajni« (policija, sodnija itd.) zarotijo zoper reporterja, kopico novic, ki ljudi zanimajo. In to je znala mariborska redakcija »Jutra«. Včasi je zazvonil telefon v nočnih urah, ko so se vplivni in informirani možje podajali k zasluženemu počitku:

»Kateri zlodi pa ne da miru!...«

»Tukaj dr. Reisman.«

»Pardon...«

»Ali mi lahko poveste za »Jutro«, kako se je zgodilo...«.

In bilo je včasi blizu polnoči, ko je morala gospodična na telefonski centrali spojiti mariborsko »Jutro« z ljubljanskim. Zjutraj so se Mariborčani čudili, kako dobro in naglo je »Jutro« informirano.

Tako se dela v redakcijah. V malem in velikem. Tam, kjer ljudje razumejo »son metier.«

Včasi so vzbujala mariborska poročila debate, morda celo nejevoljo, — ali pa je brezkrvno in brezbarvno poročanje boljše? In slednjič: kdor je brez napak...

Ali »Jutro« je zavzelo svoje mesto v mariborskem življenju. To je njegov uspeh. Vratarji na postaji bi mogli povedati, kako so se večali zavoji, ki jih pripelje vsak dan (razen ob pondeljkih) ljubljanski poštni vlak tam med 9. in 10. uro. Takrat se zbere v čakalnici cel štab raznašalk, ki mu poveljuje marljivi upravnik g. Hlebš. Le poglejte jih na sliki! In takrat se raznese »Jutro« v sto in sto izvodih po lepem Mariboru. Ko se opoldne zbere okoli mize vsa družina, nastane tisti v »Jutrovih« družinah znani prizor:

»Meni roman.«

»Meni politiko.«

»Meni dnevne novice.«

To je velika vloga časnika v našem povojnem življenju. Nekoč ga je bral samo resen možak, družinski oče. Danes ga vsi čita, vse čuti potrebo po njem.

V Barvarski ulici pa kleplje pisalni stroj, veliki folianti se polnijo s številkami in g. Hlebš rožlja z drobižem in šteje z bankovci. Zunaj pred nabitim »Jutrom« postajajo ljudje, nabere se pisana gruča, oni-le zadaj stezajo vratove...

Vhod v grad.

Pet let je minilo, kar se je začelo to živahno vrvenje na oglu Barvarske ulice in Ulice 10. oktobra. Kaj in koliko je med tem časom postalo »Jutro« mariborskim Slovencem, o tem danes ni treba več govoriti. Dejstva so močnejša od besed.

Iz preteklosti v sedanjost

Maribor ima malo starih spomenikov in znamenitih zgradb, ena najznamenitejših pa je brez dvoma grad. Medtem ko je prvotni stari mariborski grad stal na Piramidi, kjer se dviga sedaj samo še spominska kapela in stari grajski studenec, je bil pozidan sedanji mariborski grad v mestu samem v osemdesetih letih XV. stoletja. Zgradil ga je cesar Friderik, ki je bil sicer velik skopuh in denarja lakomen vladar, a se je z Mariborčani dobro razumel in je rad bival in zboroval v Mariboru. V ta namen je pustil podreti nekoliko hišic v severovzhodnem kotu mestnega obzidja, kjer je nastal zraven močne četverokotne utrdbe, ki še danes stoji, obsežen grad.

Grad je imel pred stoletji dosti lepšo in mogočnejšo zunanjost. Krasili so ga štirje stolpi; danes je ohranjen samo jugozapadni na Grajskem trgu. Na mestu nekdanje grajske cerkve je bilo leta 1744 sezidano stopnišče z dvema dohodoma, katerih figuralno okrasje kakor tudi dohod h grajskemu stopnišču prinašamo na slikah.

Stopnišče v mariborskem gradu.

Stopnišče kakor tudi velika grajska dvorana, ki je služila v preteklem stoletju kot koncertna dvorana, sedaj je pa adaptirana za Grajski kino, je bila pred dvema letoma restavrirana pod nadzorstvom konservatorja dr. Franceta Steléta in pod vodstvom mestnega arhitekta Schella. Vse potrebne naprave so bile izvedene tako, da niso bile poškodovane štukature in slike na stropu dvorane. Vse je bilo strokovnjaško preiskano in očiščeno po ak. slikarju, prof. M. Sternenu, rokoko štukature na stopnišču pa je deloma dostavil podobar Sojč. Obnovljena je bila na stopnišču tudi barva sten (rožna stena in bela štukatura), kar zelo ugodno vpliva na gledalca. Žal, da je lepa zunanja fasada, ki že močno razpada, do sedaj še samo deloma popravljena.

Del mariborskega gradu.

V gradu, kjer se vrše sedaj v dvorani kino predstave, ostali prostori pa so zasedeni po najemnikih in obrtnikih, je bilo nekdaj prav živahno življenje, združeno včasi z največjim sijajem. Ko so gospodovali in bivali v mariborskem gradu kočevski grofje Khisli, so se obdali s sijajem in bleskom, kakor je običajen samo na kraljevih dvorih. Koncem XVII. stoletja so imeli v svojem gradu lastnega kapelnika, kantorja, arhitekta, dvornega slikarja itd.; da so v takih časih tudi meščani dobro živeli, je umljivo.

Začasno so bivali kot gostje v gradu najstarejši takratni imenitniki, kakor cesar Karol VI., papež Pij VI., ruski prestolonaslednik Pavel Petrović, razni nadvojvode in generali i. t. d.

Časi se izpreminjajo; po številnih posestnikih gradu iz grofovskih in drugih plemiških obitelji je postal lastnik slovenski trgovec g. V. Berdajs, ki unovažuje grad v praktične svrhe, a skuša ohraniti, kar je na njem umetniškega. Želimo v imenu Mariborčanov, da se mu to v celem obsegu posreči.

Nekaj spominov na naše obmejno časopisje

Iz prve dobe po prevratu.

Maribor, začetkom marca.

Ob prevratu je bil v mariborskih slovenskih krogih najbolj čitan in radi temeljitih člankov uvaževan slovenski list »Slovenski Narod«, na katerega je bila naročena vsa inteligenca, prodajal pa se je tudi v raznih trafikah. Zelo upoštevana je bila v zadnjih vojnih letih tudi mariborska »Straža«, ki se je po svojih dobrih informacijah iz dunajskih parlamentarnih krogov in po izrazito nacijonalni pisavi ločila od kranjskih časnikov, predvsem od »Slovenca«; zaradi tega si je pridobila mnogo prijateljev in celo sotrudnikov med napredniaki. Ko se je v Mariboru ustanovil Narodni svet, je bila »Straža« ob enem tudi njegovo glasilo in je prinašala njegove objave, ki so bile včasi naravnost revolucijonarnega značaja. Sploh je bila časnikarska cenzura v Mariboru zadnje mesece pred prevratom v nekih ozirih popustljivejša od ljubljanske. Izmed hrvaških listov se je mnogo čitala »Riječ Slovenaca, Hrvata i Srba«, izmed nemških pa seveda graška »Tagespost« in radi svojega opozicijonalnega duha tudi dunajska »Arbeiter Zeitung«, medtem ko so omejeno in nacijonalno skrajno zagrizeno »Marburger Zeitung« čitali samo nemški in nemško misleči Mariborčani iz srednjih in nižjih slojev, ker že srednje izobražen človek naivnih in nacijonalnega sovraštva prekipevajočih člankov takratnega urednika Norberta Jahna ni mogel prebaviti.

Kakor na političnem in gospodarskem polju se je s 1. novembrom 1918 izvršil v vsem drugem javnem in zasebnem življenju važen preokret v nasprotno smer. Ta velika sprememba vsega življenja je našla svoj izraz tudi v časnikarstvu.

Kolikor so sredstva dopuščala, se je meja proti severu vojaško in policijsko zaprla in prepovedan odnosno dejansko preprečen je bil reden dohod nemških, radi izpremenjenih razmer inozemskih časopisov iz Gradca in Dunaja, ker so soglasno postopali proti interesom naše nove države.

V tem razburkanem življenju prvih mesecev po prevratu, ko je bil vsak radoveden, kaj se godi po svetu in kako se razvijajo prilike v naši novi, še neustaljeni državi in ko je bil dohod drugojezičnih časnikov vsaj silno otežkočen, če že ne onemogočen, je nastopila zlata doba možnosti ustanavljanja in širjenja slovenskih listov, tudi lokalnih. Vse to je podpirala še okolnost, da so že obstoječi naši v Ljubljani in drugod izhajajoči listi specijelno v Maribor in druge obmejne kraje radi nerednega prometa in štrajkov ter pasivne resistence nemških in socijalnodemokratskih nastavljencev na železnicah in poštah skrajno neredno prihajali.

Nekaka naravna posledica teh razmer in dejanske potrebe je bila ustanovitev raznovrstnih krajevnih listov, ki pa so tekom let radi ustalitenja vsega življenja večinoma prenehali izhajati, potem ko so pošteno izvršili svojo dolžnost.

V Mariboru izhajajoči kmetskemu ljudstvu namenjeni tednik **»Slovenski Gospodar«** in tudi **»Straža«**, dasi je večkrat na teden izhajala, nikakor nista več ustrezala potrebam.

Kako nujna je bila potreba po večkrat izhajajočem slovenskem časopisju, ki bi bilo v prvi vrsti namenjeno mariborskemu mestnemu prebivalstvu, je videti iz dejstva, da je že deset dni po prevratu, in sicer z 11. novembrom 1918 začel izhajati trikrat na teden v Cirilovi tiskarni novi list **»Male Novice«**, ki se je razprodajal samo potom kolportaže, ni pa se pošiljal po pošti. Vsak torek, četrtek in soboto ob štirih popoldne so »Male Novice« izhajale in prinašale drobne aktuelne politične in domače vesti in Mariborčanom tako izpolnile vrzel, ko »Straža« ni izhajala. Dalših člankov novi list spočetka ni objavljal, pač pa se je kmalu začel spuščati v polemiko s svojim nevarnim konkurentom, ki je zagledal luč sveta teden dni pozneje, namreč z »Mariborskim Delavcem«.

»Mariborski Delavec« je bil že dnevnik, »neodvisen delavski list za mesto in okolico«, ki ga je urejal Ferdo Leskovar; tiskal ga je Karl Rabitsch, ki je pozneje prodal svojo tiskarno in litografijo »Mariborski tiskarni«, sam pa se je preselil v Gradec in je pred nekaj leti opozoril Mariborčane na sebe z znano afero ponarejanj jugoslovenskih trošarinskih trakov in bankovcev.

Oba nova lista sta spočetka krepko v nacijonalnem duhu zastopala predvsem naše narodne interese v Mariboru, informirala domačine o tekočih političnih dogodkih in mnogo pripomogla k narodnostni preorijentaciji širših slojev mariborskega prebivalstva. »Mariborski Delavec« še danes izhaja kot dnevnik pod imenom »Tabor«.

Velik nacijonalni problem po prevratu je bil v Mariboru vprašanje nadaljnega nemškega dnevnika **»Murburger Zeitung«**, katerega je izdajala Kralikova tiskarna, urejal pa ga je še vedno zloglasni Norbert Jahn. Kljub izpremenjenim političnim razmeram in navzlic ponovnim konfiskacijam je »Marburgerica« vztrajala na svoji nemški nacijonalni zagrizenosti in je javno pa tudi prikrito hujskala nemško meščanstvo. Ko je dne 23. novembra 1918 izšla v posebni izdaji z uradnim razglasom o razorožanju in razpustu nem. zelene garde »Marburger Schutzwehr«, je pristavila tri hujskajoče notice, v številki z dne 24. novembra pa je uredništvo demonstrativno izjavilo, da prinaša poročila o zeleni gardi samo zaradi uradnega naloga in da radi tega ne prevzame za resničnost nobenega jamstva.

Partija iz grajske dvorane.

Ironično pristavlja k notici o razorožanju, da je to poročilo »uradno slovensko«, torej neistinito! Šele po izgonu N. Jahna v Avstrijo in nakupu Kralikove tiskarne po delniški družbi »Mariborski tiskarni« je prenehalo nemško hujskanje v »Marburger Zeitungi«.

Važno vlogo v javnem mnenju je igrala pri mariborskem prebivalstvu **»Jugoslavija«**, ki je prva v Mariboru uvedla kolportažo in si pridobila tako popularnost med slovenskim in tudi nemškim prebivalstvom, kakor noben drug ljubljanski dnevnik.

Seveda so se nemški krogi pri nas in v Avstriji prizadevali, zmanjšati vpliv slovenskega časopisja na javno mnenje v Mariboru z nemškim časopisjem, ki so ga na vse mogoče načine skušali tihotapiti čez državno mejo in so dali našim policijskim in finančnim organom mnogo posla. Pred vsem so tajno prinašali in širili graško »Tagespost«, »Grazer Tagblatt«, »Arbeiterwille« in »Neue Freie Presse«.

Kot nacijonalističen list je »Narodna Obrana« v Mariboru izdala meseca maja 1919 **»Obmejni Branik«**, ki pa je izšel samo v par številkah.

Slično kakor v Mariboru, se je pojavilo po prevratu novo časopisje tudi v manjših mestih bivše južne Štajerske: V Celju je izhajal **»Glasnik Narodnega Sveta v Celju«**, ki ga je izdajal celjski Narodni svet, urejeval Vekoslav Spindler, tiskala Zvezna tiskarna. Prinašal je politične članke in razni mali drobiž. Pozneje je začela izhajati **»Nova Doba«**, ki se je vzdržala do danes. V Ptuju je takoj po prevratu izhajalo **»Glasilo** okrajnega odseka Narodnega sveta v Ptuju, Ormožu in Rogatcu in okrajnega glavarstva za ptujski okraj«, ki ga je izdajal Okrajni Narodni svet v Ptuju in je prinašalo vsakovrstne uradne naredbe in razglase. Pozneje je več let izhajal v Blankejtvi tiskarni **»Ptujski list«**, politično gospodarski tednik.

Kot obmejni list za našo severno mejo je izšla 19. aprila 1919 v takrat od nas zasedeni Radgoni **»Murska Straža«**, glasilo obmejnih Slovencev, v tiskarni F. Semlitsch v Radgoni. Izdajaja jo je »Tiskovna zadruga«. Po evakuaciji Radgone se je preselila v novo tiskarno »Panonija« v Gornji Radgoni. Urednik ji je bil več časa Božidar Borko. Avstrijski Nemci pa so za svoje in naše obmejno prebivalstvo več let izdajali v Radgoni dobro urejevan tednik »Deutsche Grenzwacht«, (urednik Radgončan Anton Gerschak), ki nam je v narodnostnem oziru veliko škodoval. Sledil mu je od leta 1924 mnogo slabši tednik »Österreichische Grenzwacht«.

Spominov na prekmursko in koroško časopisje ne bomo vzbujali, ker je, zlasti koroško, mnogo bolj znano širši javnosti. Ker spada Medjimurje pod mariborsko oblast, a je Slovencem splošno mani znano, omenimo še, da je v Čakovcu skozi 35 let izhajal, madžarizaciji namenjeni list »Muraköz« v madžarskem jeziku in medjimurskem narečju kot »Medjimurju«. Zigar zadnja številka je izšla neposredno pred zasedbo po jugoslovenskih četah dne 22. decembra 1918. Zamenila ga je v Varaždinu izhajajoča »Volja Naroda«, ki je v prvi številki svojega drugega letnika dne 1. januarja 1919 navdušeno pozdravila osvobojeno Medjimurje. Izdajal in urejal jo je dr. Henrik Krizman.

To so samo mali spomini na naše obmejno časopisje po prevratu, ki zaslužijo, da ga kdo sistematično zbere in prouči.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Sobota, 19.: «Božji človek». Ljudska predstava po zniž. cenah. Izv.
Nedelja, 20.: «Ugrabljene Sabinke». Ljudska predstava po zniž. cenah. Izv.
Pondeljek, 21.: «Gobsek». B.

Ljubljanska opera:

Sobota, 19.: ob 15.: «Grofica Marica» Ljudska predstava po zniž. cenah. Izv.
Nedelja, 20.: ob 15.: «Terezina». Ljudska predstava po zniž. cenah. Izv. Ob 20.: «Tajda». Izv.
Pondeljek, 21.: Zaprto

Mariborsko gledališče:

Sobota, 19.: ob 15.: «Divji mož». Premijera. Ob 20.: «Za narodov blagor». Kuponi. Gostovanje g. Skrbinška
Nedelja, 20. ob 15.: «Orlov». Kuponi. Znižane cene. Ob 20.: «Cigan baron». Kuponi. Znižane cene.
Pondeljek, 21.: Zaprto.

Praznika v mariborskem gledališču. Danes, v soboto, ob 15. uri bo premijera izvirne otroške igre «Divji mož», koroške pravljice v 6. slikah z godbo, petjem in plesom. Zvečer ob 20 uri se vprizori zadnjič v sezoni Cankarjeva satirična komedija «Za narodov blagor» z odličnim gostom iz ljubljanske drame, g. Skrbinškom v vlogi žurnalista Ščuke. V nedeljo 20. t. m. se vprizori popoldne ob 15. moderna opereta «Orlov» pri znižanih cenah, zvečer ob 20. uri pa melodijozna opereta «Cigan baron» po znižanih cenah

Mariborska premijera «Madame Butterfly» je nastavljena na torek 22. marca. Prekrasna Puccinijeva godba, pretresljivo dejanje iz japonskega življenja, nove dekoracije in kostumi, vešča in skrbna roka ravnatelja Mitroviča — vse to jamči za velik uspeh te že dolgo pričakovane slavne opere.

Iz Aškerčeve literarne ostaline

Gosp. inspektor J. Wester je izročil uredniku »Ljubljanskega Zvona« pesniško zapuščino Antona Aškerca. V tej ostalini so nekatere pesmi, ki pričajo, da bo končno potrebno revidirati tisto skrajno odklanjajoče mnenje, ki ga ima zlasti ves mlajši rod o poslednjih Aškerčevih pesniških delih. Res je, da je pokojni pesnik zadnja leta svojega življenja preveč pisal, a kar je ustvaril v posvečenih urah inspiracije, izpričuje, da je v poetu še vedno tlel močan zubelj pesniške sile. Taka je obširnejša epska pesnitev »Kunálac, ki je polna pesniških lepot. Istotako je silno zanimiva njegova pesem »20. septembra 1908!«, morda ne toliko po svoji artistični strani, kot pristen in pogumen izraz gneva in srda, ki je v tistih krvavih dneh polnil dušo celokupne Slovenije. V pesmi je ves Aškerc: neustrašen, borben, poln žgočega sarkazma. Tako pogumnih verzov tiste dni ni napisal noben slovenski poet ... Vse ljubitelje slov. književnosti že danes opozarjamo na Aškerčevo literarno ostalino, ki prične izhajati v »Ljubljanskem Zvonu« že v 4. številki. F. A.

Glosa k besedilu Sattnerjeve „Tajde“

Gospod prefesor in odlični naš glasbeni umetnik Emil Adamič (—č) se je pomudil v svoji stvarni oceni o premijeri Sattnerjeve »Tajde« tudi pri presoji besedila in libreta. Kot prizadeti priznam njegovo sodbo, izvzemši nekaj podrobnosti, kjer vidim, da gospod kritik libreta ni poznal. Odkrito povem, da sem gospodu kritiku celo hvaležen: Gospod Emil Adamič mi je prvi odkril, česar doslej nisem vedel. Nisem namreč vedel, da bodi tudi libretist — ambiciozen. Umljivo zato, da moj libreto ni mogel postati takšen, kakršnega bi si želel glasbeni umetnik in zdaj tudi jaz sam. L. 1922. sem pa verjel, da bo zadostoval tudi takšen, kakršen je. Ne da bi se opravičeval, le kot komentar nekaj besed!! Tistega leta 1922 sem se bil namreč odzval vljudnemu povabilu g. Sattnerja in sem vrgel v nekaj dneh, če že ne urah, nekaj shematičnega, nedoživljenega, ekstemporativno zamišljenega besedja na papir. Po želji skladateljevi in lastni domnevi sem smatral za najpripravnejši motiv čuvstveno in folklórno hvaležno, romantično zaudarjajoče ozračje »romarjev«, odmaknjenih v historičnost ekzotičnega petnajstega stoletja. Kot vzorcev za koncert sem se poslužil nekaj slovstvenega znanja, pridobljenega iz besedila tiskanih libetov, španske drame in Komedije dell' arte (B r i t o — Stanovitni kraljevič, Goldoni i. p.). Opere na odru nisem poznal, kor nisem tedaj videl v 12 letih ne ene in sem imel v spominu komaj še vonj treh izrazitih (Favst, Carmen, Der fliegende Holländer). Če omenim, da sem smatral svoj elaborat le bolj za nekakšno makulaturo, za besedilo, ki mi ga bo treba vzporedno z glasbenikovim stvarjanjem še piliti in preonavljati, če omenim končno, da prav za prav nisem verjel, da bo kdaj »Tajda« — ime samó Sattnerjevo! — dozorela, sem povedal svojo najhujšo krivdo in — vse... Kaj sledi iz mojega dožitja z libretom? Česa naj se v bodoče zavedata slovenski glasbeni umetnik in libretist? Kje so pogoji, da bi utegnili dobiti dober libreto in močno opero in bi utihnila tožba glasbenikov, da nimajo libretov, in bridkost pisateljev, da ne morejo ali pa nočejo pisati takih tekstov? Slučaj »Romarji«-»Tajda« uči sledeče:

1. Pisatelj vedi, komu piše libreto, in glasbenik vedi, kdo mu ga piše. Hočem reči, da se morata glasbenik in literat poznati glede oblikovalnega svojstva. Ker pa je glasbenik tisti, ki išče, menim, da je glasbenikova naloga, da sebe kot umetniško osebnost predstavi literatu in ne literatova, da bi si kot samouk spontano iz sebe iskal poti v umevanje glasbenikove tvornosti. Glasbenik, ki si je dobil libretista, ki njega kot tvorca tako malo pozna, kakor sem jaz Sattnerja, niti toliko ne more ustreči kakor kaka »tabrika libretov«, ki proizvaja vsaj sceničnо dobra besedila. Prvi pogoj dobremu libretu bo torej, da se libretist in glasbenik intimno spoznata glede njiju osebnega stika, ukusa in sploh umetniške posebnosti.

2. Nihče od literata ne more zahtevati, da bo spričo svojega življenskega stanu in dela in še spričo samostojnega, ambicioznega umetniškega udejstvovanja tako neseblčno altruističen, da pojde sam, ab elementis kot samouk počenši, študirat operско tehniko. Glasbenikova dolžnost je, da tozadevno potrebno znanje omogoči libretistu. (Posito, da libretist ni za denar najet!) To se more zgoditi s tem, da glasbenik predloži libretistu tako tekstno blago, ki bi ga mogel libretist s pridom kot vzorčno porabiti, nadalje, da mu analizira tehniko glasbe v operi vsaj ob enem klavirskem izvlečku in ga končno uvede za silo še v tehniko opere na odru (ekonomija, efektnost, sceničnost).

3. Tretji pogoj dobrega libreta je pa nekaka asimilacija med besedo in glasbo, t. j. izčrpno umevanje vseh umetniških odtenkov v libretu. Zgled! V slučaju »Romarji«-»Tajda« je tu očitno nesoglašje Tu »romarji« — torej kumulativno nastrojno, folklorno gledanje, tam »Tajda« — torej dramatična, karakterna fabuloznost. Libretistu je fabula le kit, ki veži pestro prizorje in osobje, glasbeniku je ideja teksta — zgodba, ki jí v mislih pogledal ni in zato prezrl, da je deloma kar parabolična (Padrone — razum. Santa Fe — vera).

4. Kaj pa eventualna razlika v svetovnem nazoru? Zase in za Slovence v možnost te zapreke ne verjamem. Verjamem le, da za svojo osebo žal nimam Župančičeve besede, še Moletove ne, še Gradnikove ne!

5. Da ne bo vendarle videti, kakor da govorim pro domo in ne v interesu naše skupne reči, nekaj tem za slovensko opero: Bogomila in Črtomir (Odločeni so roži kratki dnovi); Hasanaginica (Mati), Acad Operosorum, P. R. Vitezović, Salve sancta Catherina (študentovska), Hadasa (bibl. Estera). Karanfil sa pjesn. groba, Cvetje v jeseni. Zlatorog, Veronika Deseniška (Župančič). Lepa Vida ... Dr. I. Pregelj.

„Ljubljanski Zvon“

Pravkar je izšla 3. številka »Ljubljanskega Zvona«. Priložen ji je portret skladatelja A. Lajovica, uspel bakrotisk Delniške tiskarne. Na uvodnem mestu je priobčen članek A. Lajovica »Zamišljeni pogledi na naše kulturno življenje. Pisec razlaga ob motrenju programov mariborske Ljudske univerze svoje nazore o narodni kulturi, o penetraciji tujih kultur, zlasti nemške, o kulturnih stikih med Slovenci in nemško manjšino; zavzema se za ostro kulturno individualiziranje našega naroda, ki zahteva izločitev tujih vplivov in forsiranje domačih sil.

Joža Lovrenčič nadaljuje svoj rimski roman »Publius in Hispala«, Ferdo Kozak pa je končal povest »Skrivnost naše hiše«.

Pesmi so prispevali za to številko Ferdo Kozak (»Morje«, »V črni noči«), Janko Glaser (»Zimska«), Dora Grudnova (»Nocoj«) in Pastuškina (»Samosilniku«).

Dalje je izšlo izvirno pismo Wilfrida Hudlea o literarnih razmerah v Angliji, nadaljevanje in konec zelo zanimivega eseja J. Lavrina o Čehovu in Maupassantu ter ocena ljubljanske jesenske razstave iz peresa K. Dobide.

Med književnimi poročili recenzira Mirko Rupel 2. zvezek »Slovenskega biografskega leksikona«, J Lovrenčič knjige »Goriške matice«, Miran Jarc pa dve srbohrvaški pesniški knjigi. V kroniki poroča K. Dobida o Strajnićevi značilni in vsebinski bogati brošuri »Svetosavski hram«.

»Ljubljanski Zvon« se naroča pri upravi, Prešernova ulica št. 54.

Kako je pridobil slovenski slovar dve novi besedi. G. Mikuš nam piše: Marsikdo bi rad vedel, kdaj in kako je nastal ta ali oni izraz. Zato naj povem, kako sta zašla izraza **mornica** in **somornica** v naše besedišče. V Barkovljah pri Trstu sem slišal iz ust sivolasega ribiča **besedo mornica**, s katero je hvalil morsko vodo, kako je zdrava zjutraj na tešče. Lepo besedo sem parabil, ko je bil pesnik Oton Župančič v zadregi za nemški izraz Bruckwasser, ki znači zmes morske slane vode in sladke tekoče ob morski obali. Na podlagi slovenskih izrazov za zmesi, kakršni so sokrvica, sorčica, somrak, sem lahko stvoril zloženko somornica. Tako je slučajno obogatel jezik za dva nova izraza, katerih nimajo drugi slovanski slovarji v tako jedrnatih oblikah.

Velika sezija „Comedie Francaise“

Že več let prireja pariška »Comédie Française« prvovrstne sezone, ki so posvečene gotovi dobi časa ali kakemu mojstru francoskega gledališča. Gosp. Emile Fabre, glavni idministrator zavoda se je seda j s pristankom organizacijskega odbora odločil, da posveti prihodnjo sezijo v juniju 1927 romantiki, katere stoletnica se bo obhajala baš letos v istem času.

Dela Viktorja Hugoja, Alfreda de Musseta, Vignyja, Prosperja Mériméeja in drugih se bodo izvajala pod novimi posebnimi pogoji. Lorenzaccio od Musseta se bo izvajal v celoti, slike pa so bodo vrstile, kakor jih je razvrstil poet sam. »Burgravese«, ki se ni izvajal že več let, se ne ponovi. »Hernani« in »Ruy Blas« od Viktorja Hugoja se bosta izvajali v novi zasedbi. »Le Carose du Saint-Sacrament« malo remek-delo Prosperia Mérimeeja, se bo izvajala v Maison de Molière.

Izvajala se bodo tudi druga dela, katerih spored se bo naznanil pozneje. Izven tega pripravlja Emile Fabre tudi razstavo v muzeju Modernih Dekorativnih umetnosti v Parizu ter v hiši Viktorja Hugoja. Vršili se bodo koncerti Berliozovih skladb ter razstava slik Declacroixa, Grosa, Gericaulta in drugih.

Mešetarji s slavo

(Premijera na šentjakobskem gledališkem odru.)

Večer tesnobe in razigranosti, bridkosti in bučnih nasmeškov, himna tekrene materinske ljubezni in bičanje očetovskega slavohlepja ter njegove okolice. Mešetarjenje z lastno krvjo — antipod! pelikanstva! Prolog, ki so ga v vsej krutosti gole resnice doživljali sto in stotisoči ... Absurd vojne in njenih grozot, kovarstvo in barantanje z ideali, svetinjami in značaji: to je analiza te igre, ki se ti docela zvari in zmesi, čim jo skušaš razčleniti. Demon, ki ti narekuje, da bi glasno bušil v smeh, a ti istočasno kane grenka solza bridkosti raz lice. Pod pezo ostro brušenih konfliktov ostrmiš in omahneš, a junak Bachelet — piruje.

Vprizoritev tega dramatskega bisera, ki je žel ogromne uspehe na dunajskih in berlinskih odrih, znači za šentjakobski gledališki oder izredno presenečenje in to tembolj, ker je slavnostno obeležje (100. predstava gosp. Gnidovca) spopolnjeval odličen gost Narodnega gledališča, gdč. Mira Danilova.

Prevod g. Skrbinška je izzvenel v krasni slovenščini. Čudim se, da Narodno gledališče v Ljubljani ni še zazrlo tega klenega zrna najnovejše francoske literature. Disharmonijo je ustvarilo nekaj interpretov z napačno vokalizacijo.

Poleg že omenjenega slavljenca g. Gnidovca in gosta gdč. Mire Danilove, ki je svojo Germaine do potankosti doživljala z globoko čustveno bolestjo in umetniškim zanosom, se je odlikoval zlasti g. Škerlj. Prijetno je iznenadil tudi grof g. Blaža. Pristno izklesan je bil lik Grandela in dobro naznačen tip Berlureauja. General je zašel v pretiranost. Mehko je božala Yvonne.

Domovini

Prosvetno ministrstvo v Beogradu je pred časom razpisalo tečaj za najboljšo dramo, pesem in skladbo. Med vloženimi pesmi je bila odlikovana z nagrado pesem Gliše Koritnika »Domovini«.

Nagrajena pesem Gliše Koritnika

O Domovina, ti našega bitja vsebina —
ponosno zelenje bršljana in oljke pohlevno brstenje,
v oblake rastoča planina in mir dihajoča ravnina —
o Domovina: življenje
naroda, družbe, človeka,
rasti od veka do veka!

Iz kmetove skromne družine
izvirajo tvoje vrline,
gradeče iz borne osnove
domove, zvonove, brodove —
o sladka beseda, živ plamen iz mrtve davnine —
o Mati, ki dala človeštvu nesmrtne si čine!

Šibé se pod tvojim obličjem sovražna kolena
in skriva se grešno lice pogana,
o blagoslovljena zemlja, ki krije plemena
Hunov, Obrov, Mongolov in divjega Džingiskana
Poljubljeno morje, ki bele ti noge umiva
in prag skaloviti ti kiti s cvetovi,
ki so kot bele pene beneškega leva, ki sniva
o dneh, ko so vrtali žrelo mu naši brodovi.

Poljubljena bela planika s Triglava — mejnika,
ki vsakikrat, kadar pogleda jo tujec vztrepeče —
in gleda na jug, kjer se v solncu svetlika
goli Koritnik ob rami Albanije divje preteče.

Pozdravljena žitnica, solnčnega smeha bogata,
matica pesmi, svobode, krvi in jezika,
kjer modra se Donava tiho, sanjavo pomika,
skrivaje v naročju bogate lepote Banata.

Pozdravljene bele pečine, kjer Orel naš seda
na čelo ponosnega, kršnega Kajmakčalana,
ko meril je pazno načrte in pota soseda,
ki čaka, da tekmeca zgrabi, ko stara zaceli se rana.

O Domovina, ti si ljubezen, uteha,
krepčilo nam nudiš, ko zdvajamo omahujoči,
odpuščaš nevrednim, ki tonemo v morju nevere in greha
in kličeš duhove, ki solza kesanja jih muči.

O Mati, ne daj, da pozabljeni vtonemo v krvi
dvigni nam srca v višine Miru in Pravice,
da v krvi in duhu pogledamo Tistemu v lice,
ki zadnji je prvi.

Gliša Koritnik

ki mu je prosvetno ministrstvo kot edinemu slovenskemu literatu podelilo nagrado za pesem «Domovini» (glej stran 11. današnjega «Jutra». Koritnik je rojen 11. marca 1886 v Polhovem gradcu. Pesniško je začel delovati kot gimnazijec na Šušaku, kjer je študiralo z njim vred več naših mladih literatov kakor Milan Pugelj, pokojni Vitomil Jelenc, Janko Lavrin in dr. Sodeloval je v večini naših literarnih revij. L. 1911. je opustil literarno delovanje in se zopet oglasil l. 1923. Sodeč po njegovih pesmih, ki jih je že ponovno objavil tudi naš list, zlasti pa po nagrajeni pesmi «Domovini», mu še ni opešala pesniška žila. V doglednem času bo izšla zbirka njegovih pesmi. Znani so tudi prevodi angleških esejev našega odličnega rojaka Janka Lavrina, ki jih objavlja v «Ljublj. Zvonu». Vsekakor je pesnik Griša, ki kupčuje z galanterijo in živi v dobrem sosedstvu z ljubljanskimi branjevkami, zraven pa pesnikuje, prevaja angleške pesnike (Byrona in dr.) ter globokoumne eseje, originalen ljubljanski tip. O njem so pisali že nekateri drugi listi («Obzor»), zdaj pa ga je «odkrila» in skromnega postavila pred javnost ministrska nagrada za domovinsko pesem.

Kurentova zapuščina

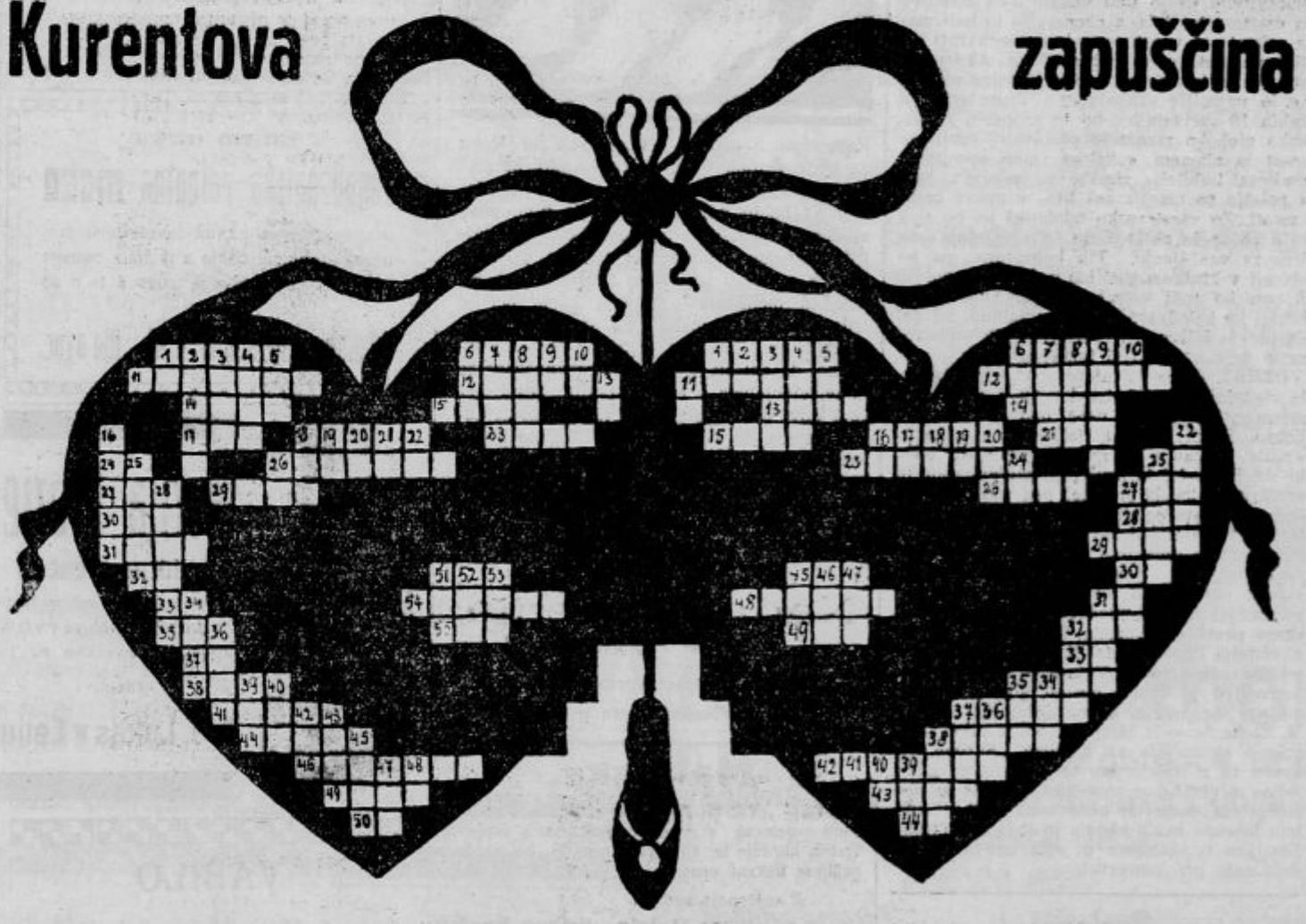

Pomen besed:

Prvo srce:

Vodoravno:

1. delavni dan, 6. najboljša je vojaška, 11. prijateljsko dejanje, 12. grd značaj, 14. znani češki kvartet, 15. ustna voda, 17. turška mera, 18. slov. žensko ime, 23. vrtna cvetka, 24. staronemški bavarski bog, 26. del slavne opere, 27. kuhinjsko zelišče, 29. reka v Aziji, 30. žensko ime, 31. krst. ime slov. politika, 32. igralno orodje fonetično pisano, 33. osebni zaimek, 35. predplačilo, 37. igralna karta, 38. obleka, 41. provinca v Angliji, 44. mitološka žival, 46. mesto na otoku Andros, 49. reka v Jugoslaviji, 50. egiptovski bog, 51. fini materijal za čevlje, 54. pustna zabava, 55. posledica ognja.

Navpično:

1. nabožna kratica, 2. gora v Sloveniji, 3. moško ime, 4. vzoren človek, 5. otroški naziv za roditelja, 6. družinski praznik, 7. tujka za vonj, 8. kar človeka vzdržuje, 9. srbska kratica (broj), 10. vzklik bolesti, 13. naglas smeha, 16. turistovsko orodje, 18. kar bolniku prija, 19. lat. uradna kratica za časa Avstrije, 20. muzikalna označba, 21. nemška uradna kratica za časa Avstrije, 22. nemški vokal, 25. Postaja na progi Divača-Herpelje, 26. glas domače živali, 28. umetni ogenj, 34. planota v Aziji, 36. mesto donskih kozakov, 39. perzijski dostojanstvenik, 40. turško ime, 42. stara zbirka nordskih pesmi, 43. pokrajina v Jugoslaviji, 45. muzikalna vaja, 47. italijanski izraz za čas, 48. tipični izraz pri izročitvi kake stvari, 51. stanje vode, 52. žensko ime, 53. gora v Sloveniji.

Drugo srce:

Vodoravno:

1. pojav žalosti ali veselja, 6. reklamno podjetje, 11. srbski izraz za umazan, 12. reklamno sredstvo, 13. sinonim za hiter, 14. mesto ob Tigrisu, 15. znamka čevljev, 16. večerno delo na kmetih, 21. nekaj bodečega, 23. mala pot, 25. svojilni zaimek, 26. ime filmske dive, 27. izrastek na grmu, 28. srbski izraz za vojno, 29. mesto ob naši obali, 30. otroški pozdrav, 31. naziv glasbene note, 32. svetopisemska oseba, 33. glasbena nota, 35. dragocena divjačina, 37. kar se večkrat išče v jajcu, 38. škodljiva rastlinam, 42. del zasedenega ozemlja, 43. svetopisemska oseba, 44. kratica na muzikalnih komadih, 45. pesnitev, 48. italijansko mesto (fonetično), 49. osebni zaimek.

Navpično:

1. uradna kratica pri podpisu (svoje ročno), 2. farmacevtska kratica, 3. srbski izraz za jezen, 4. mesto ob jadranski obali, 5. lat. pozdrav, 6. letovišče na Tirolskem, 7. posebna zanka, 8. kar deci damo, 9. opera, 10. at, 11. laška reka, 16. kratica v pismih, 17. naziv glasbene note, 18. letovišče ob francoski Rivieri, 19. zaimek, 20. srbsko ime, 22. ogrsko mesto, 24. igralna karta, 25. ptič, 27. Kaj bo sodnega dne? 31. krepčilo za rastline, 32. slov. tekstilna industrija, 34. Kaj dela veseli pastirček? 36. nedostatek pri vinu, 36. koristna rastlina, 37. na roki, 38. sportni izraz, 39. tujka za zlato, 40. egiptovski bog, 45. del telesa, 46. reka v Aziji, 47. žensko ime.

Rešitev križanke «Maček»

Vodoravno: 1. pak, 4. um, 5. Emerik, 8. pes, 9. el, 10. koristolovec, 14. obara, 15. po, 16. ta, 17. ki. — **Navpično:** 1. past, 2. ar, 3. Kiel, 4. marec, 5. Epir, 6. mesarica, 7. klop, 10. ko, 11. ob, 12. Ra, 13. Vogni.

Ana Pavlova

avna plesalka ruskega klasičnega baleta, ki se pripelje koncem marca na svoji evropski turneji v Beograd.

Otvoritev

specijalnega modnega salona za izdelavo damske garderobe.

Pozor dame! Telefon štev. 2497.

Cenjenim damam naznanjam, da bodem na splošno željo s **1. aprilom** otvoril specijalni damski salon po francosko-angleškem sistemu za izdelovanje garderobe po meri. Izdelovali se bodo najnovejši kostimi, plašči, francoske toalete po najnovejših svetovnih žurnalih in po mojem preizkušenem kroju, ki sem ga pridobil na svetovnih krojnih akademijah.

Kot članu internacijonalne krojne akademije London in Pariz imel bodem na razpolago vedno najnovejše evropske modne novosti, da mi bode mogoče usreči tudi z najbolj luksurioznim delom.

V zalogi bode vedno najnovejše češko in angleško blago kakor tudi svila. Uradniškim krogom znaten popust. V smrtnih ali nujnih slučajih izvršitev v 24 urah. Naročila se sprejemajo že sedaj. Izdelovanje krojev po meri. Cene solidne.

Pozor dame!

Lastnik modnega salona **F. Potočnik** za svoj kroj in modele imenovan izvedencem rimske razstave, odlikovan z zlato medaljo in naslovom krojnega profesorja.

Stari trg 19., II. nad.
LJUBLJANA

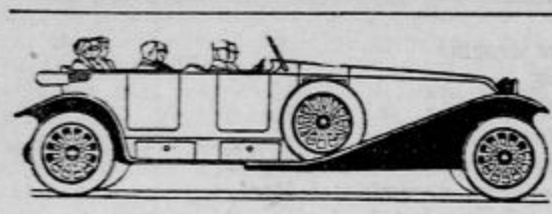

«RENAULT»

12/28 HP. in 22/36 HP., 4 cilinderski ter 30/56 HP., in 80 HP., 6 cilinderski osebni in tovorni avtomobili vseh vrst.

«STUDEBACKER»

najnovejša tipa, v Evropi preizkušena 24 HP, 6 cilind., 100 km hitrosti. Poraba bencina 10 l.

A. LAMPRET, LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 22.

Dopisi

VIČ. V nedeljo, dne 20. t. m. zvečer gostuje glasbeni odsek tehniške srednje šole z enodejansko opereto «Petrov zaklad» v Sokolskem domu. Pred opereto orkestralni koncert pod vodstvom Janka Gregorca.

VRHNIKA. Po dolgem času nas obišče jutri, dne 20. t. m. prof. dr. Dolžan, ki nam bo podal v »Jantarju« velezanimivo predavanje o stališču človeka v naravi. Upamo, da bo predavanje še bolje obiskano kot preteklo nedeljo. Začetek točno ob 3. popoldne.

PTUJ. Krajevna skupina nižjih poštnih in brzojavnih uslužbencev v Ptuju priredi dne 8. maja običajno veliko javno dobrodelno tombolo na Florjanskem trgu. Čisti dobiček se porabi za podpore bolnim članom in družinam.

SEVNICA. Danes, dne 19. t. m. ob 8. zv. priredi tukajšnja k. o. SDS redni letni občni zbor. Vse somišljenike in prijatelje vljudno vabimo, da se zborovanja udeleže.

RAJHENBURG. Naša agilna krajevna organizacija SDS, ki je pri zadnjih oblastnih volitvah pokazala čvrst napredek, sklicuje za nedeljo 20. t. m. ob 2. popoldne svoj redni letni občni zbor in vabi vse člane in prijatelje, da se ga polnoštevilno udeleže.

SENOVO. Ker smo zadnjič radi obolelosti mnogih naših članov in prijateljev morali preložiti redni letni občni zbor k. o. SDS, ga sklicujemo za nedeljo 20. t. m. ob 5. pop. v rudniški restavraciji. Pridite polnoštevilno.

MOJSTRANA. Skoro smo na koncu zime in s tem tudi zaključujemo sezono zimskega sporta v naši neposredni bližini. Neutrudljivi smučarji se bodo pač pomaknili proti očaku Triglavu in kakor čujemo, se bo vršila v Veliki noči alpska tekma na Kredarici. Obilo uspeha! Smučarstvo pa je prodrlo že uprav med naše ljudstvo. K temu sta zlasti pripomogla naša šola ter Sokol. Prva je organizirala smučanje namesto zdravju škodljive sobne telovadbe ter je tako postavila pod vodstvom marljivega učiteljstva in s prijaznim sodelovanjem gg. bratov Janša kar okoli 70 dečkov in deklic na deske. To bodo potem pravi smučarji! Kot zastopnika naše šole sta odrinila učenca Avgust in Albin Jakopič celo v Kranjsko goro, da se merita na mladinski smučarski tekmi. In ne brez uspeha! Dobila sta prvo in drugo nagrado! Naš po povodnji težko prizadeti Sokol je pa gojil obvezno smučanje ter je svoj trud na prvi sokolski smučarski tekmi dne 6. marca tudi dokazal. — Ima pa pred seboj obilo dela, t. j. postaviti si novo zavetišče. S to svojo prireditvijo pa je tudi dokazal, da marljivo in vsestransko dela, a obenem je to tudi mala zahvala za vposlane podpore in hkrati tudi vzpodbuda vsem dobrotnikom. Ako omenim še, da imajo naši smučarji poleg moderne in najboljše skakalnice v Jugoslaviji še kakih 10 »privatnih«, bo to zadosten dokaz, kako globoko razumejo prebivalci ceniti ta sport in obenem, s kakim srcem sprejmejo vsakega ljubitelja zimske prirode. Pa tudi v poletju se razgali naš kraj v uprav bajni krasoti. Za vsestransko udobnost pa bo skrbelo poleg že obstoječega še prometno društvo za vas Dovje. Tik kolodvora pa bo otvoril v kratkem gostilno g. Veko Jesenšek. S tem bo tudi ustreženo onim, ki morajo čakati na kolodvoru v slučaju zamud, ali pa, da hočejo biti v poletnem času tik kolodvora, a vendar v bližini temnega gozda.

ORMOŽ. Koncert, katerega je priredila naša »Čitalnica« v soboto, dne 12. t. m. v prostorih g. Skorčiča, je uspel nad pričakovanje dobro. Polna dvorana občinstva je pozorno sledila izvajanju pevskih in godbenih točk, ki sta jih podajala društveni mešani zbor in društveni salonski orkester pod vodstvom našega dolgoletnega dirigenta in znanega godbenika g. Domicijana Serajnika. Občinstvo je z burnim aplavzom poplačalo požrtvovalnost dirigenta, pevcev in godbenikov ob sklepu posameznih točk. Posebno pozornost je vzbujal nastop mladega domačega sokolskega pevskega kvarteta, ki je pod vodstvom g. učitelja Papsta podal šari dokaj težke pesmi nenavadno dovršeno in izglajeno. Vrhunec prireditve je tvoril nastop širom znanega mojstra na gosli g. Frana Serajnika ter gdč. M. Zacherl-ove iz Maribora, ki je prvega dovršeno spremljala na klavirju. Skrbno izbrane in z izvanredno tehniko predvajane točke so občinstvo naravnost zadivile in prožile vsem domačim nenavadni godbeni užitek. Iskrena hvala obema in tudi g. svetniku Zemljiču iz Maribora za njih umetniško sodelovanje pri koncertu!

Poslano

Ministarstvu Saobraćaja v Beogradu.

Podpisano Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani je na pobudo svojih članov in po tozadevnih informacijah pri naših gospodarskih institucijah že od leta 1924. stalno na delu, da za svoje člane pribori ugodnosti za vožnjo po železnici in je v vseh svojih vlogah na gornje ministrstvo, na generalno direkcijo državnih železnic in na tarifni odbor povdarjalo, da ima pri tej svoji zahtevi predvsem pred očmi koristi, ki bi jih od tega imela naša trgovina in industrija, ker bi se tako omogočilo trg. potnikom in zastopnikom češče obiskovanje strank in pridobivanje novih tržišč.

To so razvidile druge moderne države in so dovolile trg. potnikom in zastopnikom ugodnosti za osebni prevoz po železnicah. Gornje ministrstvo odnosno njegovo administrativno-pravno odelenje pa se je v tem oziru postavilo ea čisto drugo stališče, ki dokazuje nerazumevanje potreb naše trgovine in industrije ter izgleda, da se podpisanemu društvu iz neznanih vzrokov te ugodnosti nikakor ne dovoli. Dočim so bile prejšnje tozadevne vloge odbite z motivacijo, da se do izpremembe tarifnega pravilnika ne morejo upoštevati, je sedaj administrativno pravno odelenje tega ministrstva dognalo, da se po obstoječih zakonih ne more dati ugodnosti za vožnjo po železnici našemu društvu ter je pod številko 5470/27 sledeče rešenje:

«Mestnoj općini, Ljubljana. — Da izvoli saopštiti Društvu trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani, da mu nisu odobrene povlastice u vožnji po molbi od 21. II. 1927. jer za to nema zakonske mogućnosti».

Z ozirom na to motivacijo se podpisano društvo tem potom javno obrača na naslov s prošnjo, da se mu sporoči, po katerem zakonu je dovoljenje znižane vožnje našemu društvu nemogoče, dočim so druga društva, ki za naše gospodarstvo niti iz daleka nimajo takega pomena, znižano vožnjo dosegla.

Društvo trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo v Ljubljani.

Izjava vesti

V popolnem soglasju s svojo vestjo izjavljam, da nisem bil v nikaki, niti najmanjši zvezi z nasilno smrtjo pokojne Fanike Petkovškove, blagajničarke kina «Tivoli», ki je bila ustreljena dne 31. marca l. 1924. na Vodovodni cesti.

Osumljen njenega umora sem bil obsojen pred ljubljanskim deželnim kot porotnim sodiščem, a sem od dne 15. marca 1927 zopet svoboden.

Ljubljana, dne 16. marca 1927.

419 LOJZE JERANČIČ, ml.

Izjava

Za dolgove, ki bi jih naredila moja žena, Ivana Wagner, nisem plačnik.

432 MAVRICIJ WAGNER.

Delovanje **soli sv. Roka za kopeli nog**

prvi dan — četrti dan

Raztopimo li manjšo količino soli Sv. Roka za noge v topli vodi, dobimo vodo, nasičeno z oksigenom, ki izredno ublažujoče deluje na bolno nogo ter ustavlja boli, povzročene s pritiskom čevljev. Leči tudi najtrdovratnejše ozebline ter trganje, povzročeno z ozeblino ter vsako rano na nogi. Po daljšem mehčanju postanejo kurje oči in trda koža tako mehki, da se morejo odstraniti brez noža in britve. Docela je sigurno, da sol sv. Roka tudi nazapuščenejše noge popolnoma v red postavlja. Tesni, četudi novi čevlji, postanejo tako udobni, kakor da ste jih več let nosili. Morete hoditi, kolikor Vas je volja, morete cele ure stati na enem mestu, ne da občutite tudi najmanjšo bol ali utrujenost. Veliki zavitek soli sv. Roka za kopeli nog stane Din 16.— Dobiva se v vsaki lekarni. — Ako ga tam ne dobite, obrnite se na:

Nada Drogerija
Kalor i Gabrić
Subotica, Strosmayerova ulica 2.
»Samo u zelenom omotu je originale.

Malinska.

HOTEL „TRIGLAV" se najlepše priporoča svojim gostom za spomladno sezono s svojo izvrstno kuhinjo ter zmernimi cenami. Na zahtevo pošljem tiskani prospekt. 3594 a

Z velespoštovanjem
lastnik P. trica - Udova Ventić

Tvrdka 3251
Josip Pogačnik v Radovljici
izdeluje
OBLEKE po angleški in francoski modi,
ima vedno v zalogi češko in angleško blago

Na prodaj: 65-
gosposka vila

v bližini Himitecha 5 m od cestne železnice, prisojen kraj, 6 velikih in 4 manjše sobe, z vsem komfortom, električna luč, plin, vodovod, telefon, avto garaža s sobo za šoferja, gradišče za tenis, velik sadovnjak. Dopisi pod „Schöner Besitz" na K. e reichs Anz. Ges Graz, Sackstraße 4.

Vse **avtoznamke** so dobre, toda volite najboljšo

Peugeot

V ekonomiji in kvaliteti je brezkonkurenčna. **Vse tipe 1927** (med njimi tudi takse proste) od **Din 42.600**·— naprej, franko Ljubljana, kompletno opremljene z vsem komfortom modernih avtomobilov, promptno dobavljive od skladišča generalnega zastopstva

O. ŽUŽEK, Ljubljana,
Tavčarjeva ulica 11.

Varate se, g. Suworin!

Ne stradanje, pač pa **dr. Rascherjeve »Putschtablete«** so **najbolje sredstvo**, da se kajenja za vsejej odvadite! Ovoj Din 30 in Din 42 v lekarnah in drogerijah. Prospekt gratis.

»Aurora« k. d. Kamenica. 187. (Srijem.)

Pomlad ob solnčnem Jadranu
PENSION „DANICA"
Sv. Jelena ob Crikvenici.
Tik ob morju — izvrstna kuhinja — Zmerne cene — Vodi Slovenka

Svetovnoznano in izkušeno kolo znamke Styria na 12 mesečne obroke se dobi samo pri glavnem zastopstvu
ALOJZIJ USSAR
Maribor, Gosposka ulica štev. 20 I. nadstr.

Edino naša
Jugobanatska patentna moka
je napravljena na najdovršenejši mlinarsko-tehniški način a iz čiste potiske pšenice. — Zahtevajte povsod to našo moko. 375
Sjedinjeni paromlini d. d. Bjelovar.

Marija Brezje
želodčna grenčica
naj ne manjka v nobeni hiši. Na drobno se dobiva v vsaki trgovini, na veliko pa jo izdeluje
F. S. Lukas v Celju

VABILO
k
rednemu občnemu zboru
posojilnice za Sodražico in okolico
registrovane zadruge z neom. zavezo,
v Sodražici, dne 27. marca 1927 ob 3. uri popoldne v posojilnični sobi v Sodražici.

SPORED:

1. Otvoritev in nagovor.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Volitev članov načelstva.
5. Nasveti.

V Sodražici, dne 16. marca 1927.

Načelstvo.

Trgovske knjige in šolske zvezke
vedno v zalogi.
Amerikanski journali, glavne knjige, štrace, spominske knjige, bloke, mape itd.
Na debelo! Na drobno!
A. JANEŽIČ.
LJUBLJANA, Florijanska ulica 14.
Knjigoveznica, industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig.

Ponos gospodinje
je lepo perilo. Fina tkanina za perilo in posteljno opremo od svetovne tvrdke „SCHROLL" v velikih izbiri
R. Miklauc
„PRI ŠKOFU"

temu možu
vidi se
da nosi
Palma
potpetnike.

„SPECTRUM" d. d.
inž. Kopista, Dubsky in Krstić, tvornica ogledal in brušenega stekla,
Ljubljana VII, Medvedova ul. 38, tel. 343
Zagreb, Beograd, Osiek. Središnjica: **Zagreb**
Zrcalno steklo, portalno steklo, mašinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče vsteklevanje v med Fina navadna ogledala

BARVANJE LAS!
Najboljša in vodeča znamka «EXCELSIOR HENNE» od Doc. Dorain & Cie., Paris, barva lase v vsaki nijansi, ne maže, pogrešno barvanje izključeno. Vrlo lahek in enostaven postopek. Garnitura 36 Din. — «Kamiličen ekstrakt» za dobivanje svetlo-plavih las 40 Din. «Esparcette» v 24 urah odstranjuje prhljaj in hraste. Izpadanje prestane, a novi in zdravi lasje zopet rastejo v svojih lepih pramenih. Garnitura 60 Din. «Centifolia», kozmetični zavod M. J. Bojka, Zagreb, Ilica 50. — Zahtevajte brezplačne cenike in navodila! 54/III

Zaloga raznovrstnega
specerijskega blaga
e v celoti zelo ugodno **naprodaj** iz konkurzne imovine trgovca Josipa Satrana.

Pojasnila daje konkurzni upravitelj dr. Marko Natlačen, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta 8, I. nadstr.

Priporoča se
MAST znamke J. P.
lastni izdelek tvrdke:
Evald Popovič, Ljubljana.
Cena nizka, blago izborno.
Razpošilja se v sodih po 50, 100 in 200 kg
PREKAJENO MESO
vedno v zalogi po izvanredno nizki ceni.

Moč osebnega vpliva.

sugestij, hipnoze, osebnega magnetizma itd. Najpopolnejše metode! Popolen uspeh zajamčen! Prospekt prost; 1 zvezek Din 8 — v znamkah.

»VEDA IN ZNANOST«, Celje, Razlagova ulica 8.

Vzorec Nestle-jeve otroške moke se pošlje na zahtevo brezplačno.
Vzorce zahtevajte od
tvrdke NESTLE, Zagreb,
pošt. pretinac 371. 9

Obleke
ženske, moške in otročje, **bluze, krila** in **plašče** lastni izdelki in dunajski modeli, nadalje **klobuke, perilo, nogavice, kravate** in vse modne predmete razprodaja po čudovito nizkih cenah veletrgovina
R. Stermecki, Celje št. 20
Zahtevajte takoj ilustrovani cenik z več tisoč slikami. Naročila čez Din 500 — poštnine prosto. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar.

3668a

✝

Potrtega srca javljamo, da je naš dobri oče, gospod

Stanislav Pollak

po kratki in mučni bolezni v visoki starosti 85 let, previden s sv. zakramenti danes ob 6. uri zjutraj preminul.

Tržič, 17. marca 1927.

Žalujoči ostali.

M. Zévaco 101

Papežinja Favsta

Roman

»To je moja stvar,« je tehtno ponovila vojvodinja de Montpensier.

»Se nekaj,« je nadaljeval vojvoda Mayennski, ne meneč se za sestro. »Recimo, da smo uspeli; Valois je mrtev in pokopan. Toda kaj smo postali, ne samo v očeh domačega kraljestva, ampak tudi v očeh sosednjih vladarjev?... Morilci! Oni, bodite uverjeni, ne bodo trpeli, da bi se v Evropi uveljavil umor kot najkrajša pot do prestola. Zato mislim, da roka, ki ugonobi Valoiškega, ne sme biti guiška roka. Kaj menite, mati?«

»Goovori, Marija!« je velela vojvodinja Nemourska.

Rožnate ustnice zale vojvodinje so se skrivile v nasmeh.

»Debeli Mayennec ima prav,« je rekla z nagajivim pogledom na brata. »Valois je dobro zavarovan, ker mu je dal naš dragi in veliki Henrik časa, da si je zbral armado. Treba ga je zadeti z gotovostjo, ako nočemo vsi pod sekiro, o kateri smo slišali iz ust ljube mamice tako lepe besede, da me še zdaj mrazi od njih. Res je tudi, da storilec, ki mu pomore v boljše življenje, ne sme biti Guise. Baš zato, ker so ti pomisleki upravičeni, vam pravim: vse to je moja skrb!«

»Kaj hočeš reči?« je suho dejal kardinal. »Govori jasneje.«

»Stvar je kaj preprosta,« je odgovorila Marija de Montpesier. »Poznam človeka, ki hoče ubiti Heroda in je v to zastavil svoje duhovno življenje... Njegova pest se ne bo zmotila in njegovo srce ne bo poznalo strahu.«

»Gotovo je srdit sovražnik Valoiškega?« je vprašal Brazgotinec.

»On?... Nikakor ne!... Le to je, da ljubi. Zaljubljen je v žensko, ki sovraži kralja. Ta ženska ga je izbrala v svoj namen in ga je uverila, da mu je izvršiti božjo sodbo. Angel božji mu je prinesel bodalo, ki naj zadene Henrika III v srce!«

Marijine besede so bile tako čudne, da se bratje vzlic okrutnosti svojih nravi niso mogli ubraniti groze. Le mati je mirno velela:

»Nadaljuj, hčerka!...«

»Ta človek, ki mu je Bog poslal bodalo in ki ga gloje ogenj strasti,« je nadaljevala vojvodinja, ne da bi se prestala smehljati, »moli v tihoti svojega samostana ter čaka dne, ko se angel vrne in mu poreče: ‚Vstani! Trenutek je prišel! Udari!'«

Marija de Montpensier se je glasno zasmejala in povzela:

»Vidite, dragi bratje, dodeljena mi je čast, da poznam tega angela. Lahko ga pozovem, kadarkoli mi drago. Le migniti mi je treba, pa pojde k menihu Jacquesu Chémentu in ga spusti na Valoiškega...«

»K Jacquesu Clémentu!... K menihu!...« je zamrmral Henrik Guiški. »Oh, zdaj razumem! To je tisti, ki je bil nekega večera v gostilni pri ‚Železni stiskalnici'...«

»Tiho, brat!« je rekla Marija, ne da bi zardela ob spominu na orgijo, ki jo je omenil Brazgotinec. »Molči! Ne odkrivaj rajskih skrivnosti ljudem, ki jih ne razumejo!«

»Praviš, da je ta človek voljan?«

»Nebeško bodalo, ki mu ga je prinesel angel, tiči za njegovim pasom noč in dan.«

»In misliš, da ne bo trepetal?«

»Nič bolj od bliska, ki udari z neba!«

Brazgotinec se je zamislil. Ne zato, ker bi se bil obotavljal. Zdelo se mu je le, da bi rajši sam zadal smrtonosni sunek. Misel, da naj se zanese na skromnega meniha, se je upirala njegovi ošabnosti.

»Nu,« je vprašala Marija de Montpensier, »ali naj dam znamenje?«

»Daj ga,« je gluho zarenčal vojvoda Guiški. »Malo mi je mar roke, ki sune; da bi le sunek zalegel!«

To rekši je stresel glavo in nadaljeval s svojim običajnim zapovedniškim glasom:

»Sklenjeno je, brata! Odpravimo se v Chartres. Še jutri naj gre po Parizu glas, da je francoski kralj vendar že voljan ugoditi prošnjam... ne, zahtevam svojih podanikov: odslovil bo d'Epernona, potrdil sodnike, izvoljene po pariškem meščanstvu, priznal Sveto ligo, poslal vojsko na Hugenote in sklical glavne stanove. Evo vam vsega, kar morajo zvedeti Parižani. Treba je tudi razglasiti, da se je Henrik Lorênski namenil v Chartres, kjer hoče paziti na Valoiškega, da izpolni svoje obljube: in pa da vabim zveste ligarje, naj me spremijo v veliki procesiji, ki uveri kralja o naši moči. Vidva, kardinal in Mayenne, zberita svoje vojnike pred Parizom. Ti, sestra, pojdi... k angelu!... In vi, mati, prosite za nas Boga!«

»Prositi ga hočem za Henrika Lorênskega, francoskega kralja!« je dejala mati in blagoslavljaje iztegnila roke.

XLV.
Zaljubljeni tiger

Bližala se je enajsta ura. V Guiškem dvorcu je bilo vse tiho. Pariz je spal. Le Brazgotinec je čul v sobani, kjer so zvečer imeli rodbinski svet. S težkimi koraki je stopal sem ter tja. Nevesela misel, ki mu je rila po glavi, bi se dala izraziti takole:

»Kmalu bom kralj, o tem zdaj ni več dvoma. Saj pravi mati, da je do prestola samo še korak... Da! Ali ta korak me povede iz Pariza; z njim se oddaljim od ciganöice, ki marsikateri mojih plemičev niti v preziranju ne bi vrgel nanjo oči! Baš to je krivo, da mi srce ne prekipeva od ponosa, ko mislim na veliki dan, ampak se krči od tesnobe! Joj meni! Ako se hočem povzpeti na prestol, moram pozabiti Violetto!...«

Dva moža, ki sta vzlic pozni uri še ostala pri Guisu, sta v kotu čakala, kdaj ju odslovi. Bila sta Maineville in Busi-Leclerc.

»Kje je Violetta?« je ugibal vojvoda. »Zdaj, ko so jo oteli smrti na Grèvskem trgu, je gotovo izgubljena zame. Mar bi bila umrla! Potlej vsaj ne bi več mislil nanjo... Oh, kak pekel je ljubosumje! Če se le spomnim tistega, ki jo je odnesel na rokah, pa me obide, kot da sem najnesrečnejše bitje pod solncem... jaz, ki bom kmalu kralj!...«

»Enajst je ura!« je zagodrnjal Maineville.

»Vraga! Maurevert čaka,« je odgovoril Bussi-Leclerc. »V takih okolnostih ga ne smeva pustiti na cedilu!«

Maineville je odločno stopil k vojvodi Guiškemu:

»Visokost...«

Guise se je zdrznil in široko pogledal opričnika, kakor bi se čudil, da ju še vidi.

»Čisto sem pozabil, da sta tu,« je dejal, gladeč se z roko po čelu.

»Vedela sva,« je rekel Maineville. »Toda nisva se upala motiti vaših... kraljevskih misli.«

Guise se je čudno nasmehnil, kriveč ošabne ustnice, kakor bi ga stal ta nasmeh kdo ve koliko napora.

Vir lepote vsake dame tvori povsod znana

CHYPRE KREMA CALDERARA.

CALDERARA CHYPRE

milo za bodečo brado.

CALDERARA & BANKMANN, WIEN.

Dobi se v vseh boljših trgovinah.

Zvitke (role) za racunske stroje, ček in kontrolne zvitke za blagajne vseh sistemov, ima vedno v zalogi

Lud. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/I.
Telefon štev. 980. 49 6

Naznanilo.

Prevzela sem po svojem pokojnem možu **Fr. Ks. Staretu** slikarsko in pleskarsko obrt in jo bom vodila v istem obsegu dalje v Tavčarjevi ulici št. 12.

Priporočam se naklonjenosti p. t. občinstva.

3540 **Julija Stare.**

Znižane cene in največje skladišče dvokoles, motorjev, šivalnih strojev, otroških vozičkov, vsavrstnih nadomestnih delov, neumatike. Posebni oddelek za popolno popravo, emajliranje in poniklanje dvokoles, otroških vozičkov, šivalnih strojev itd. — Prodaja na obroke. — Ceniki franko

„TRIBUNA" F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska 4

Najpopolnejši

Stoewer

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom. Preden si nabavite stroj, oglejte si to zrednost pri tvrdki

Lud. Baraga, Ljubljana

Selenburgova ulica 6 I.

Brezplačen pouk. 15-letna garancija.

Telefon št. 980.

Gasilna društva, pozor!

Motorna brizgalna
10 m³ na uro
do 60 m višine
Motor: 4 cilindre z
22/36 HP
Vse auto-brizgalne 30 do 40% ceneje kot druge
Konkurenčni izdelek
Dobavlja:

zastopstvo RENAULT

R. LAMPRET, Dunajska cesta št. 22.

Tvrdka

M. Stele & I. Pielick

Ljubliana, Solski drevored (Semenišče)

priporoča

bogato zalogo vedno svežega južnega in domačega sadja ter deželnih pridelkov. Tvrdka dobavlja specijelno limone in pomaranče vedno direktno od producenta, ter zamore vsled tega postreči cenj. odjemalcem vedno z garantirano najlepšim blagom po brezkonkurenčnih cenah. V dolgoletnem poslovanju posrečilo se je tvrdki stopiti v trgovske stike s samo prvovrstnimi izbranimi inozemskimi dobavitelji ter eksportnimi tvrdkami, katero dejstvo jamči, da dobavlja tvrdka vedno le prvovrstno blago, ter more ista zagotoviti cenj. odjemalcem najsolidnejšo in najtočnejšo postrežbo. — Izvršujejo se naročila tudi za vagonske množine ter se za ista računajo izjemno nizke cene.

Blagovolite se prepričati! Zahtevajte cenike

A PRODUCT OF GENERAL MOTORS

CHEVROLET

Ekonomičen prevoz

Širom sveta dokazuje delo CHEVROLET potnih in tovornih automobilov, da so v resnici ekonomična.

Naj bo novi, lepi TOURING model ali močni in vedno sigurni CHEVROLET TRUCK — ista ekonomičnost v obratovanju, ista sigurnost v delu dobiva CHEVROLET-u tisoče novih prijateljev in novih kupcev — dnevno.

Vsak pooblbščeni CHEVROLET zastopnik Vam bo dal radevolje vse podatke o CHEVROLET-u kakor tudi priliko, da poizkusite ta voz — brez obveznosti.

TOURING z rez. gumo: Din 56.000—

TRUCK 1½ tonski chassis Din 50.900—

Zastopniki za kraljevino SHS: 3886

V. & M. BARESIC & Co., Centrala in skladišče rezervnih delov Zagreb, Kukovičeva ulica štev. 30.

Podružnica: Ljubljana, Dunajska cesta štev. 12.

Dušan Žečević, „Velauto": Novi Sad, Aleksandrova štev. 6.

Auto-Omnia Lazar L. Miličević, Centrala: Beograd, Kr. Aleksadra 11-13.

GENERAL MOTORS NEAR East S/A. ALEXANDRIA

Dubrovačka

Parobrodska Plovidba d. d.

ima stalen promet

s svojim luksuznimi parobrodi med Dubrovnikom, Korčulo, Makarsko, Hvarom, Splitom, Trstom, Barijem, Kotorom in Ercegnovim.

Ima zveze

z velikimi putniško-tovornimi parobrodi z Aleksandrijo, Port-Saidom, Jaffo, Beyrutom, Famagorto, :-: Mersino in Rodijem. :-:

Za informacije in spedicije se obračajte na agenta

A. C. Duciča, Split.

Privatna klinika Dra. M. Mihicha

FIUME - ABBAZIA

Piazza Regina Elena 1. Telef. interurban 11-78

za bolezni:

grla, ušeš nosa in gornjega dušnika.

Mnogoletni operateur in demonstrator na vseučiliški dunajski kliniki gg. profesorja dra. M. Hajeka in Dra H. v. Neumanna

Fonetični laboratorij za pevce in za vse vrste govora itd.

Klinika je urejena po najmodernejšem sistemu s prvim in drugim razredom. Topla in hladna voda v vseh sobah, centralno loženje. Nega bolnikov je poverjena čč. milosrčnim sestram reda sv. Vincenca.

Točna pojasnila daje:

5147 **Direkcija.**

Kdor si želi nabaviti poceni in solidno pohištvo,

naj se obrne na

»LIPA«, zadrugo mizarjev, Št. Vid nad Ljubljano.

Imamo vedno v zalogi vse vrste pohištva kakor spalnice, jedilnice, kuhinje itd. Izdelujemo tudi po naročilu. Prevzemajo se tudi mizarska stavbena dela. Blago zajamčeno solidno. Ceniki brezplačno na razpolago. Ogleda se lahko tudi ob nedeljah.

Moderno podjetje za obdelovanje lesnih odpadkov

ki je brez konkurence, ter razpolaga s mnogobrojnimi vzorci, radi starosti lastnika **naprodaj.**

Eventuelno sprejmemo mladega družabnika s odgovarjajočo gotovino, ki bi podjetje vodil.

Ponudbe je poslati na oglasni zavod Schmolka, Novisad, Jevrejska ul. 7 pod oznako „**Rentabilen ulog**". 3557

Prijetno domačnost na morju

nudi vsem letoviščarjem in gostom

Hotel Vinodol - Novi, Hrvatsko primorje.

Lepe meblovane sobe, izborna dunajska kuhinja. Popolna dnevna oskrba v predsezijí Din 50·— v seziji Din 70·—. Iz postaje Plaze lastna auto zveza.

Na morje! 383 **Na morje!**

VABILO!

„HERA" stavbna registrovana zadruga z o. z. v Ljubljani.

vabi na **drugi**

redni občni zbor

ki bo v nedeljo 10. aprila ob pol 9. dop. v salonu restavracije pri »Levu« v Ljubljani, Gosposvetska cesta.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorništva.
3. Odobritev letnega računa.
4. Volitev načelstva in nadzorn.
5. Sprememba pravil.
6. Slučajnosti.

Zadružna knjižica služi za legitimacijo.

Načelništvo.

ZAHVALA.

Povodom prerane smrti našega predragega soproga in očeta, gospoda

Franca Rothmanna

nadzornika proge drž. žel. v Lazah

se najiskreneje zahvaljujemo vsem tovarišem, prijateljem in znancem, ki so ga v tako častnem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo darovalcem vencev in cvetja, gg. zastopnikom direkcije in edinice drž. železnice in g. govorniku.

LAZE - CELJE, 18. marca 1927.

Žalujoča rodbina Rothmann.

A·J·S HENDERSON FOUR CYLINDER

Največja svetovna senzacija za motocikliste

so zmagovalni angleški motocikli 1 in 2 cilinderski **AJS** in amerikanski 2 in 4 cilinderski **Excelsior Henderson,** kateri so od internacijonalnih strokovnjakov **priznani** kot **najdovršnejši** ter kljub temu v **nabavni ceni** in ekonomiji obrata brezkonkurenčni. **Cena Din 16.500 kompletna franko Ljubljana — Zasigurajte takoj dobavo.**

Generalno zastopstvo: O. ŽUŽEK, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11.

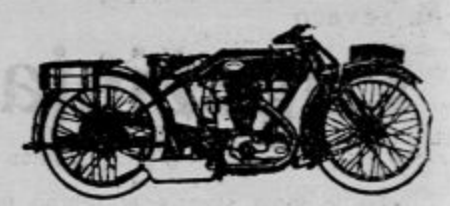

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5·—.

Ženitve, dopisovanje ter oglasi strogo trgovskega značaja, vsaka beseda Din 1·—. Najmanjši znesek Din 10·—.

Prireditve

Kolizejski oder
uprizori danes, 19. marca ob 20. uri igro «Mati» v salonu pri «Levu». Po predstavi ples. Svira Jazz band. 7666

Na praznik
sv. Jožefa in v nedeljo v gostilni «Amerika» koncert. 7677

Obrt

Vsakovrstne ure in zlatnino
popravlja točno, poceni in solidno **D. Marinko, urar** v Ljubljani, Florijanska ulica št. 31. — Istotam se sprejme **vajenec.** 7585

Za legitimacije
izvršuje slike najhitreje in najceneje fotograf Primožič, Zidani most. 71

ŠTAMPILJE pečate etikete, graverstvo SITAR & SVETEK LJUBLJANA Sv. Petra cesta 13

Dvokolesa
popravlja najbolje, najhitreje in najceneje Florjančič, Nunska ulica 3. 32

Prešite odeje
(kovtre) vsake vrste, izdeluje, prevzema v delo in popravilo najceneje «Mehanična kovtrarna» Paulin Co. Ljubljana, Metelkova 5. 7681 2

Vulkaniziram
vse vrste avtogume, kakor tudi
galoše in snežne gumijeve čevlje
Popravljam kolesa in motorje. P. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

Slike za legitimacije
izdeluje najhitreje fotograf **Hugon Hibšer** Ljubljana. Valvazorjev trg 266

Avtotaksno podjetje
prodam ali oddam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 7534

FRANC FUJAN
krovstvo in zaloga strešnih potrebščin
Ljubljana-Galjevica 9. 105

Nogavice
najboljše in najtrpežnejše, lastnega izdelka, kakor tudi vse druge pletenine priporoča tvrdka E. Gostinčar — Šmarca pri Kamniku. 7593

Za popravila svilenih klobukov
se priporoča Štemberger-Reš, Dunajska cesta št. 9. 104

Damskih klobukov
svilnatih in slamnikov
imam večjo zalogo po najnižji ceni. Preoblikovanje slamnikov stane 30 Din — svilenih klobukov pa 60 Din. Svojo, vsak praznik od 8.—11. in v delavnikih ves dan odprto delavnico in prodajalnico priporočam. — Modna lopa št. 10, Vodnikov trg. 7640

ČOPIČE ŠČETKE HINKO ŠIMENC LJUBLJANA KONGRESNI TRG 8

Pozor 80
! ženini in neveste !
Zimnice
(matrace), posteljne mreže, železne postelje (zložljive), otomane, divane in tapetniške izdelke nudi najceneje
Rudolf Radovan
tapetnik
Krekov trg štev. 7
— poleg Mestnega doma.

Kufrira
lepo, trpežno in poceni A. Haring, Turjaški trg št. 5. 7394

Službe dobe

Dva vajenca za črkoslikarstvo
sprejme Pristou & Bricelj, Resljeva cesta št. 4 — Sv. Petra cesta št. 39. 7545

Brivskega pomočnika
kateri je zmožen dobro striči «Bubi» in malo ondolirati, takoj sprejme Štefan Podunajec, brivec v Zagorju ob Savi. 7303

Dekle
zdravo, resno in pošteno, iščem k dvema osebama. — Zna naj samostojno kuhati in opravljati vsa hišna dela — ki govori srbohrvatsko ali nemško. Plača 500 Din mesečno. Ponudbe s spričevali na naslov: Zorka dr. Grgina, narodnega poslanca, Beograd, Sremska br. 6 7456

Delavca
izurjenega v izdelovanju cementnih izdelkov, rabi Pirnat Martin, Bevško — Trbovlje. 7435

Učenca za trgovino
z mešanim blagom, s primerno šol. izobrazbo sprejme Josip Langeršek, Marenberg. 7390

2 žagarja
dobro izvežbana, za venecijanski gater takoj sprejme Jakob Pleše i sin, pilana, Lokve, Gorski kotar 7393

Več krojačev
dobro izvežbanih za damsko delo, sprejme tvrdka Drago Schwab v Ljubljani. 7439

Pletiljo
takoj sprejmem proti dobri plači. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7374

Prikrojevalko
prvovrstno in samostojno, za fino damsko in moško perilo, sprejme trgovina Lenard, Dunajska cesta. 7251

Zastopnike
zanesljive in agilne, predvsem trgovske potnike, ki so dobro vpeljani, iščemo v svrho prodaje državnih srečk. Resne ponudbe pod šifro «Siguren dohodek» na oglasni oddelek «Jutra» 5497

Krojače
dobro izvežbane in samostojne v damskem delu, s celotnim dobrim zaslužkom sprejme tvrdka Drago Schwab v Ljubljani. 7392

Vajenca
sprejme Simon Justin, ključavničarski mojster v Ljubljani, Florijanska ulica 9. 7635

Zastopnike
za Maribor, Ljubljano in vse druge kraje Slovenije išče večja zavarovalnica. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Dober zaslužek». 7620

Služkinjo
z dobrimi spričevali sprejmem za stalno. Prednost imajo one, katere znajo kuhati ter opravljati vsa hišna dela, kakor tudi na vrtu ter imajo veselje do otrok. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7396

Pek. vajenca
močnega, ki bi imel oskrbo pri starših, išče pekarna v Ljubljani. Tržaška cesta 4. Imel bi tedensko 150 Din plače. 7607

Gdč. ali vdovo
posestnico, ali z nekaj kapitala, katera bi bila sposobna voditi trgovino z mešanim blagom na deželi, iščem. Naslov pri podružnici «Jutra» v Mariboru. 7469

3 učence
zdrave, močne in pridne, iz dobre hiše, v starosti nad 15 let, sprejme Keramika J. Klemenčič, tovarna peči v Novem mestu. 7338

Gospodična
inteligentna in energična, se išče k 2 fantoma na deželi, katera je zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi ter opravlja tudi ročna in lahka hišna dela. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7373

Učenca
za mesarsko in klobasičarsko obrt sprejmem takoj. Karlović i drug, Crikvenica 7368

Trgovsko vajenko in pomočnico
z dežele, pridni in vsestransko pošteni, sprejme Cvelbar, Šentjernej — Dolenjsko. 7568

Pek. vajenca
sprejme pekarna Ropas, Šoštanj. 7561

Za vrtna dela
iščem moškega. Oglasi naj se v nedeljo od 8.—9. ure dopoldne v Rožni dolini — cesta V, št. 35. 7643

Čevljar. vajenca
sprejme takoj Josip Prešeren, Ljubljana VII, št. 65 7621

Veletrgovina za sukno
na Češkoslovaškem, ki je zmožna dobro uvedena išče prvovrstnega
zastopnika
za Slovenijo. Dopisi pod „Dober vaslužek štev 11.545" na oglasni odd. „Jutra". 8604-a

Les. manipulanta
popolnoma verziranega za trdi les in za nakupovanje gozdov, samostojnega, iščem za takojšen nastop. Znati mora perfektno nemško in italijansko govoriti in pisati. Prednost imajo samci. Ponudbe z navedbo plače in s spričevali je poslati na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Lesni manipulant» 7575

Brivskega vajenca
ki že zna briti in striči — sprejme s 1. aprilom Alojzij Štojs, brivec v Sevnici ob Savi. 7281

Mesarskega pomočnika
večjega tudi sekanja, sprejmem. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7686

Spretno prodajalko
sprejmem v trgovino z mešanim blagom. Le pismene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Spretna 39». 7676

Vajenca
s plačo sprejme Anton Fuhs, kleparstvo, Križevniška ulica 6. 7679

Čevljarskega pomočnika
za zbito delo, dobrega delavca, sprejme Alojzij Pajk, Višnja gora 59. Vsa oskrba v hiši. 7681

Zastopnike
agilne in zanesljive, za vse kraje mariborske oblasti išče proti dobri proviziji zavarovalnica in pozavarovalnica «Triglav» — glavno zastopstvo za mariborsko oblast v Mariboru, Vrbanova ulica 66. 7714

Krojaški pomočnik
ki je izvežban vsakovrstnega dela, se takoj sprejme. Pismene ponudbe na naslov Pregled, Ruše pri Mariboru. 7712

Akviziterje
agilnega, za oglase sprejme proti visoki proviziji Novinski biro v Ljubljani — Šelenburgova ulica 7/II. 7683

Dekle
inteligentno, ki govori nemško in zna šivati, sprejmem k štiriletni deklici. — Mimi Georgievič — polkovnikova soproga v Slov. Bistrici. 7699

Samostojnega krojača
samca, sprejmem na deželo. Osebno naj se predstavi pri A. Turenšeku, Limbuš pri Mariboru. 7707

Ženskega česalca
prvovrstnega, sprejme žensko česalno in strižno podjetje v Subotici, proti visoki plači. Ako konvenira lahko postane družabnik. — «Pompadur», Subotica — Gradska kuća. 7703

Pouk

Za francoščino
iščem dobro učiteljico. Ponudbe na poštni predal 151. 7689

Šoferska šola
sprejema in izobrazuje kandidate za samostojne šoferje. — Dame in gospode sprejemamo vsaki dan. Pouk je solidem in uspeh siguren. Zahtevajte prospekte. Pojasnila daje Auto škola v Zagrebu Kaptol 15. Telefon 11-97 76

Službe iščejo

Absolvent trg. šole
išče kjerkoli primerne službe. Nastopi tudi kot praktikant. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7506

Strojnik
trezen in zanesljiv, išče službo — najraje na žagi. Vešč v splošnem ključavničarstvu in elektr. instalaciji. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7397

Šofer
išče službo z nastopom po dogovoru. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Šofer 7442». 7442

Solicitator
z 3iletno notarsko in odvetniško prakso, želi spremeniti svoje službeno mesto. Nastop po 1. aprilu. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 6946

Gospodična
išče službo v trgovski hiši kot prodajalka in pomoč gospodinji, kjer bi se priučila kuhanja. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Trgovsko naobražena». 7401

Trg. pomočnik
vojaščine prost — zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče službe — gre tudi na deželo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Dobra moč 86». 7586

Trg. pomočnik
išče službo skladiščnika v kakem večjem podjetju. — Zmožen je slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Vesten 87». 7587

Gospodična
izurjena špecerijske stroke, želi službe kot pomoč v špecerijski trgovini v Ljubljani. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7619

Uradnik
zmožen slovenščine, nemščine in srbohrvaščine, z nekaj prakse, vstopi v službo tudi na deželi. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Marljiv 27». 7602

Laborantinja
ki je zmožna vsakega lekarniškega dela, z dobrimi spričevali, išče službo v lekarni. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Laborantinja» 7510

V trgovino
z mešanim blagom z vso oskrbo v hiši bi rad dal **učiti 15letnega dečka** ki govori nemško in poseduje prav dobra šolska spričevala. Ponudbe pod šifro «Reven deček» na oglasni oddelek «Jutra». 7481

Knjigovodja-bilancist
z dolgoletno prakso, zmožen več jezikov, išče nameščenja. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Strokovnjak 30» 7639

Vdovec
55 let star državni nameščenec z imetjem, zmožen voditi vsako gospodarstvo, želi znanja v svrho ženitve z vdovo ali samico z nekoli imetja, brez otrok ter primerne starosti. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Sreča 200» 7320

Prodajalka
izučena mešane stroke, želi kjerkoli službo, event. tudi gre za blagajničarko — tudi na deželo. — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Zanesljiva prodajalka 26». 7172

Trg. pomočnik
želi kakršnekoli službe. — Gre tudi kot sluga, raznašalec, postrežnik ali slično. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Delaželen». 7473

Šivilja (začetnica)
ki bi opravljala tudi hišna dela, išče primerne službe pri boljši rodbini. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Marljiva in poštena 63». 7363

Kot občinski tajnik
iščem za takoj službo — najraje v Sloveniji. Ponudbe pod «Občinski uradnik 74» na ogl. oddelek Jutra. 7374

Sluga
zanesljiv in resen, išče službo uradnega ali trgovskega sluge, inkasanta ali kaj primernega. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Vesten in pošten» 7654

Boljša gospodična
vajena šivanja in popravljanja, želi službe pri boljši družini. Ne ozira se na veliko plačo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dela vajena». 7646

Gospodinja
išče službo — najraje pri samostojnem gospodu. Naslov pri podružnici «Jutra» v Mariboru. 7468

Knjigovodinja
bilancistinja, samostojna in z večletno prakso, vešča korespondence, strojepisja, želi premeniti službo. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Samostojna 45». 7645

Sedlarski pomočnik
išče službo za takoj ali začetkom aprila. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7631

Samostojna moč
z višješolsko izobrazbo — izučen železninar, dober organizator, vešč vseh pisarniških del, z večletno prakso v trgovini in v tovarni, zmožen kavcije, sedaj vodja trgovine, želi službo pri kaki tovarni ali kot vodja trgovine, ali kot družabnik z manjšim zneskom in osebnim sodelovanjem. Plača ni glavni pogoj. Ponudbe pod «Marljiv 757» na oglasni oddelek «Jutra». 7571

Trg. sotrudnica
iz dobre hiše, išče službo v mestu ali na deželi. Cenj. ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Zanesljiva 6». 7280

Šofer
k poltovornemu avtu, ki bi opravljal tudi drugo delo, išče službo v kaki trgovini ali skladišču. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7626

Šivilja
gre šivat obleke in plašče na dom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7674

Trgovski uradnik
elektr. stroke, vešč več jezikov, išče službe. Ima desetletno prakso za seboj. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Vesten 75». 7675

Samostojna šivilja
z daljšo prakso, išče službo pri boljši obitelji. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod značko «Šivilja 94». 7694

18 letno dekle
boljše, pridno in pošteno, z dobrim spričevalom, izučeno v šivanju, vajeno tudi v gostilni, išče službe v Ljubljani ali v bližini. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7697

15 letna učenka
pridna in poštena, z 5 razredi ljudske šole, gre za učenko v trgovino ali kako drugo obrt, najraje v bližini Ljubljane. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7696

Trgovski pomočnik
zelo nadarjen, izučen na deželi trgovine z mešanim blagom, želi radi nadaljne izobrazbe primerne službe. Ponudbe na upravo «Jutra» v Mariboru pod «Cena moč» 7709

2 mizarska pomočnika
boljša, iščeta službo v Ljubljani ali Zagrebu. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7698

Krojitelj
moške in damske stroke — najmodernejšega kroja — z lastnim obrtnim listom in večletno prakso, išče službe za takoj ali pozneje, kjerkoli v Jugoslaviji. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Zmožen in vesten 27» 7661

Prodam

Vrhniško opeko
trboveljski premog in bukova drva nudi najceneje Lovro Krže, Trnovski pristan 12. Postrežba točna! 61

Vata za odeje
10—40 Din kg odeje od 158 Din naprej Rožna ul št 19 48

Drva
brestove odpadke (odpadke od žage) dostavlja od parketov ter mehka drva po nizki ceni na dom parna žaga V Scagnetti Ljubljana za gorenjskim kolodvorom — Pri odvzemu večje množine znaten popust 96

Pisarniški inventar
prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» 7493

Najceneje kupiš
vse manufakturno blago kakor spomladansko blago, šiton, kambrik, zgotovljene obleke in perilo pri
M. Benedik
Ljubljana
Kette Murnova c. 8.
Obleke po meri.

Štedilnik, tehtnico
decimalko in pult prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7348

Vrtnice
nizke, v 40 najnovejših vrstah nudi po najnižji ceni Ivan Brecelnik, Velika čolnarska ulica štev. 21. 7414

Starega železa
in kovaških odpadkov prodam 1 vagon. Naslov pri podružnici «Jutra» v Mariboru. 7380

Snežne čevlje
in galoše popravlja Avgust Škof, Borštnikov trg št. 1. 6907

Smreka
(Edeltanne), ki je okras za sobo, ugodno naprodaj. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7618

5 starih oken
po nizki naprodaj. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 7616

Pod ceno naprodaj:
2 lokomobili angleškega izvora, 10/15 in 15/20 HP. v najboljšem stanju, nadalje različni furnirji, skobelnik, več mizarskega orodja, več ležišč, bencinmotor, gonilna plošča (Schwungscheibe) Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7624

Harley Davidson
nove, vseh tip ter njih dele dobite pod tovarniško ceno pri tvrdki O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 11. 7623

Žensko kolo
skoro novo, radi bolezni prodam. Na ogled v trgovini Ivana Podboja, Sv. Petra cesta 95. 7605

Razno pohištvo
ugodno naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7583

Tamburaških not
večjo množino prodamo po nizki ceni. Zahtevajte brezplačen cenik. Slov. pevsko društvo «Slovan», Brdo-Vič pri Ljubljani. 7595

Pohištvo
Rabljeno jedilnico in spalnico prodam po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7457

Trg. pult, tehtnico
in pisalno stojalo ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7341

Motorno kolo
Indian-Skout, 5/7 P. S., s priklopnim vozom — malo rabljen, poceni proda Franc Dolenc, Maribor, Meljska c. št. 18. 7500

Knjigotržnica in antikvarijat
v Mariboru naprodaj ali iščem družabnika z vlogo. Dopisi pod „Znano podjetje 3672a

Prodam
tovorni auto Perl
okoli 74 × 15, 35 HP, dober motor in gume. Dopisi pod „Nizka cena 3673" na oglasni od. Jutra. 3672

Konjsko meso
prodajam vsaki dan, kakor tudi sveže izgotovljene
klobase vseh vrst
po najnižjih cenah. Salame kg 14 Din, hrenovke kg 20 Din, pariške in druge kg 25 Din, ekstra kg 20 Din, šunko (kuhano) kg 12 Din, surovo kg 10 Din
Ivan Marinšek,
mesar, Ljubljana, Prečna ulica 6. — Kupujem konje za klanje. 7529

Sadno drevje
Zaradi izpraznitve nekaterih parcel v naši drevesnici nudimo plemenite jablane triletne in plemenite črešnje dveletne v več najboljših vrstah po našem izboru po ceni 8 do 12 Din — kakor je kvaliteta. Ne zamudite prilike in se oskrbite že sedaj, ko je najboljša priložnost za sajenje v najcenejšim, pa vendar strokovno najboljše odgojenim sadjem iz drevesnice «Vrt» Dlamonja in drug. družba z o. z. Maribor. 7243

Gnoj
naprodaj v Ljubljani na Sv. Petra cesti 61. 7556

Brizgalno
lahko, snemljivo, na štirikolesnem vozu, skoraj novo, proda za 12.000 Din radi nabave nove motorne, Prostovoljno gasilno društvo Dobračeva, pošta Žiri. 7458

Motorno kolo
znamke Nekersulm, 5½ HP, s prikolico, v dobrem stanju poceni naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7373

Elektromotor
7½ HP, dobro ohranjen, proda Gospodarsko društvo Kozarje — Podsmreka — radi nabave bencin-motorja Na ogled v Kozarjah št. 11 7453

Knjige
«Österreichisch - ungarische Monarchie in Wort u. Bild» vseh 12 dobro ohranjenih zvezkov ugodno prodam — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7641

«Weiss Weltgeschichte»
22 skoraj novih, krasno vezanih zvezkov prodam pod ceno. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Redkost» 7572

2 avtomobila
Daimler, 22/27 ter 35/89, posebno pripravna za avtotakse, v najboljšem stanju poceni prodam. Vprašanja na oglasni oddelek «Jutra» pod «Daimler». 7538

Fotoaparat
kv. kamera 18 × 24, z 3 dvojnimi kasetami in Stanely-kamero 13 × 18 z 3 dvojnimi kasetami, že rabljene a v dobrem stanju poceni proda Štefan Mlakar, fotograf, Žiri. 7372

Fotoaparat
13 × 18 cm, lesen, zložljiv, z 2 dvojnimi kasetami ter izvrstno lečo in
pisalni stroj
znamke «Rofa» v prav dobrem stanju, vsled družinskih razmer ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7533

Pohištvo
več spalnic iz trdega lesa in hrastove, politirane jedilnice, dobro in lepo blago ima v zalogi po nizki ceni ter vabi na ogled **Franc Tomšič, mizarstvo,** Zgornji Kašelj, pošta D. M. v Polju. 7354

Vinski sodi
transportni, 100—800 l vsebine ter kletni sesalki, filtri, cevi itd. skupno naprodaj za 1,000.000 Din. Posamezne cene po dogovoru. Plačljivo takoj. Pojasnila daje Josip Vanosi, Kamnik. 7644

3 pisalne mize
ena amerikanska in dve iz mehkega lesa prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7687

Ullstein's Weltgeschichte
elegantno vezano, poceni naprodaj. Naslov v oglas. oddelku «Jutra». 7437

Motorno kolo
«Douglas» 3½ × 11 HP, ugodno podam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7627

Starinsko vitrino
itd. prodam v Rožni dolini, cesta 5, št. 24 7449

Otroški voziček
naprodaj za 350 Din. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7716

Tehtnice
decimalna za 150 kg, mesarska za 5 kg, blanetehtnica za 15 kg, pisalna miza in razni zaboji poceni naprodaj. Ponudbe pod šifro «Vaga» na oglasni oddelek «Jutra». 7683

Steklena vrata
poceni prodam. Na ogled od 12.—15. ure. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7673

Ognjegasni stroj
še nerabljen, prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7678

Elektromotor
7.5 k. sil, 220/380 Voltov, nov, prodam za 3000 Din. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Denarna pomoč». 7715

Hrastove plohe
debele 30, 50, 60 in 70 mm, dolge 2, 2.5, 3 in 4 m, stare 2—4 leta, proda po dogovoru Franc Rode, Stara Vrhnika — pošta Vrhnika. 7695

Otroški voziček
eleganten, dunajski model, skoraj nov, naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7605

Javna dražba
Glasom sodnega edikta suda Vinica, se vrši dne 28. marca 1927 ob 14. (2) uri v Cestnici pri Ormožu javna dražba sledečih predmetov: srebrne ure z verižico, omare iz trdega lesa, kredence s steklom, stola in kuhinjske omare — na kar se interesente opozarja. 7708

Sir
polementalski in polnomastni nudi franko postaja Misna po 29 Din, tilfitski ¼ mastni po 16 Din Mlekarna Vesela gora, pošta Sv. Rupert, Dolenjsko. 7489

Pri slabi prebavi
želodca

pri zaprtju telesa in napihovanju črev, pri slabotnem delovanju čreves, hemeroidih, arteriosklerozi, izpuščajih (furunkulih) obolenjih na mokračni kislini (Harnsäure), obolenjih jeter, žolča in žolčnega kamna itd., izborno deluje kri osvežujoči in kri čistilni

„PLANINKA" zdravilni = čaj =

1. ker raztopi tuje snovi v človeškem telesu.
2. jih odpravlja iz telesa in
3. ves organizem ojači in obnovi.

«Planinka» čaj se dobi v vseh lekarnah in stane Din 20.—

kjer ga pa ne bi dobili, vpošljite Din 20.— (tudi v znamkah) direktno na lekarno: Mr. BAHOVEC, Ljubljana, nakar se Vam vpošlje 1 paket orig. «Planinka» čaja brez nadaljnih stroškov. Odklanjajte vse drugo in zahtevajte **originalni** od lekarnarja Bahovec **«Planinka» zdravilni čaj.**

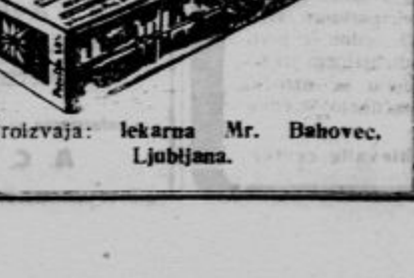

Proizvaja: **lekarna Mr. Bahovec, Ljubljana.**

Kupim

Veverične kože
plačuje nad normalno ceno D. Zdravič, Ljubljana, Florijanska ulica 9. 47

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana, Wolfova ul. 3. 38

Hlode
hrastove in smrekove kupuje parna žaga V Scagnetti v Ljubljani 252

Srebrne krone
kupuje in plača dobro z Ćuden, Ljubljana. Prešernova ulica 1 239

Radio-aparat
prav dober in kompleten kupim takoj. Ponudbe pod «Radio» z navedbo cene, število cevk itd. na oglas. oddelek «Jutra». 7507

Kateri prekajevalec
me hoče zalagati mesečno z 30—40 kg prekajenega mesa. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «T. 1927» 7398

Hlode
bukove, brastove, jelševe, orehove ponudite franko vagon parni žagi I. Šiška, Ljubljana 6278

Železostružnico
(Egalisierdrehbank) stružna dolgost 150—200 cm, kupim. Ponudbe na graščino Bistra — pošta Borovnica. 7611

Kitaro
dobro ohranjeno kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Kitara». 7609

Fotoaparat
lesen, kvadratičen 13/18, 18/24 aparat, rabljiv za velik objektiv, kupi F. Jeg, Križe, Gorenjsko. 7458

Stavbno parcelo
kupim kjerkoli v predmestju Ljubljane. Ponudbe z navedbo velikosti in cene do 30. t. m. na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Goričan 41». 7366

Železno blagajno
srednjeveliko, dobro ohranjeno kupimo. Ponudbe na «Tujsko-prometno zvezo» za Mariborsko oblast v Mariboru. 7578

Avtobus karoserija
dobro ohranjeno, primerno za dvetonski Saurer kupim. — Istotam napodaj manjši
avtobus
event. se ga zamenja za večjega. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Avtobus». 7569

Poljsko kovačnico
dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na naslov: Anton Fišter, Metlika. 7562

Hrastovih pragov
2.30 × 14 × 24, takojšnja dobava, ca. 10.000 komadov kupim. Ponudbe z navedbo cene komada franko Postojna na oglasni oddelek «Jutra» pod «Vicinolni». 7642

Lesni producenti
ponudite sledeče deske: Smrekove in jelkove I/II/III monte — paralelne, ostrorobe, očeljene, 4 m, 12, 18, 28, 38, 48 mm, od 16 cm naprej. Nadalje brzojavne drogove, smreka, jelka, bor, od 8—12 m dolžine, zdravo, ravno in suho blago. Ljubljana, poštni predal 85. 7363

Dobro sesalko
za gnoj kupim. Ponudbe na poštni predal št. 151. 7688

Zavadilov slovar
slovensko-češki, kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Slovar». 7670

Pridelki

Pristni med
namizni in za pecivo po Din 22.50 kg A. Maček, veleč̌ebelar, Vrhnika 52

FIŽOL
nizke in visoke vrste

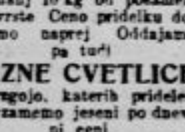

dajemo v vzgojo. Oddajamo najmanj 10 kg od posamezne vrste. Ceno pridelku določimo naprej. Oddajamo pa tudi
RAZNE CVETLICE
v vzgojo, katerih pridelek prevzamemo jeseni po dnevni ceni
Sever & Komp.
Ljubljana, Wolfova ul. 12. 7288

Jagodov sok
in druge zdravilne sokove nudi najceneje «Brezalkoholna Produkcija v Ljubljani, Poljanski nasip 10/b. — Poskusite! Zahtevajte cenik 7690

Sladkega sena
prvovrstnega, proda večjo množino Josip Kanduser, Mengeš. 7609

Konjsko mrvo
srednje dobro, takoj proda več 1000 kg po Din 75 kg Jakob Flis, Domžale. 7584

Orehe
kupuje po najvišjih cenah A. Sarabon v Ljubljani 7513

Slive
lepe in suhe, več 100 kg — tudi v manjših množinah razpošilja Marija Stellwag, Bršljin - Novo mesto. 7630

Krompir
semenski, razpošilja vsako množino Marija Stellwag, Bršljin - Novo mesto. 7629

Ježic
lepih, rumenih proda večjo količino Marija Stellwag, Bršljin - Novo mesto 7632

Sladka krma
stelja in šušinka naprodaj v Celju, Gaberje 21. 7691

Semenski krompir
2—3 vagone ima naprodaj Kmetijska podružnica v Žabnici, pošta Škofja Loka 7662

Posest

Hišo v Ljubljani
ne daleč od centra kupim proti gotovini. Ponudbe z navedbo lege in cene pod «Amerika» na oglasni oddelek «Jutra». 7553

Enodruž. hišico
z vrtom, v Ljubljani ali severni bližnji okolici kupim. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Dom 66» 7258

Dve vili
s tri četrt orala sveta, v zdravilišču Rogaška Slatina prodam ali pa zamenjam za hišo z vrtom v Ljubljani Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Zdravilišče 63» 7700

Boljšo hišo
najraje v Ljubljani, event. tudi v okolici kupim v ceni od 200—300.000 Din, kar plačam takoj. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Amerikanec». 7651

Nova hiša
obsegajoča 2 sobi, kuhinjo, 2 jedilni shrambi, hlev in klet, 1 oral zemlje z vrtom in poljem, radi selitve pod ugodnimi pogoji naprodaj. Pojasnila daje Anton Kurbos, Tezno, Ptujska c. 129 pri Mariboru. 7659

„Posest"
Realitetna pisarna
družba z o. z.
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4

proda:
VILO, enonadstr., z mansardnim stanovanjem, trgovino in vinotočem, lepim vrtom, ob Dunajski cesti, 280.000 Din. Donos 30.000 Din, davka prosta;
VILO, dvonadstropno, tristanovanjsko, velik vrt, pod Rožnikom — 260.000 Din;
VILO, enonadstropno, tristanovanjsko, 1100 m² vrta — 160.000 Din;
VILO, enonadstropno, novo dvodružinsko — Trnovsko predmestje, 180.000 Din;
VILO, novo, enonadstr. — 6000 m² vrta, enodružinsko, posebej ena stanovanjska hišica — davka prost, donosen objekt — šentpetersko predmestje, 325.000 Din;
VILO, enonadstr., tri stanovanja, lep vrt, ob tramvaju — 270.000 Din;
VILO, visokopritlično, enon. dvodružinsko, 1000 m² vrta, v Vodmatu — Din 155.000;
VILO, novo, dvodružinsko, 800 m² vrta, pod Rožnikom — 110.000 Din;
VILO, enodružinsko, visokopritlično, 1000 m² vrta, davka prosto, v poljanskem predmestju — Din 135.000;
HIŠO vili slično, enodružinsko, lep in ograjen vrt — Trnovo, 125.000 Din;
HIŠO, enonadstr., dvostanovanjsko, vrt, Rožna dolina — 115.000 Din;
HIŠO, visokopritl., 2000 m² vrta, veliko gospodarsko poslopje, blizu kolodvora, primerno za večje podjetje — 350.000 Din;
HIŠO, dvonadstr., velik vrt, začetkom vojne graiena, 8 stanovanj, 210.000 Din mestni del Rožne doline;
HIŠO, enonadstropno, vrt, lepa lega, poljansko predmestje — 125.000 Din;
HIŠO, novozidano, dvostanovanjsko, Sp. Šiška, lep vrt — 100.000 Din;
HIŠO, dvonadstr., prenovljeno, dvorišče, vrt, Sp. Šiška — 180.000 Din;
HIŠO, visokopritlično, hlev, 2000 m² vrta, pri Dolenjskem kolodvoru — Din 170.000;
HIŠO, visokopritlično, lep ograjen vrt, novo, davka prosto, Vodmat, 110.000 D
Večje število stavbnih parcel, 500—1200 m², v zelo ugodnih legah in cenah.
Vsakovrstne hiše, vile, v mestu in na deželi, gostilniška in trgovska posestva, kmetije, po **najugodnejših cenah.** 7657

Maribor
naprodaj: stavbišča, hiše, posestva, gostilne, mlini in lokali na razpolago. Informacije v stanovanjskih in [illegible] zadevah «Mar[illegible]an», Koroška cesta 10/I 7711

Hiša
? uro od Maribora pri drž. cesti, 12 minut od postaje, z vrtom in njivo ugodno naprodaj. Naslov: Maribor, Murkova ulica 5 (Kolonija). 7710

Stavbena parcela
[illegible] m², na Glincah ugodno naprodaj. Parcela je že obdelana in jako dobro gnojena. Pojasnila daje trgovec V. Jeločnik, Rožna dolina. 7586-a

Posestvo
5 oralov, na Ptujskem polju proda za 45.000 Din Pikaučič, Starošince 26 — pošta Crkovce. 7499

Posestvo
Vinograd, klet, hišo in gozdik proda Ravnikar, Dolenja vas 12 — Mirna peč. 7383

Dvonadstropno vilo
želim kupiti v bližini glediališča. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Vila 88». 7468

Hiša na Ježici
Kraljeva, naprodaj z vrtom — Pojasnila daje lastnik. 7472

Opremljeno sobo
oddam s 1. aprilom. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 7508

V Celju kupim hišo
ali vilo z vrtom. Ponudbe z navedbo cene pod «Hiša z vrtom» na podružnico «Jutra» v Celju. 7399

Hišo z vrtom
z električno razsvetljavo in vodovodom, s pekarijo, trgovino, kletjo in drugimi prostori in s pravico do 6 klafter drv letno, 10 minut od postaje prodam. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 7582

Stavbno parcelo
z dobro obdelovanim vrtom ob poti v Rožno dolino — Levčeva ulica — prodam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7516

Manjše posestvo
zidano in z opeko krito hišo z majhnim gospodarskim poslopjem, 2 orala zemljišča, sadni vrt, z njivo in gozdom, pri premogokopu Krmelj prodam za 25.000 Din. Pojasnila daje Anton Horžen, Gabrijele, pošta Krmelj. 7523-a

Hišo z gostilno
pri Ljubljani oddam v najem. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7658

Nova hiša
visokopritlična, z vsemi pritiklinami ugodno naprodaj, kakor tudi krasen
peščen prostor
ob Dunajski cesti pri Ljubljani. — Pojasnila daje F. Jerko, Črnuče-Ježica. 7634

Stanovanjski in tovarniški kompleks
v sredi Ljubljane, obstoječ iz 2 stanovanjskih hiš, novega tovarniškega poslopja z velikimi prostori za skladišča in pisarne, pod zelo ugodnimi pogoji naprodaj. Rentabiliteta ugodna. Interesenti naj se obrnejo za naslov na oglasni oddelek «Jutra pod šifro «Nizka cena 35». 7622

Hišo ali majhno vilo
v Ljubljani, s takoj prostim stanovanjem kupim. Ponudbe na oglas. oddelek Jutra pod «Hiša 216». 7653

Posestvo
16 oralov oddam v najem za 10.000 Din ali proti polovičnemu pridelku. Naslov pri podružnici «Jutra» v Mariboru. 7470

Hiša v Lučah
z gostilno in trgovino — poprej podružnica tvrdke Zanier, naprodaj s hlevom, skladiščem, ledenico, vrtom njivo, travnikom in gozdom. Pojasnila daje Fran Roblek, Žalec. 7692

Dvonadstropna hiša
v predmestju Celja
na prometnem kraju, za vsako podjetje razpoložljivega prostora v pritličju 210 m², elektrika, vodovod, veliko dvorišče, mesečni donos Din 3500— **se proda** zaradi opustitve podjetja za **Din 165.000—**. Natančnejša pojasnila daje: **Konc. Inform. pisarna CELJE, poštni predal štev. 48.**

Castrol MOTOR OIL WAKEFIELD

Zastopstvo in en gros prodaja:
„TEBIN“
Zagreb,
Preradovićeva 18
Tel 47-01.

Lokali

Brivnica
naprodaj v industrijskem kraju. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7804

Poslovne lokale
popolnoma renovirane, na najprometnejšem kraju Maribora oddam — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra» pod «Aleksandrova cesta». 7492

Lep lokal
ob Aleksandrovi cesti odda takoj po ugodni najemnini Pokojninski zavod v Ljubljani. [illegible]

Lokal
pripraven za skladišče ali delavnico, 18 × 4 velik — event. se dobi nad lokalom enako velik podstrešni prostor, v bližini kolodvora in ob prometni cesti, za več let v najem. Istotam tudi
trgovski lokal
ob cesti 5 × 3.6 velik — vse s 1. majem. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7412

Skladišče
pritlično, z vodovodom takoj odda Jos. Pollak, Sv. Petra cesta 7. 7486

Klet
pripravno za skladišče, delavnico ali vinotoč oddam na Glincah XI/12. 7565

Točilnico in delikatesno trgovino
dokazano najprometnejšo v manjšem industrijskem mestu Slovenije oddam na račun, najraje samostojni gospodični, ki razpolaga s kavcijo v višini zalore blaga. Stanovanje v hiši, samostojno vodstvo — ker je gospodar stalno odsoten. — Ponudbe na naslov: Filip Pukl, veletrgovina vina v Celju. 6812

Lokal
na najprometnejši točki v sredini Ljubljane takoj oddam. — Naslov pri Aloma Company, Aleksandrova c. št. 2/I. 7660

Stanovanja

Sobo s kuhinjo
in pritiklinami išče državni uradnik brez otrok v Ljubljani ali okolici za takoj ali pozneje. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Pomlad 32». 7531

Snažno sobo
z vso oskrbo, pranjem in likanjem perila, išče uradnik. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek «Jutra» pod «Dobra hrana». 7322

Zakonca
brez otrok iščeta primerno stanovanje z vsemi pritiklinami v novi ali stari hiši za takoj ali pozneje. — Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Dobro oddano». 7505-a

Sobo
z eno ali dvema posteljama oddam. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7344

Prazno sobico
s posebnim vhodom išče mirna gospa, najpozneje do 15 aprila. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Čista 25». 7425

Stanovanje
3—5 sob z vsemi pritiklinami, v sredini mesta iščem s 1. avgustom, ev. poprej. Ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Renoviram». 7294

Brezplačno
prijavite oddajo stanovanja sobe, lokala, gostilne, trgovine, delavnice itd. Posredovanje za oddajalce popolnoma brezplačno «Posredovalec», Sv. Petra c. št. 18 5691

Sostanovalca
sprejmem in oddam majhen
kabinet
na Rimski cesti štev. 12/II 7604

Stanovanje
3—4 sob, kuhinje, kopalnice in pritiklin v novi hiši v mestu iščem za takoj ali pozneje. Ponudbe na naslov Miloš Rybář, Narodna banka. 7613

Prazno sobo
ka34 m², s posebnim vhodom in električno razsvetljavo takoj oddam. Vrtna kolonija «Stan in Dom» — 2 hiša desno ob Tržaški c. 7614

Opremljeno sobo
s vhodom iz stopnic, z 2 posteljama oddam v Janševi ulici 12, Spodnja Šiška. 7613

Sobico
čedno opremljeno, v mestu takoj oddam gospodični. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 6799

Sostanovalko
sprejmem k samostojni gospe. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7398

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam mirnemu gospodu ali gospodični. Elektrika, parket ter uporaba kopalnice. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7599

Opremljeno sobo
oddam na Miklošičevi cesti št. 6/III, levo. 7567

Novo avtomatsko telefonsko centralo
je zgradila tvrdka
Siemens&Halske
Pojasnila, načrte ter dobave telefonskih naprav vseh vrst:
Jugoslavensko Siemens d.d.
oddelek za slabi tok
Ljubljana, palača Ljub. kred. banke.

Opremljeno sobo
lepo in solnčno, z elektr. razsvetljavo oddam zakoncema, 2 gospodoma ali gospodičnama. Naslov pove oglasni oddelk «Jutra». 7635

1000 Din nagrade
za stanovanje 2—3 sob s pritiklinami, za takoj Mala družina. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Stanovanje 185». 7652

Majhno stanovanje
s pritiklinami, lepo, v sredini mesta iščem za 1. maj. Sem ves dan odsotna in se ne oziram na ceno. Cenjene ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod «Mirna 76». 7625

Sobo s hrano
in vso oskrbo oddam gospodu ali gospodični takoj ali s 1. aprilom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7388

Stanovanje
v bližini florijanske cerkve, obstoječe iz 1 velike sobe, majhne predsobice, kuhinje in pritiklin je takoj na razpolago sistemu, ki odkupi pohištvo. Potrebno 5000 Din. Cenjene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Takojšnja vselitev». 7511

Majhno sobo
odda solidnemu gospodu ali gospodični Iv. Petek, Streliška ulica 8 — pritličje. 7597

2 boljša gospoda
ali zakonski par brez otrok sprejmem v Staretovi ulici št. 17 — Trnovo. 7581

Sostanovalca
solidnega, sprejmem v posebno sobo. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7549

Gospodična
išče opremljeno sobo v bližini Tabora. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Snaga». 7512

Stanovanje v Mariboru
obstoječe iz 2 sob, kuhinje in vrta, eno leto prosto najemnine, oddam onemu, ki mi posodi 28.000 Din za pol leta, na sigurno mesto. Ponudbe na upravo «Jutra» v Mariboru pod šifro «Stanovanje». 7498

Boljše dekle
ki zna samostojno kuhati in je vajeno vsega hišnega dela, iščem k mali družini. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7509

Sobo
oddam 2 gospodoma na Mestnem trgu 25/I — levo. 7667

Elegantno sobo
z divanom in vhodom iz stopnišča išče zakonec takoj ali pozneje. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Bančnik». 7669

Mirna stranka
išče majhno stanovanje. — Pismene ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «1. maj». 7672

Lepo sobo
s posebnim vhodom oddam s 1. aprilom zakoncema brez otrok. A. Dovžanova, Rožna dolina, ulica 5 — št. 34. 7565

Gospodično
sprejmem kot sostanovalko. Biti mora ves dan odsotna od doma. Poizve se od 6. re zvečer naprej. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7706

Opremljeno stanovanje
elegantno, oddam s 1. aprilom v mestu, obstoječe iz spalnice z 2 posteljama, jedilnice, kuhinje, sobe za služkinjo ter souporabe kopalnice. Pismena vprašanja na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Centrum». 7682

2 opremljeni sobi
s 3 posteljami in posebnim vhodom iščem. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «K. K. 71». 7671

1000 Din
dam onemu, ki mi posodi 800 Din proti mesečnemu odplačilu. Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Nujno». 7554

Ženitve

Mlajši trgovec
agilen ter simpatičen, lastnik dobro vpeljane trgovine v zelo prometnem kraju Gorenjske, z najboljšo prihodnostjo, se želi v svrho ženitve seznaniti z gospodično neomadeževane preteklosti. dobro gospodinjo, po možnosti s trg. naobrazbo, ki bi imela primerno premoženje, v svrho povečanja podjetja. Ponudbe s sliko, ki se vrne, na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Mirni dom in sreča» — Tajnost zajamčena. 7378

Gospodična
stara 24 let, s premoženjem in hčerka posestnika, želi resnega znanja z boljšim gospodom mirnega in treznega značaja, v starosti od 26—34 let. Resne ponudbe s sliko in polnim naslovom na oglasni oddelek «Jutra» pod «Tiha sreča». 7659

Resen gospod
miren, višji drž. uradnik želi znanja z inteligentno in resno gospodično ali vdovo brez otrok, nad 40 let. — Nekaj premoženja pogoj. Dopise s polnim naslovom na oglasni oddelek «Jutra» pod «Državni 1867». 7650

Dopisi

Katera gospodična
stara do 32 let, želi resnega znanja z gospodom srednjih let. — Prednost imajo živilje. Dopise pod «Sava» na oglasni oddelek «Jutra». 7603

«Ločenka»
prosim izvolite dvigniti pismo v oglasnem oddelku «Jutra». 7610

Ljubitelj narave
osamljen, želi dopisovati z enakim gospodom, ker želi imeti vsaj enega človeka, s katerim bi se lahko odkritosrčno porazgovoril. — Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Solnčni žarek». 7454

Inteligentna gdč.
delj časa brez službe, želi znanja z gospodom, kateri bi ji pomagal do službe ali iz finančnih zadreg. — Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Revanža». 7550

Blago za ženske obleke
svileno volneno in perilno, zadnje novosti — češkega izvora. velika izbira znano solidne cene
R. Miklauc
„PRI ŠKOFU“

Modni kamgarn
sportni ševijot
za fine obleke
Velika izbira — ugodne cene
R. MIKLAUC
Pri Škofu, Ljubljana

Kapital

80.000 Din
posojila iščem proti ugodnim obrestim in jamstvu. Event. nudim tudi soudeležbo na dobičku pri ekonomiji, ki ima veliko hmelja — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Ekonomija» 7395

Družabnika
z večjim kapitalom sprejmem v dobičkanosno podjetje na vodno moč. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7329

Kot družabnik
želim pristopiti v dobro idoče podjetje, s kapitalom 25—35.000 Din. Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod «Spomlad 1927». 7487

Soboslikarskega družabnika
sprejmem k že vpeljani firmi v mestu — v provinci. Cenjene ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod šifro «Kavcija 4000—5000 Din.» 7555

Kot družabnik
h gospodični ali vdovi, ki ima kakšnokoli trgovino, pristopi z večjim kapitalom gospod srednje starosti in čedne zunanjosti. — Event. posodi denar ter nastopi službo. Dopise na podružnico «Jutra» v Celju pod «Družabnik». 7541

Prekajevalca
sprejmem kot družabnika v svrho razširjenja mesarije v večjem industrijskem kraju. — Potreben kapital 10.000 Din. — Prijave pod «Koncesijonirana mesarija» na oglasni oddelek «Jutra» 7547

Mlin v Beričevem
1 uro od postaje Laze in 1½ od Ljubljane prodam. Pri mlinu je velika vodna moč, približno 80—100 HP, veliko gospodarsko poslopje, okrog mlina je 3 ha in 5 oralov zemlje. Natančna pojasnila daje Jakob Avsec — Beričevo št. 15. 7521

Lepo sobo
s posebnim vhodom, v bližini glavnega kolodvora, z električno razsvetljavo in parketom, oddam eni ali dvema osebama s 1. aprilom. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7680

2 sobi
v I. nadstr., z električno razsvetljavo in parketom takoj oddam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7584

Gospoda ali dijaka
sprejmem kot sostanovalca na stanovanje in zajtrk. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7569

Prazno sobo
oddam gospodični v bližini gorenjskega kolodvora. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7647

“Posest“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4
sprejema prijave in posreduje
pri oddaji stanovanj, sob, trgovskih in obrtnih lokalov — za oddajalce popolnoma
brezplačno
Nudi prevzemnikom veliko izbiro v stanovanjih, samskih sobah, trg. in obrtnih lokalih po nizkih pristojbinah. Za oddajalce najboljša prilika oddaje stanovanj, ter brez stroškov. 7658

Stanovanje
2 sob in kuhinje zamenjam z enakim ali sprejmem drugo. — Ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Mojmir». 7705

Mesečno sobo
oddam gospodu s 1. aprilom v Streliški ulici 10/I. 7684

Opremljeno sobo
lepo, event. s kuhinjo oddam eni ali dvema osebama. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7664

„Posest“
Realitetna pisarna
družba z o. z.
Ljubljana
Miklošičeva cesta 4
odda:
STANOVANJE, komfortno, 3 sobe, kopalnica in pritikline, pri Tivoliju — 2500;
STANOVANJE 1 sobe, kuhinje in pritiklin v Sp. Šiški — 450 Din;
STANOVANJE 2 sob in pritiklin, elektrika, vodovod — opremljeno, v bližini Sv. Petra — 700 Din;
LOKAL za vsako stroko s stanovanjem, v mestu — 1000 Din;
proda:
DELIKATES. TRGOVINO, 2 prostora in kuhinja, s vsem inventarjem in nekaj zaloge, v mestu, vpeljano, prometen prostor, 25.000 Din;
DELIKATES TRGOVINO, inventar, nekaj zaloge, vinotoč, lepa točka v mestu — 23.000 Din. 7687

Dve gospodični
boljši, želita znanja z gospodoma srednjih let. — Le resne ponudbe na oglasni oddelek «Jutra» pod šifro «Bodočnost in Sreča». 7484

«Celje»
Dvignite pismo! Maribor. 7557

«Spoštovanje»
Izmed dopisov izbral najobširnejšega, ostalim: hvala za odziv. 7579

«Prepozna jesen»
Dvignite pismo! 7580

«Breg»
Prijatelji se Te mnogokrat spominjajo — brezmejno hrepeneč, po Tebi! 7577

Mlada dama
samostojna, s premoženjem, želi resnega znanja z inteligentnim gospodom — najraje s trgovcem. Dopise na oglasni oddelek «Jutra» pod «Penzion Meran». 7370

Gospodična
stara 24 let, poštena in mirnega značaja, želi znanja z enakim gospodom. Le resne ponudbe na oglas. oddelek «Jutra» pod «Poštenost 24». 7646

«Plavo oko»
Prosim. dvignite pismo v oglasnem oddelku «Jutra». «Pomoč». 7649

Trgovec
28 let star, premožen, želi znanja v svrho takojšnje ženitve z gospodično ali vdovo. Dopise prosi na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Spomladanski sen». 7501

Starejša gospa
z lepim mesečnim dohodkom in nekaj gotovine, želi znanja z enakim gospodom, v svrho skupnega gospodarstva. — Ponudbe na podružnico «Jutra» v Mariboru pod «Starejši gospod». 7713

Glasba

Klavir
dobro ohranjen poceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7590

Klavir
dobro ohranjen, radi selitve takoj ugodno prodam. Naslov v upravi «Jutra» v Mariboru. 7553

Glasovirje in harmonije
uglašujem, popravljam strokovno in ceno! Tudi potujem! Naročajte po dopisnici
G. Jurasek, Ljubljana
Wolfova ulica 12. 40

Lastnikom gramofonov
naznanjamo, da zamenjujemo, ozir. jemljemo rabljene plošče pri nakupu novih v račun samo še do 1. majnika t. l. Od tega dneva dalje bomo zamenjavali, ozir vzeli samo iste plošče v račun, katere so bile pri nas kupljene.
A. Rasberger
Ljubljana, Tavčarjeva ul. 3. Največja zaloga gramofonov in plošč v Jugoslaviji. 7613

Kratek klavir
Pancer konstrukcije, s 3 pedali, jako ugodno naprodaj. Naslov pove oglas. oddelek «Jutra». 7353

Harmonike
najboljše in najcenejše ima v zalogi edino le F. Vodišek, Ljubljana 7, Polakova ulica 11, ki tudi izvršuje popravila solidno in po najnižji ceni. 7683

J. Stjepušin — Sisak
priporoča boljše tamburice, strune, partiture, šole in ostale potrebščine za vse tamburaše. Odlikovan na pariški izložbi

Cenik franko.

Sadno drevje
visoke vrtnice, lepotično grmičevje, poonije, gladiolus kakor tudi najrazličnejše cvetlice nudi po skrajno nizkih cenah, radi opustitve drevesnice Marija Crnagoj, Vič pri Ljubljani. 7806

Zastopstvo
katerihkoli predmetov išče trgovec, ki ima v lastni zgradbi prostoren lokal. — Lahko nudi potrebne garancije. Cenjene dopise na Interreklam d. d., Zagreb, Strossmayerova 6 — pod «Trgovac K 570». 5608-a

Lep zaslužek
dobe agilni in pošteni vpokojenci in tudi drugi pri domači ljubljanski, specijalni banki za srečke s prodajo dobrih domačih srečk. — Ponudbe na oglas oddelek «Jutra» pod šifro «Posebna sreča» 5255

Nogavice
moške, ženske ter otroške pletem in ažuriram, podpletujem stare nogavice — ki jih prinesem sama na dom. Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7564

4000 gabrovih sadik
za meje, najmanj 1½ cm debelih kupi Graščinsko oskrbništvo Boštanj ob Savi, žel. postaja Sevnica. 7570

Otroka
vsake starosti, vzame proti plačilu starejša gospa brez otrok v dobro oskrbo. — Naslov v oglasnem oddelku «Jutra». 7601

Avtomobilov in motociklov
voženih — največja izbira: 1 Metallurgique 16 HP, Din 13.800; 1 Laurin Klement 38 HP, najmodernejši, Din 38.000; 2 Puch, tipe VIII, 1 Fiat Cabriolet 509, malo vožen; 1 Peugeot 35 HP, štirisedežen, skoro nov, 1 Peugeot 12 HP, štirisedežen, model 1926; 1 Bugatti, 1 Sizaire Naudin, več Fordov od 8000 Din naprej — avtobusi ter več šasij, več dobrih tovornih 2, 3, in 4-tonskih itd., več motociklov Harley Davidson 350, 1000 in 1200 ccm, malo voženih, Indian, BSA, D. Puch itd. Prevzamem v komisijsko prodajo avtomobile in motocikle. O. Žužek, Ljubljana, Tavčarjeva ulica št. 11. 7622

Živali

Divje peteline
oddam v podzakup za dobo petih let. Ponudbe na ogl. oddelek «Jutra» pod šifro «Lov». 7389

Jajca za valjenje
od čistokrvnih plymouthrocks kokoši oddaja po 6 Din komad Tilka Jenko — St. Vid na Dolenjskem. 7497

Doberman
krasen in čistokrven, štiri mesece star, naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek «Jutra». 7558

D. M. C.
največje skladišče
SARAJEVO
Prestolonas led. Petra 26.

Modni salon za dame in gospode
I. Kvas
se je preselil v
Wolfovo ulico št. 1/I.
Izdelujem vseh vrst damske obleke, plašče in kostume. Moderni kroj. **Cene solidne.**

Izgubljeno

Rokavica
rjava, usnjena, pobrana v sredo pred vseučiliščem, je dobiti pri sekciji IIa poštne direkcije. 7662

Razno

Pozor! Pozor!
Dramatična društva
Izšla je «Ilustrirana lepa maska» — Učna metoda na podlagi številnih slik in skic v naravnih barvah ter izdelava umetnih brad, brk in nosov — Nabavi naj jo vsak oder in vsak igralec. Cena 40 Din — Naroča se: E. Navinšek, gledališki friser v Ljubljani, Selenburgova ulica. 285

Brezplačna knjiga
Preporodjaj zdravlja
s zdravniškimi ocenami in pismi bolnikov o delovanju slovitega leka «Kalefluida» Kalenićenka Pisati: Beograd. Pop-Lukina 1, Miloš Marković. 5386

Slavnemu občinstvu in vsem cenj. naročnikom vljudno naznanjam, da sem
preselil
svojo
krojaško obrt
na
Cankarjevo nabrežje 25
Vhod tudi z Mestnega trga 17, hiša g. Kende. Priporočam se vsem gospodom, kdor želi imeti **res dobro** in moderno narejeno obleko. Zmerne solidne cene.
Z odličnim spoštovanjem
M. ŠIMNOVEC,
krojaški mojster.

ZABOJE
za jajca in zabojne dele z **vžganim napisom** dobavlja takoj in po nizki ceni
„DRAVA“ d. d., Maribor.

ŠTAMPILJE ETIKETE
Graveur
ANT. ČERNE
Ljubljana
Kongresni trg 10

Pavel Nedog
čisti kemično in barva vse obleke in sukna. **Žalne obleke izgotovi v 24. urah** najceneje in najsolidneje.
Gosposka ulica 33 MARIBOR Razlagova ulica 22

Modni salon
P. Barborič
Mestni trg 7
priporoča bogato zalogo
svilenih klobukov in slamnikov
od 80 Din naprej do najfinejše izvršbe
Preoblikovanja slamnikov in popravila
točno in najceneje.

Trgovina
MARIJA ROGELJ
LJUBLJANA, Sv. Petra c. št. 26.
priporoča
svojo **krasno pomladansko zalogo blaga (hlačevine), eksfurta, cefirja, belo, rjavo** in **modro kotenino, belo in rjavo za rjuhe.** — Narejene plašče, obleke in predpasnike. — Perilo za dame in gospode. — Vse domač izdelek!
Blago dobro! Nizke cene!

LOKAL
velik z enako velikim skladiščem v centru mesta ter na zelo lepi postojanki, pripraven **za trgovino z mobilijo,** ker daleč na okrog ni konkurence, oddam takoj. — Ponudbe na oglas. odd. Jutra pod „Ugodna prilika 1520“

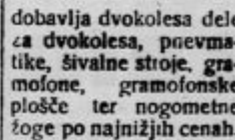

Em. Fischer,
ZAGREB, Sudnička ulica 3/II.
dobavlja dvokolesa dele za dvokolesa, pnevmatike, šivalne stroje, gramofone, gramofonske plošče ter nogometne žoge po najnižjih cenah.
Mehaniki popust.
Zahtevajte veliki brezplačni katalog ter pošljite znamko za 3— dinarje za poštarino.

„Paf“
tvornica pogrebnih predmetov in umetnega cvetja NOVI SAD
PROIZVAJA:
mrtvaške prte, draperije, vse pogrebne predmete ter cele opreme za pogrebne zavode.
Nagrobne vence in trakove.
Mirtne, barvaste šopke in girlande.
Koprene (pajčalone) za mladc neveste vsake izvršitve 26 0

NOVE **Vreče** **RABLJENE**
vse vrste ima vedno na zalogi dobro znana tvrdka 2
MIRKO MLAKAR, Ljubljana
Pisarna: Krakovski nasip 14/I. Skladišče: Slomškova u. [illegible]

Bata

SOMOTSKA NEDELJA

DAMSKA POLUCIPELA OD Ia CRNOG SOMOTA

UGODNA

ELEGANTNA

MODERNA

OMILJENA

OBORENA CENA NA DIN. 89.-

OD 19. DO 26. MARTA

Pojasnilo.

Tukajšnji trgovec z avtomobili gospod O. Zužek je izjavil napram dvema strankama, da se nahaja tovarna avtomobilov DONNET v Parizu v likvidaciji

Po naročilu tvrdke DONNET izjavljam, da je to popolnoma ne resnično in da bo ukrenila tvrdka, ki je povsod dobro znano vpeljana, v zaščito svojih pravic primerne korake.

Generalni zastopnik „Automobiles Donnet"

Ing. G. Tönnies, Ljubljana,

Dvořakova ulica štev. 3.

Stalno službo išče

delovodja

zmožen vodstva, kalkulacije in nadzorovanja vseh modernih obratov za izdelovanje, prešanje (štancanje) kovinastih pločevinastih izdelkov in njih galvanizlranje. Ker je izučen stojni in orodni ključavničar, izdeluje sam najbolj komplicirane štance. Star je 43 let, oženjen, jugoslovan Bil je ves čas zaposlen v večjih podjetjih na Dunaju in ima samo dolgoletna izpričevala

Naslov:

Društvo delovodij in industr. uradnikov v Kamniku.

Zavarovalnica in pozavarovalnica

„TRIGLAV"

Glavno zastopstvo za mariborsko oblast

Maribor, Vrbanova ulica 66

sprejema

zavarovanja proti požaru, razbitku stekla in šip, zavarovanje proti vlomu, nezgodam in telesnim poškodbam, zakonito jamstvo, transportna zavarovanja, zavarovanja proti toči na poljskih pridelkih i. t. d.

Vračajoči se iz Pariza

Vam predlagamo v upogled originalne modele iz prvih podjetij Haute Conture in sicer

plašče, komplete, kostume, obleke, bluze in klobuke

za odrasle, otroke in deklice. Za najboljšo robo in najfinejšo izvršitev nizke cene.

Izvršujemo naročila točno po meri.

Velika izbira blaga in ostalih potrebščin.

Modellhaus Schwarz

Graz (Oesterreich) Herrengasse 3

Cenik ki izide sredi marca pošljemo po naročilu zastonj.

Trgovsko hišo

z lokali in velikimi skladišči, sredi Ljubljane, lepo stanovanje 5 sob takoj prosto **prodajo sedeči.** — Ugodno obrestovanje kapitala.

Pojasnila: dr. IVAN CERNE, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva 6 3602

Mehko račje perje Din 60·- za kg

mehko kokošje perje Din 15·- „ „

razpošiljatev od 2 kg naprej po povzetju pri

Exportni družbi **Matheis, Suppanz in drug**

v Mariboru, Cvetlična ulica 18. 3510

Krajevna prodaja vsako sredo in soboto.

INDIAN MOTOCYCLE COMPANY

Gen. zastopstvo za Kralj. S. H. S.

Kom. Peliken, Maribor

Zastopstva. Ferum d. d. Zagreb, American Motors, Ljubljana, Bagy Wolf & Comp., Sarajevo. Velomot — Split.

SVETOVNA ZNAMKA.

BIG-CHIEF 1206 ccm, 9/24 HP, dolarjev 445·—
CHIEF 998 ccm, 7/18 HP dolarjev 480·—
SCOUT 598 ccm, 5/9 HP, dolarjev 415·—
PRINCE 350 ccm, 3½ HP, dolarjev 333·—
Sid-car PRINCES dolarjev 185·—
Sid-car Scout dolarjev 175·—

Električna razsvetljava in s tachometerom.

Solventne krajevne zastopnike sprejmemo.

Veliko skladišče nadomestnih delov.

Razglas.

Ljubljanski magacin v Celju otvori dne 21. marca 1927

Veliko loterijsko prodajo

manufakturnega blaga

in sicer na ta način, da prejme vsak kupec kot nagrado **SRECKO** s katero zadene v srečnem slučaju kot dobitek **ono svoto denarja ki jo je plačal za kupljeno blago.**

Zrebanja se vrše pod nadzorstvom in v prisotnosti kupcev,

I. Zrebanje se vrši dne 3. aprila 1927.
II. „ „ „ „ 13. aprila 1927.
III. „ „ „ „ 27. aprila 1927.
IV. Zrebanje se vrši dne 11. maja 1927
V. „ „ „ „ 25. maja 1927.
VI. „ „ „ „ 4. junija 1927.

Vsaka srečka more zadeti!

POJASNILO.

Da razjasnimo naš namen, podajamo v sledečem par primerov:

1. Ako kupite za vsoto Din 100.— blaga, imate pravico do dobitka v višini Din 100.—. To pomeni, da dobite vrhu blaga še **denar nazaj.** Blago dobite torej popolnoma zastonj. Drugje plačate blago, in denar, ki ste ga morebiti težko zaslužili, je za Vas izgubljen. Pri nas pa dobite po vsej verjetnosti že pri prvem žrebanju ves svoj denar nazaj.

2. Ako kupite n. primer za Din 500.— blaga, dobite razen blaga še srečko, s katero lahko zadenete Din 500.—. Poleg dobrega blaga še svoj denar nazaj. Torej blago zastonj.

3. Ako kupite za Din 999.— ali za Din 1500.— ali za Din 1900.— in tako dalje **za katerokoli poljubno svoto** blaga, dobite svoj denar nazaj.

Tudi če kupite za Din 10.000·— ali še za večjo svoto, lahko dobite že pri prvem žrebanju ves svoj denar nazaj.

Gotovo ste že čuli o onih srečnih ljudeh, ki so zadeli v loteriji velike vsote denarja. Velika je bila njihova sreča, toda Vaša bo še večja. Oni so namreč morali srečke plačati, in marsikdo je zapravil pri tem že mnogo denarja.

Vi pa prejmete te srečke ZASTONJ.

Oblečeni namreč morate biti. Če pa že kupujete, tedaj se boste vendar ravnali po svoji pameti. In Vaša pamet Vam veli, da kupite tam, kjer je **najcenejše in najboljše** in kjer dobite po vsej verjetnosti svoj denar povrnjen, kjer torej dobite blago zastonj

Naša zaloga obstoja iz svežega najboljšega in najcenejšega manufakturnega blaga. Posebno opozarjamo na našo zalogo štofov in dežnih plaščev. Izdelujemo obleke po meri.

Marsikdo je že doslej poizkusil kupiti pri nas. Ostal je naš stalen odjemalec. Vprašajte pri njem. Poizkusite še Vi, oglejte si našo zalogo.

Pregovor pravi

VSAK JE SVOJE SREČE KOVAČ.

Bodite torej tudi Vi kovač svoje sreče in ne zamudite te lepe prilike!

Celje, dne 21. marca 1927.

LJUBLJANSKI MAGACIN V CELJU.
Kralja Petra cesta 13. 3590b

Pozor autointeresenti!

Prodam po zelo nizkih cenah sledeče že rabljene osebne-automobile, kateri so v zelo dobrem stanju in z vsem komfortom opremljeni

1 komad 12 sedežni luxus Torino-Fiat 15 ter 30 A
1 „ 6 „ „ Fiuch Tipa VIII
1 „ 4 „ „ Torino-Fiat-Sport 501
1 „ 4 „ „ Torino-Fiat-501
1 „ 24 „ „ Lancia Penta-Jota

Vsa natančnejša pojasnila daje tvrdka **Kokol in Co, Gaberje št. 6 — Celje.**

3472

Modro galico 98/99%

speceriisko blago, kavo, riž, olje, moko, slanino, mast, koruzo, razno žganje itd. ter

praženo kavo

nudi najceneje na veliko in malo

veletrgovina

Anton Kolenc & drugovi, Celje

Lastna pražarna za kavo. Trgovci, zahtevajte cenik

Revmatizem

Izjava zahvalnosti.

Gosp. Dr-ju I. Rahlejevu, Beograd, Kosovska ul. 43.

Bolehal sem na hudem revmatizmu. U orabljal sem razna zdravila pa brez vsake pomoči. Nazadnje, sem se na moje srečo obrnil do Vas za lek RADIO BALSAMIKA Po prvem mazanju sem dobil še hujše bolečine, bi so prešle čez dve uri. Uporabljal sem Vaš lek, in četrti dan sem mogel že opravljat svoj posel v prodajalni. Jaz sem Vam g. doktor dosmrtno hvaležen in vsakomur Vaš lek rad priporočam. Od kar sem se pozdravil porabil sem še dosti steklenic RADIO BALSAMIKA in komur sem lek dal, vsak si je ozdravil hudo bolezen. Na ta način sem dobil mnogo prijateljev in zahvalnosti a Vam se kolikor toliko oddolžujem. Prosim Vas, da mi pošljete še 10 steklenic RADIO BALSAMIKA. Vam večno hvaležni.

Milutin Prokić, trgovec.

Vrnjačka Banja, 3. XI. 1925.

Lek „RADIO BALSAMIKA" izdeluje, prodaja in razpošilja z doplačilom po povzetju laboratorij RADIO BALSAMIKA Dr. I. in M. Rahlejev, Beograd, Kosovska ul. 43, parter 6 3565

Vaša obleka bode izgledala zapet kakor **nova,** ako jo pustite **kemično čistiti** v

tovarni Jos. Reich

Tovarna: Poljanski nasip 4-6 Ljubljana,

Podružnica: Šelenburgova ul. 3.

Plisiranje v najmodernejših vzorcih tekom 24 ur.

Barvanje oblek v različnih barvah.

Urejuje Franc Puc. Izdaja za Konzorcij «Jutra» Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.